"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 174 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, elokuun 15 p:nä — Wed., Aug. 15 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Kamala teollisuusmurha Indianassa

TOISTAKYMMENTÄ HENKEÄ TUHOUTUNUT TEHTAAN RÄJÄHDYKSESSÄ

HAMMOND, Ind., elok. 15. — Täällä tuhoutui Indiana Sanitary Pottery Companyn kaksikerroksinen tehdasrakennus myöhään eilen iltapäivällä, tuottaen samalla kuoleman 8—15 miehelle. Toistaiseksi tuntemattomasta syystä tapahtui tehtaassa räjähdys, ja sen jälkeen seurasi tulipalo, joka kehitti sellaisen kuumuuden, että palokuntalaisten täytyi jäädä katuvälin mitan päähän palavasta rakennuksesta. Sentähden arvellaan, että nekin työläiset, jotka mahdollisesti pelastuivat räjähdyksestä, kuolivat kuitenkin kuumuuteen.

Levottomuudet taasen alkaneet Jugoslaviassa

KROATIASSA SUURIA MIELENOSOITUKSIA SERBIALAISIA VASTAAN — FASCISTISOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN LISÄÄ KIIHTYMYSTÄ — RADITCH HAUDATTU

BELGRAD, elok. 14. — Jugoslavian tynkäparlamentti, eli Skuptshina, hyväksyi eilen illalla yksimielisesti Nettunon sopimuksen. Agraaripuolueiden edustajat ja koko oppositsioni olivat poissa istunnosta, joten päätös tehtiin vajalukuisella edustajamäärällä, ja sen pätevyys joutuu niinollen vakavan riidan alaiseksi.

Sopimus solmittiin jo kolme vuotta sitten, mutta Kroatian taholta tulevan ankaran vastustuksen takia ei sitä oitu vahvistettu. Mussolinin edustaja oli kutsuttu takaisin Jugoslaviasta viime talvena, kun näyttäytyi siltä, ettei hallitus tulisi hyväksymään sopimusta. Myöhemmin hän palasi Jugoslaviaan ja neuvottelut asiasta jatkuivat.

Niin ankaraksi muodostui vastarinta sopimusta vastaan, että Dalmatiassa ja Sloveniassa puhkesi keväällä voimakkaita mielenosoituksia italialaisia vastaan.

"Pravda"-niminen lehti huomauttaa, että vaikka Stefan Raditch oli kehoittanut kannattajiaan säilyttämään kurin talonpoikaispuolueessa, on hallituksen vastaisia mielenosoituksia parhaillaan tekeillä Zagrebissa ja muualla Kroatiassa. Pan-slavilainen lehti "Pravda Jedinstov" on julkaissut vetoomuksen, missä kehoitetaan kannattamaan bulgarialaisia slaaveja yhdistävää "Suur-Jugoslavia"-aatetta, Stefan Raditchin esittämäin ajatusten mukaisesti.

Suuria mielenosoituksia Zagrebissa ja muissa paikoissa — 250,000 ihmistä Raditchin hautajaisissa

Zagreb, elok. 14. — Stefan Raditch, jota talonpoikaisto pitää marttyyrinaan, tulee kuolemansa jälkeenkin johtamaan talonpoikaispuoluetta, sillä talonpoikain ja demokraattien yhteisessä kokouksessa päätettiin eilen, että Raditchin nimi pysytetään edelleenkin puolueen puheenjohtajapaikalla. Varapuheenjohtajaksi ja samalla puolueen johtajaksi valittiin tohtori Matchek, joka on tunnettu Kroatian autonomian kannattajaksi ja Belgradin hallituksen vastustajaksi.

Väkivaltaisia mielenosoituksia on puhjennut Zagrebissa. Väkijoukko on hyökännyt niitä sanomalehtikioskeja vastaan, missä on myyty belgradilaisia lehtiä.

Raditch haudattiin suununtaiaamuna suunnattoman kansapaljouden läsnäollessa. Mitään epäjärjestyksiä ei tapahtunut hautajaistilaisuudessa, vaikka osanottajat olivatkin syvän tunteen liikuttamat. 150,000 ihmistä otti osaa hautajaissaattueeseen, ja 250,000 ihmistä oli hautaustilaisuudessa. Hallituksen viranomaisilta oli kielletty pääsy hautajaisiin, ja ainoastaan kuninkaan edustaja sai olla läsnä. Hautakummulle laskettiin n. 3,000 seppelettä.

Raditch oli elänyt harvinaisen seikkailurikkaan elämän. Hän syntyi 1873 Shitarevossa mustalaissepän poikana, opiskellen myöhemmin Zagrebin, Pragin ja Pariisin yliopistoissa. Ylioppilaana ollessaan vangittiin hän kerran syytettynä Unkarin lipun polttamisesta keisari Frans Josephin vierailun yhteydessä Zagrebissa. N. 25 vuotta takaperin järjesti hän Kroatian talonpoikaispuolueen, jonka johtajana hän pysyi kuolemaansa saakka. V. 1918 agiteerasi hän Kroatian talonpoikaistasavallan puolesta. R. oli synnynnäinen kansanjohtaja ja toimintansa vuoksi oli häntä yritetty murhata jo useita kertoja ennen viime kesäkuussa tapahtunutta verinäytelmää parlamentissa. R. oli—tunnettu äkillisistä periaatteittensa muutoksista, osasi lietsoa kansallisia tunteita, mutta olematta silti mikään vallankumouksellinen. Suuren vaikutusvaltansa vuoksi saattaa hänen kuolemasta kuitenkin koitua vakavia seurauksia ei ainoastaan Jugoslavian, mutta koko Balkanin valtiolliselle elämälle.

Yhdysvaltain ja Canadan rajan yli kulkeminen

RAJAKAUPUNKIEN YHDYSVALTAIN PUOLELLA TYÖSKENTELEVIEN ASUKKAIDEN KOEJUTUSSA SAATU SUOTUISA PÄÄTÖS

WINDSOR, Ont., elok. 14. — Rajakaupunkien Yhdysvaltain puolella työskentelevien asukkaiden taistelussa oikeudesta päivittäiseen rajan yli kulkemiseen, on saavutettu Detroitissa esillä olleessa koejutussa suotuisa päätös eilen. Liittovaltion tuomari Charles Simons antoi nimittäin tilapäisen estetuomion, millä ehkäistään Detroitin piirin siirtolaistarkastaja John L. Zurbrick panemasta käytäntöön määräystä n:o 86, missä määrätään jokainen Yhdysvaltain puolella työssä kävijä hankkimaan siirtolaisviseeraus ulkomaalaisia koskevien rajotusmääräysten alaisena, vaikka mainitut quotat ovat olleet täytettyinä useampia vuosia.

Määräys n:o 86 havaittu tehottomaksi muuallakin

Mainitussa määräyksessä käsitetään kaikki työssä rajan toisella puolella kävijät siirtolaisiksi, eikä tilapäisiksi vierailijoiksi. Määräys on tullut havaituksi voimattomaksi New Yorkissa ja Vermontissa, sikäläisissä oikeuslaitoksissa. Lisäksi on New Yorkin valitusoikeus asettunut samalle kannalle, mutta asia on nyt Yhdysvaltain hallituksen toimesta korkeimman oikeuden ratkaistavana.

Detroitissa ratkaistu juttu koski täällä asuvan unkarilaisen Peter Kovalin asiaa. Koval oli käynyt kuuden vuoden ajan Detroitissa töissä, ennenkuin määräys n:o 86 astui voimaan viime joulukuun 1 päivänä. Hänen nimensä on ollut täkäläisen Yhdysvaltain konsulin luetteloissa kolme vuotta, unkarilaisen quotan alaista viseerausta varten. Tämän ajan kuluessa on hän tullut Canadan kansalaiseksi.

Saanevat käydä työnhaussa rajan takana

Kovalin asiamies arvelee nyt voivan olla mahdollista, että rajakaupunkien asukkaat, jotka ovat brittiläisen kruunun alamaisia, saavat vapaasti mennä Yhdysvaltain puolelle työn etsinnän tarkotuksessa, ilman, että siirtolaisvirkailijat saattaisivat heitä siitä ehkäistä.

Tutkimusretkeilijäin kolme ruumista on löydetty pohjosessa

Ovat nähtävästi kuolleet nälkään ja löydetty majastaan erämaassa

OTTAWA, elok. 15. — Chesterfield vuonon suulla Hudsonlahden läntisellä rannalla sijaitsevasta poliisivartiosta ilmotetaan tänne langattomalla lennättimellä, että kaksi vuotta takaperin Canadan pohjoisille alueille tutkimusretkelle lähteneet John Hornbyn ja kahden hänen toistaiseksi nimeltään tuntemattomien veljenpoikansa ruumiit ovat löydetyt Thelonin riistan rauhotusalueella sijaitsevasta erämaan majasta, joka sijaitsee Thelon joen pohjoisella rannalla puolimatkassa suuren Orjajärven itäpäässä Chesterfield vuonon pohjukkaan.

Tiedotuksessa kerrotaan olevan ilmeistä, että miehet ovat kuolleet nälkään. Tutkimusretkeilijäin tarkotuksena oli ollut kulkea Suurelta Orjajärveltä itään Hudsonlahden rannalle. Hornby oli kokenut retkeilijä ja sanotaan hänen olleen parhaimpia Canadan pohjoisten alueiden retkeilijöistä ja tuntijoista.

Retkikunnan tarkotuksena oli saavuttaa Chesterfield vuonon seudut ennen talven tuloa, syksyllä 1927. Siitä syystä ei retkeilijöiden matkassa ollut koiria talvella liikkumista varten, vaan olivat kaikki varusteet ainoastaan kesämatkaa varten.

OSALLISTUU MARAHTONUINTIIN

Toronto, elok. 15. — Kolmas suomalainen, Kaarlo Juhani Kononen, on ilmottautunut osallistuvansa täällä pidettäviin Wrigleyn marathonuintikilpailuihin, joissa on tarjolla suuria rahapalkintoja muutamille parhaille uijille.

Hiilenkaivajat toteuttaneet lakkopäätöksen

LAKKO ON ALKANUT VIIME SUNNUNTAI-AAMUNA — TYÖNANTAJAT OVAT UHKAAVINA

DRUMHELLER, Alta., elok. 14. — Kuuden Waynen piirin hiilikaivannon yli kolme sataa työläistä ovat panneet käytäntöön viime perjantai-iltana tekemänsä lakkopäätöksen ja ovat korjanneet työkalut pois työpaikoilta, koska työnantajat eivät ole suostuneet tunnustamaan työläisten järjestöä — Canadan kaivostyöläisten liittoa ja ovat panneet käytäntöön puolentoista tuuman seulat, jotka aiheuttavat työläisten palkkojen alenemisen, koska kaivettua hiiltä tulee sen kautta enemmän hyljätyksi.

Elleivät kaivostyöläisten valitsema komitea ja työnantajain edustajat pääse riitaisuuksissa sovintoon, niin tulee lakko edelleenkin jatkumaan, sillä työläiset ovat yksimielisesti vaatimuksiensa takana järjestönsä tunnustamiseksi ja seulojen poistamiseksi.

Hiiliparoonit selittävät jatkavansa seulojen paikoilleen asettamista ja sen jälkeen kaivostöitä tavalliseen tapaan. Edelleen selitetään heidän taholtaan, että työläiset olivat pyytäneet sovittelulautakunnan asettamista, jonka esittämää sovintoehdotusta he eivät nyt ole halukkaat noudattamaan, vaikka työnantajat siihen suostuisivat.

Sovittelulautakunnan ehdotuksessa suositellaan voimakkaan työläisten järjestön perustamista jokaiselle kaivannolle; työnantajat eivät saisi vastustaa työläisten järjestymispyrintöjä; ja riitaisuuksien selvittämistä varten olisi asetettava lautakunta, jossa olisi jokaisen kaivannon työläisten ja työnantajain edustajat. Mitä sovittelulautakunta sanoo seulajärjestelmästä, siitä ei ole tietoa.

KYSYMYKSESSÄ PALKKOJEN ALENTAMINEN 20—25 PROSENTILLA

(Vapauden kirjeenvaihtajalta)

CALGARY, Alta., elok. 15. — Waynen hiilenkaivajain lakossa on kysymyksessä työläisten palkkojen alentaminen 20—25 prosentilla. Sovittelulautakunta on puoltanut työnantajain esittämää uutta maksujärjestelmää, ja heittää työläisille syötiksi makupalan esittäen työläisten järjestämistä voimakkaaseen järjestöön, jonka "check off" oikeus (järjestön maksujen periminen palkoista työnantajan toimesta järjestölle tilitettäväksi) olisi työnantajain tunnustettava.

Työnantajat menevät vielä pitemmälle kuin sovittelulautakunta, sillä hiiliparoonit tarjoovat neljän lisäystä palkkoihin tonnia kohden, mutta työläiset eivät tartu syöttiin. Epämääräistä järjestäytymistä koskevaa sovittelulautakunnan ehdotusta vastaan vaativat työläiset Canadan kaivostyöläisten liiton ehdotonta tunnustamista koko alueella.

Varsinaisen työkauden aikana on alueen kaivannoissa töissä noin tuhannen miestä ja näyttää ilmeiseltä, että hiiliparoonit ovat yrittäneet saada hiiltä varastoon varsinaisen sesongin ajaksi, jotta voisivat saada sitäkin seikkaa hyväkseen käyttäen ajetuksi lävitse palkkojen alentamisen ja muut pyyteensä.

Entisestä maksuperusteesta luopuminen ja uusien seulojen hyväksyminen merkitsisi työläisille noin 20—25 prosentin suuruista palkkojen alentamista. Kun työläiset ovat päättäneet pysyä lujasti entisten työehtojen kannalla ja kun kaivannoissa asetetaan paikoilleen uusia seuloja, niin näyttää ilmeiseltä, että Waynessa kehittyy vakava taistelu työn ja pääoman välillä.

Maakuntapoliisi sekaantuu lakkoon työnantajain puolella

Eilisessä Calgary Heraldissa sanotaan maakuntapoliisin antaneen varotuksen tunnetulle Albertan hiilenkaivajain johtajalle Kid Burnsille, että hänen on pysyttävä poissa lakkoalueelta Waynessa. Kid kuvataan uutisessa työnantajain propagandatarkotuksessa mahdollisimman huonoilla väreillä.

Toinenkin hiilenkaivajain lakko Albertassa

Waynen lakko on toinen Canadan kaivostyöläisten liiton nykyisissä taisteluista, sillä Coalhurstin kaivannolla ovat työläiset olleet jo pari viikkoa lakossa puoltaen hiiliparoonien vainoomia työläistovereitaan.

Winnipeg, Man., elok. 15. — Tänne on saapunut jo yli kuusituhatta elonkorjuutyöläistä. Viime sunnuntaina ja maanantaina saapuneista lienee jo suuri osa töissä eri seuduilla viljaaavikoita.

Seitsemän henkeä hukkunut veteen eilen Quebecissa

VETEEN VALLINNUTTA KUUMUUTTA PAKOON MENNEET ANTANEET MONTA UHRIA

QUEBEC, Que., elok. 15. — Eilen hukkui täällä ja läheisessä ympäristössä vesistöihin kaikkiaan seitsemän henkeä. Uimataidottomuuden sanotaan olevan oleellisimpana syynä hukkumisiin, joiden uhreiksi on joutunut etupäässä nuorta väkeä.

Vallinneen kuumuuden johdosta etsivät ihmiset virkistystä järvistä ja joista. Kaksi hukkui Montromency-jokeen, kaksi Loretteen, yksi Montreal-jokeen ja kaksi St. Joseph järveen.

Tähän mennessä on kuolemansyyn tutkijoille ilmotettu eilisistä hukkumisista kaikkiaan seitsemän tapausta.

Rakeet tuhonneet viljaa

TUHANSIA EEKKEREITÄ TULEENTUMASSA OLLUTTA VILJAA MENETETTY

REGINA, Sask., elok. 14. — Eilen iltapäivällä tuhosi raemyrsky useita tuhansia eekkereitä valmista tai tuleentumassa ollutta viljaa. Southeyn eteläpuolella tuhoontui noin kuusi mailia pitkä ja kolme mailia leveä alue.

Balcarresin pohjoispuolella tuhosi myrsky kymmenen mailia pitkän ja kolme mailia leveän alueen. Abernethyn piirissä on myrsky tuhonnut kymmenen mailin laajuisen alueen.

Duffin ja Lorlien seuduilla on myrsky tuhonnut satoa 20—60 prosenttiin. Southeyssa, Balcarresissa ja Abernethyssa vaihtelevat vahingot kymmenestä sataan prosenttiin.

Pikajuna suistunut raiteilta

BROCKVILLE, Ont., elok. 15. — Matkalla Montrealista Chicagoon, suistui Aultsvillen asemalla Canadian Nationalin nopeakulkuisin pikajuna International Limited pois raiteilta, tukkien liikenteen kummallakin radalla useammaksi tunniksi.

Matkustajat pääsivät vammoitta. Ainoastaan eräs pakaasimies loukkaantui hiukan. Syytä onnettomuuteen ei tiedetä.

Suuri tulva Intiassa

Vuoristojään patoutuma murtunut ja vesi syöksyy 17,000 jalan korkeudelta laaksoon

LAHORE, Intia, elok. 14. — Suuri jääpato Shyokjoelle murtui eilen, ja vesi ryntää suurella voimalla asutettuun Induslaaksoon. Ketju merkkitulia on sytytetty korkeimmille paikoille 140 mailin pituisella alueella varoitukseksi alempana asuville ihmisille. Vuoristojäätikkö, jonka pato murtui, sijaitsee toistasadan mailin päässä mistään puhelin- tai lennätinjohdosta, kaukana luoteisen Himalajan luoksepääsemättömässä vuoristossa 17,000 jalan korkeudella. Siitä syystä ei ole vielä saatu mitään tietoja tulvan vahingoista.

Puolan ja Liettuan selkkaukset jatkuvat

Kansainliitto selittää, ettei Puolan sotilasmanööverit uhkaa Liettuaa

GENEVE, elok. 14. — Laajennetut puolalaiset sotilasmanööverit Vilnan ympäristössä eivät ole muka tarkoitetut miksikään uhkauksiksi Liettuaa vastaan, selittävät kansainliiton neuvoston virkailijat. Tämän suuntaisen ilmoituksen ovat he lähettäneet Liettuan pääministerille, prof. Valdemarasille, samalla tiedottaen, etteivät he katso olevan syytä sovelluttaa kansainliiton viime joulukuussa hyväksymää päätöslauselmaa, joka koskee rajatapahtumista johtuvia vaaroja.

Kansainliitto on perustellut kantaansa Puolan hallituksen antamiin virallisiin ilmoituksiin, ja merkitsee se sitä, että Liettuan on turhaa toivoa kansainliitolta mitään apua puolalaista painostusta vastaan.

Canadaan tuodaan ainoastaan 8,500 elonkorjaajaa

EI OLE OLLUT TARPEEKSI LAIVOJA TÄYDEN KYMMENEN TUHANNEN KULJETTAMISEKSI

MONTREAL, elok. 15. — Kun ei ole riittävästi saatavissa laivoja ja tilaa suunniteltujen ja tarkastuksessa lopullisesti hyväksyttyjen kymmenentuhannen työttömän brittiläisen kaivostyöläisen tuottamista varten Canadan elonkorjuuseen, niin täytyy tänne lähetettävien lukumäärä rajottaa n. 8,500 mieheen.

Olisi saatu vaikka viisikymmentätuhatta miestä

Kun otetaan huomioon se lyhyt aika, minä vastaanotettiin tarjokkaita Canadan elonkorjuuta varten, niin voidaan varmuudella päätellä, että Suurbritaniasta olisi saatu tänne vaikka viisikymmentätuhatta elonkorjaajaa, jotka kaikki olisivat ruumiilliseen kuntoisuuteen nähden täyttäneet canadalaisten tarkastajien esittämät ankarimmat sotilaalliset vaatimukset. Sillä muutamien päivien ajan kestäneen tarjontakauden kuluessa tarjoontui yli 25,000 miestä lähtemään.

Ensimäisten elonkorjaajien odotetaan saapuvan tänne viikon lopulla, sillä ensimäinen lähetys astui laivaan Englannissa viime viikon lopulla. Miehet tullaan heti tänne saavuttuaan kiireellisesti lähettämään viljavainioille, sillä nyt jo alkaneen elokorjuun toimittamiseen sanotaan tarvittavan enemmän työvoimaa, kuin on saatavissa.

Suurin osa saapuvista tulee jäämään maahan

Kun Suurbritanniassa ei ole saatavissa työtä ja kun siellä on entuudestaan noin 1,300,000 työtöntä, joista kaivostyöläisiä on huomattava osa, niin on todennäköistä, että suurin osa saapuvista elonkorjaajista tulee jäämään pysyvästi Canadaan, toivossa löytää täältä työtä ja paremman taloudellisen menestyksen kuin Englannista. Sitä tukee vielä se seikka, että valtava enemmistö saapuvista miehistä on perheettömiä nuoria miehiä.

Tulevat lisäämään tulevan talven työttömyyttä

Kun tänne saapuvat brittiläiset kaivostyöläiset eivät ole tottuneet tekemään kylmässä talvisessa säässä metsätöitä, eikä muitakaan sekalaisia töitä, niin on todennäköistä, että suurin osa maahan jäävistä tulee asettumaan Canadan suurimpiin keskuksiin, jossa he joutuvat lisäämään jokatalvista suurta työttömien armeijaa.

Renkaiden etumaksut vehnästä

Arvellaan, että niitä pitää nykyisten alhaisten hintojen johdosta tarkistaa

WINNIPEG, Man., elok. 15. — Joku aika takaperin ilmotettiin, että viljanmyyntirenkaat tulevat maksamaan parhaan laadun vehnästä alkusuorituksena dollarin bushelilta ja muista laaduista ja viljoista suhteellisesti sen mukaan.

Mutta kun vehnän hinnat noteerataan melko lähelle alkusuorituksen rajaa, niin on sen johdosta syntynyt epäilystä, että tulee alentaa alkusuorituksen määrää, sillä ei ole lainkaan varmaa vielä, mihin suuntaan hinnat vehnämarkkinoilla ajaantuvat. Jos laskusuunta saa vallan, niin olemassa vaara, että renkaiden alkusuoritus on suurempi kuin viljasta saatava lopullinen hinta.

Kaksi miljoonaa hevosvoimaa vedestä

Voiman kehittämiseen sijotetaan tulevien muutaman vuoden kuluessa 200 miljoonaa dollaria

OTTAWA, elok. 15. — Sisäasiain ministeriön valmistamien laskelmien ja sille esitettyjen suunnitelmien mukaan tullaan muutamien seuraavien vuosien kuluessa kehittämään vedestä noin kaksi miljoonaa hevosvoimaa maan voimatarpeiden tyydyttämiseksi. Näiden luonnonvoimain muuntaminen teollisuuden käyttövoimaksi tulee vaatimaan noin kahdensadan miljoonan dollarin suuruisen pääomien sijottamisen.

Tämän vuoden kuluessa tullaan valjastamaan kaikkiaan noin 550,000 hevosvoimaa, joko peräti uusissa vesivoimalaitoksissa tai lisäämällä koneistoja entisiin jo toiminnassa oleviin "valkosesta hiilestä" sähköä hieroviin laitoksiin.

Työttömien armeija on kasvanut huikeasti

YLI NELJÄNNESMILJOONAA IHMISTÄ ENEMMÄN JOUTILAINA ENGLANNISSA, KUIN VUOSI TAKAPERIN

LONTOO, elok. 14. — Työttömyystilanne Suur-Britanniassa aiheuttaa lisääntyvää hätää, kun 1,300,000 työläistä kuljeksii työttöminä, ja työttömäin lukumäärä uhkaa kasvaa vielakin suuremmaksi. Työttömyys on lisääntynyt keskimäärin n. 20,000 lla viikkoa kohti viime toukokuun lopusta lähtien. Noin 250,000 miestä enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna, on nykyään työttömänä.

Sanomalehdet ovat jo olleet pakotettuja kiinnittämään huomiota asiaan, ja tunnustavat, että työttömyyskysymys saattaa varjoon kaikki muut poliittiset kysymykset, ja tulee mahdollisesti olemaan huomattavimpana kysymyksenä v. 1929 yleisissä vaaleissa.

Muuan hallituksen teollisuussiirtolautakunta (Industrial Tranference Board) on selittänyt, että työttömyys useissa suurissa teollisuuksissa, erittäinkin hiiliteollisuudessa, on niin suuri, että tilannetta ei voida parantaa siirtämällä työläisiä yhdeltä alueelta toiselle saman teollisuuden piirissä. Taloustieteilijät koettavat suositella nopeata uudelleen järjestelyä ja teollisuuksien yhdistymistä, yhteistoimintamenetelmineen ostoissa ja myynneissä, muka keinoina vaikeuksien voittamiseksi.

Edelleen on porvaripiireissä vireillä kysymys työttömien siirtämisestä dominioihin, jonka suhteen on jo toimittu kaivosmiesten lähettämiseksi elonkorjuuseen Canadaan.

Tulokset kuitenkin osoittavat, ettei mitkään tällaiset pikkunäpertelyt ja reformit pysty vähentämään työttömyyskurjuutta, jonka juuret ovat syvällä vihelliäisessä riistoyhteiskunnassa.

Takavarikoidut viinat luovutettu takaisin $700,000 takuulla

Luovutettujen viinaksien arvo on kaikkiaan yli kaksi miljoonaa dollaria

TORONTO, elok. 15. — Windsorissa ja muissa rajakaupungeissa väkijuomain "vientikauppaa" harjottaneiden liikkeiden viime aikoina takavarikoidut väkijuomavarastot, joiden arvoksi ilmotetaan yli kaksi miljoonaa dollaria, ovat maakunnallisen väkijuomain kontrollilautakunnan suostumuksella vapautetut takavarikosta 700,000 dollarin takuuta vastaan. Ehdoksi on asetettu, että väkijuomat tulee laillisesti lähettää maakunnasta kahdenkymmenen päivän kuluessa.

Väkijuomain kontrollilautakunnan puheenjohtaja Sir Henry Drayton on ilmottanut takavarikon peruuttamisen johtuneen siitä, että tulisi maakunnalle erittäin kalliiksi pitää väkijuomia takavarikossa kunnes riidanalaiset oikeusasiat ovat tulleet ratkaistuiksi. Kun väkijuomat ovat lukuisissa varastoissa, niin tarvittaisiin niiden vartioimista varten suuri poliisijoukko.

Lisäksi ovat viranomaiset takavarikointien yhteydessä saaneet haltuunsa kaikki tarvitsemansa tiedot ja todistukset.

Poliisiviranomaiset kieltäytyvät ilmottamasta, mitkä viinaksien vientiliikkeet ovat havaitut syyllisiksi lain rikkomiseen, sillä he haluavat jättää haasteen oikeuteen muutamille liikkeille, joiden edustajat ovat tähän mennessä onnistuneet välttää poliisin haasteen antamista varten. Suuri joukko näiden viinaksien salakauppaa ja kuljetusta harjottaneiden liikkeiden päämiehistä ja omistajista ei ole kotipaikkakunnallaan, vaan ilmoitetaan heidän olevan "matkoilla".

Syytökset tulevat ainakin alustavasti käsiteltäviksi rajakaupunkien poliisioikeuksissa. Seitsemän juttua tulee ensi lauantaina esille täkäläisessä poliisioikeudessa ja seuraavalla viikolla useita muissa rajakaupungeissa.

Vaunulasti uutta vehnää saapunut Winnipegiin

WINNIPEG, Man., elok. 15. — Tänne on eilen saapunut ensimäinen vaunulastillinen uuden sadon vehnää etelä-Saskatchewanista. Se luokiteltiin parhaan laadun viljaksi ja painoi 63 naulaa busheli. Vehnän satoisuus oli 39 bushelia eekkeriltä.

Työläisurheilijain spartakiaadit alkaneet

50,000 URHEILIJAA KOKOONTUNUT MOSKOVAN PUNAISELLE TORILLE

MOSKOVA, elok. 14. — Ensimäisten työväen kansainvälisten urheilukisain, eli spartakiadein, alkajaiset sunnuntaina muodostuivat niin valtavaksi tilaisuudeksi, että sellaista tuskin Moskovassa ja muuallakaan on koskaan nähty. Yli 50,000 urheilijaa useimmista maailman kansallisuuksista kokoontui Punaiselle torille. Suurin osa tytöistä oli pukeutunut punaiseen urheilupukuun, pojat valkoisiin ja sinisiin trikoihin. Turkmaanit, usbjekit, kaukasialaiset y.m. kansallisuudet olivat kansallispuvuissaan, herättäen melkoista huomiota.

Uusi vaihe Japanin ja Kiinan välisessä kriisissä

MANTSHURIAN SOTILASKUVERNÖÖRI TAIPUU JAPANIN IMPERIALISTIEN UHKAVAATIMUKSEEN — VAKAVIA TULOKSIA PELÄTÄÄN

TOKIO, elok. 14. — Mukdenista eilen saapunut sähkösanoma kertoo, että Mukdenin sotilaskuvernööri Tsang Hsueh-Liang on ehdoitta hyväksynyt Japanin "neuvon", olla asettamatta Mantshuriaan Nankingin kansallisten vallan alle.

Tokiossa käsitetään, että sopimus, josta Japani varoitti Tsangia, olisi antanut Nankingin hallitukselle kontrollin Mantshurian ulkopoliittisiin asioihin, samalla kun Mantshurialle olisi myönnetty täydellinen autonomia sisäisiin asioihinsa nähden.

Japanin imperialistihallitus pelkäsi Mantshuriassa olevain riistoetunsa joutuvan vaaranalaiseksi, jos Mantshuria liittyisi Nankingiin. Mantshurian sotilaskuvernöörin, Pohjois-Kiinan ent. diktaattorin, Tsangtsolinin, poika, on kuulemma ilmoittanut Japanin edustajalle, parooni Hajashille, että hän on päättänyt lopettaa neuvottelut kompromissin aikaansaamisesta Nankingin kanssa sen epävarmuuden tilan johdosta, mikä vallitsee varsinaisessa Kiinassa, kuten Kuomintangin äskeinen kokous osoitti.

Kriisin arvellaan tämän johdosta tuleen toistaiseksi sivuutetuksi, mutta ei millään tavalla selvittäneen tilannetta tulevaisuuteen katsoen.

Huomiota herättävä paljastus Tsangtsolinin kuolemasta

Shanghai, elok. 15. — Putnam Weale-niminen englantilainen kirjailija ja Kiinan tuntija on julaissut eilen huomiota herättävän syytöksen, jonka mukaan kenraali Tsangtsolin oli paetessaan Pekingistä Mukdeniin tullut murhatuksi japanilaisten imperialistien palkkaamien japanilaisten murhaajain toimesta. Wealen syytökset perustuvat hänen itsensä suorittamiin tarkkoihin tutkimuksiin.

Mantshuriassa pelätään lakkoja ja levottomuuksia

Tokio, elok. 14. — Hallitusviranomaiset kertovat, että heidän etunsa Mantshuriassa ovat uhatut radikaalisen ja kommunistisen liikkeen vahvistumisen johdosta, joka uhkaa levitä Koreaan ja Japaniin. Hallituksen on ollut hyvin vaikea tukahduttaa kommunistista toimintaa Japanissa.

Pääministeri Tanakan sanotaan valmistavan lausuntoa Mantshurian tilanteessa, jossa lausunnossa viitattaisiin japanilaisten etujen olevan vaarassa sisäisten levottomuuksien ja rautatie- sekä kaivoslakkojen mahdollisuuksien johdosta.

Puotivarkaat löysivät armon papin suojassa

TORONTO, elok. 15. — Täkäläisessä poliisioikeudessa oli syytettynä kaksi suomalaista puotivarkauksista. Kun syytetyillä ei poliisituomarin mielestä ollut oikeata käsitystä maan tavoista ja laeista, niin ei hän katsonut tarpeelliseksi tuomita heitä, vaan jättää heidät suomalaisen papin huollettaviksi.

"Elleivät he osota parannusta ja moitteetonta käytöstä, niin ilmottakaa minulle", sanoi laki ja oikeus taivaan edustajalle.

Suurin suomalainen liike Montrealissa

Jolla on monivuotinen menestyksellinen kokemus. . . On yhä edelleen yleisön palvelukseen valmiina.

Laivapilettejä aina saatavana kahdeksalle eri hyvin tunnetulle laivalinjalle.

SUOMEEN ja SUOMESTA

Pikainen rahanvälitys päivän korkeimman kurssin mukaan, kurssi tänään Smk. 39.60 dollarista. Vahingonkorvausasioita ajetaan

Konttorin yhteydessä on uusi ravintola ja suurin suomalainen matkailijakoti sekä palloruuma jossa on parturiliike samassa

979 ST. ANTOINE STREET, HJALMAR PAJU **MONTREAL, QUEBEC.**

Suomalainen koti

suosittelee

Ruokaa ja Huoneita

HUOM.! Minuutin kävely C. P. R. asemalta.

Telefooni Main 0008

390 Colborn St., — Montreal, Que.

Ainoa suomalaisten työläisten omistama liike Montrealissa

on

Vapaus Montreal Branch

(Vapauden Montrealin konttori)

Välittää laivapilettejä Suomeen ja Suomesta tänne, avustaa kaikkia matkustajia, jotka on ostanneet pilettinsä Vapauden välityksellä. RAHANVÄLITYS Vapaudessa ilmoitetun kurssin mukaan. — Välittää kaikkia työväen sanomalehtiä ja kirjallisuutta mitä Vapauden pääliikekin.

Columbian suomal. ja englanninkielisiä levyjä ja gramofooneja.

Käyttäkää liikettänne

VAPAUS MONTREAL BRANCH,

1387 St. Antoine Street, **MONTREAL, QUE.**

Matkailijakoti

Vanha ja tunnettu suomalainen matkailijakoti. Siistiä ja puhtaita huoneita päivittäin ja viikottain.

J. Hömppi,

910 St. Antoine St., Montreal, Que.

HEI POJAT!

Huoneita vuokrataan

päivittäin, viikottain ja kuukausittain Vapauden yläkerrassa.

J. RUTANEN,

1389 St. Antoine St. ....Montreal, Que.

Suomalaista parturia

hakiessanne Montrealissa kävelkää Soinin Masan parturiliikkeeseen

M. SOINI,

963 ST. ANTOINE STREET, MONTREAL, QUEBEC.

Tungosta välttääksenne käykää joka aika päivästä.

Ruokaa joka päivä

— ja —

Ruoskaa Torstaina ja Lauantaina

HELSBERGIN

Ruoka- ja Matkailijakoti sekä Sauna

Ainoa virallinen tulkki ja asioimisto Montrealissa

VAHINGONKORVAUS, PALKANHAKU YNNÄ MUITA ALAAN KUULUVIA ASIOITA AJETAAN

E. HELSBERG,

1316 St. Antoine St. Montreal, Que.

(Entinen 210 St. Antoine St.)

Suomalaisista ja niiden toiminnasta Montrealissa

Suomalainen asutus Montrealissa viime vuosiin saakka on ollut vähäistä. Jo n. 25 vuotta sitten asettui tänne muutama suomalainen perhe asumaan ja olisipa luullut, että kun tämä on Canadan porttina, niin tännehän asutuskin keskittyy. Niin ei ole kuitenkaan tapahtunut, vaan kaikki ovat painaneet lännemmälle. Siksi vielä 5—6 vuotta takaperin asui täällä ainoastaan muutama kymmen kansalaisiamme. Nyt viiden vuoden aikana on vuosi vuodelta kansalaistemme asutus lisääntynyt. Perheiden luku tuskin nytkään ylittää puolen sadan, vaan nuoria naisia ja miehiä on jo vähimmänkin arvion mukaan tuhannen paikkeille ehken joskus huomattavasti ylikin, sillä nuoret miehet ovat enimmäkseen liikkuvaa ainesta, jotka käyvät kaupungissa työmaansa vaihdon välillä. Nuoret naiset ovat enimmäkseen palvelijoina.

Työväen järjestötoiminta suomalaisten keskuudessa on alkanut noin neljä vuotta sitten, eli samoihin aikoihin kuin suomalaisten asutuskin alkoi nopeammin kasvamaan. Järjestötoiminnan alkamiseen on aina olemassa samat vaikuttimet: kapitalistinen riisto ja sen synnyttämä työläisten moraalinen rappeuttaminen. Rohkein ja tietoisin aines työläisistä järjestöjensä kautta joutuu taisteluun kapitalismia ja kapitalistista järjestelmää vastaan leipäpalansa ja oikeuksiensa puolesta. Mutta se myöskin samalla joutuu taisteluun oman luokkansa jäsenien moraalittomuutta vastaan. Kapitalistinen järjestelmä kaikkine muotoineen koettaa tehdä työväenluokasta moraalitonta, omaa arvoansa tuntematonta väkeä. Se pitää yllä kirkkoja, kouluja ja kapakoita, saadaksensa työläiset näiden vaikutusten alaisiksi ja siten unohtamaan oman asemansa, oman arvonsa yhteiskunnan jäsenenä. Niinpä täälläkin Montrealissa on työväenjärjestöillä suomalaistenkin keskuudessa laaja työala edessään. Tänne saapuvat siirtolaiset enimmäkseen ovat pientalonpoikain tyttöjä ja poikia, jotka talon vero- ja velkataakan paisuessa ovat olleet pakoitettuja lähtemään "lännen kultalasta" onneansa etsimään. He eivät ole "vanhassa maassa" joutuneet välittömästi kapitalistisen riiston alaisuuteen, kuten tehdastyöläiset ja niin ollen heiltä puuttuu käsitys työn ja pääoman välisestä taistelusta.

Tänne jouduttuaan, varsinkin miehet, joutuvat usein liiankin tuntuvasti kärsimään kapitalistisen järjestelmän eri muodoista — työpaikoilta oikeuslaitoksiin saakka. Mutta sittenkin he käsittävät kaiken "kohtalon" syyksi, eikä järjestelmän. "Kohtalonsa" he lieventävät nauttimalla myrkkyä — alkoholia, nauttiakseen hetken "elämästä."

Tällaisen joukon herättäminen, kasvattaminen heidät tietoisuuteen asemastaan ja vihdoin taisteluun mukaan vetäminen vaatii työväenjärjestöiltä ja niiden toimihenkilöiltä väsymätöntä työtä ja oikein ymmärtämystä. Tätä työtä on hiljakseen koetettukin tehdä koko järjestöjen olemassaoloajan.

Tulokset tosin eivät ole vielä suuret. Jäsenmäärämme ei ole kymmentä prosenttiakaan kansalaistemme lukumäärästä, vaan aina se on kohoamassa. Alkutaipaleella on aina vaikeutensa. Toimintahuoneuston puute on suurin este toimintamme edistymiselle. Suomalaisella järjestöllä on tosin pikkuhuoneusto vakituisesti käytettävänä, jossa on kirjasto ja lukutupa, mutta valistustilaisuuksien pitoon se osottautuu liian pieneksi. Maksuiltamia varten onkin vuokrattu haali kaksi kertaa viikossa, mutta sekin on sopimaton ohjelma- ja näytelmäesityksiin. Kun haalien vuokrat ovat täällä kalliit, niin taloudelliset tulot ovat olleet vielä vähäiset. Nyt lähitulevaisuudessa saanemme tämänkin asian suotuisaan ratkaisuun.

Järjestötoiminnasta puhuttaessa mainittakoon, ettei meillä ole ainoastaan yksi työväenjärjestö, vaan viisi erillistä järjestöä. Näistä mainittakoon ensin s. j. Montrealin osasto, joka on vanhin ja samalla voimakkain jäsenmääräänsä kuin myös toimintaansa nähden. Se pitää huolta tanssien ynnä muiden huvitilaisuuksien järjestämisestä. Näytelmiäkin on tämän vuoden kuluessa esitetty toistakymmentä, joista kaksi kokoillan kappaletta.

Toiseksi mainittakoon Canadan kommunistipuolueen osasto, joka nyt toimii kaupungin keskuskomitean alaisina ryhminä eli soluina, pitää huolta propagandatilaisuuksien järjestämisestä, puolueen kirjallisuuden, lentolehtisten ja sanomalehtien levittämisestä ja yleensä aatteellisesta valistustyöstä järjestymättömien keskuudessa ja ennen kaikkea kouluuttaa jäsenistään kommunistisia luokkataistelijoita.

Canadan työv. puolustusliiton osasto on myös toiminnassa, jonka tarkoituksena on puolustaa porvarien vainonalaiseksi joutuneita työväen luokkataistelijoita moraalisesti sekä aineellisesti.

Vielä on olemassa metsätyöläisten union osasto ja naisosasto, joiden toiminnasta tulee erilliset kirjoitukset tähän lehteen.

Mainittakoon vielä, että täällä on koetettu runnata "Suomi-seuraa" puolueettomuuden nimellä jo kaksikin eri kertaa, mutta molempina kertoina on se kuollut melkein synnytystuskiinsa. Puolueettomuus nimestään huolimatta on se täydelleen osoittautunut valkoisten kannattajaksi ja niin ollen työläisten siihen vetäminen ei pitkälti vetele. Valkoista ainesta täällä on kyllä tarpeeksi, vaan heillä itsekullakin on persoonalliset etunsa ajettavana, eikä näin ollen voi olla järjestöllisesti yhteydessä, elleivät saa työläisiä kynittäväkseen.

Loppuhuomautus:

Työläinen, missä raatanetkin, korvessa tai tehtaassa, liikkeessä tai palveluspaikassa, kaikissa sinä luot arvoja, joista saat itse nauttia ainoastaan murto-osan. Liity työväenjärjestöjen jäseneksi, taistellaksesi toveriesi kanssa elämäsiehtojen puolesta — uuden oikeuden mukaisen järjestelmän — kommunismin puolesta. — A. H.

Järjestyneiden työläisten toiminta Montrealissa

ja yleensä Quebecin maakunnassa on vielä verrattain heikkoa. Työväenjärjestöt ovat hajanaisia. Quebecin maakunnassa ovat ammatilliset keskusjärjestöt joko Canadan ammattijärjestöön, Yleiscanadalaiseen työväenliittoon tai katolisiin ja itsenäisiin ammattiliittoihin kuuluvia. Näistä on edistysmielisin Yleiscanadalainen työväenliitto, joka perustettiin maaliskuussa 1927. Sen perustavassa konventsionissa, mikä pidettiin Montrealissa, oli lähes viisikymmentätuhatta järjestynyttä työläistä edustettuna (49,279).

Quebecin maakunnan työväen poliittisista järjestöistä voidaan mainita kommunistinen puolue ja työväenpuolue, joista kommunistisella puolueella on melkoisen huomattava jalansija Montrealissa.

Canadan työvirastolle annettujen ilmotuksien mukaan on järjestyneiden työläisten ja heidän järjestöjensä lukumäärä Quebecissa seuraavanlainen: ammatillisia osastoja kaikkiaan 466, joista 346 on tiedottanut jäsenmäärästään, tehden se yhteensä 53,549; 120 osaston jäsenmäärää ei tunneta. Näistä ammatillisista osastoista sijaitsee Montrealissa 202, joista 153 tiedotetaan olevan jäseniä yhteensä 37,608.

Usean keskusjärjestön olemassaolo heikentää tavattomasti työläisten järjestövoimaa. Etenkään katolilaisten ammattiliittojen toiminta ei vastaa niitä tarkotuksia, mitä varten työväenjärjestöt ovat olemassa. Usean ammattialan työläiset ovat järjestyneet kahteen eri järjestöön, kuten esim. kirvesmiehet, kutomatyöläiset, y.m. Kun eri keskusjärjestöt eivät ole minkäänlaisessa yhteistoiminnassa keskenään, niin maksetaan eri keskuksiin kuuluville, samanlaista työtä tekeville työläisille erilaista palkkaa. Tämmöinen tilanne luonnollisesti heikentää ammatillista toimintaa ja osaltaan vaikuttaa siihen, että suuret työläisjoukot ovat tykkänään järjestymättömiä.

Kommunistisella puolueella on kaikesta tästä huolimatta verrattain valtava toiminta Montrealissa. Siellä näet muodostuu puolueen paikallinen keskusjärjestö kahdeksasta eri kansallisuudesta, joista itsekukin tekee luokkavalistusta oman kansallisuutensa keskuudessa. Montreal lienee myös Canadan ainoa kaupunki, missä ranskaa puhuvia työläisiäkin on kommunistisen liikkeen riveissä. Puolueen toiminta ranskalaisten työläisjoukkojen keskuudessa ei vielä tosin ole saavuttanut kyllin voimakasta jalansijaa, mutta hyvä alku on joka tapauksessa olemassa ja ajan ollen tulee puolueemme toiminta ranskaa puhuvien keskuudessa kasvamaan ja valtaamaan suuret, riiston alaiset työläisjoukot mukaansa. Tämän seikan onkin paikallinen kommunistinen keskusjärjestö ottanut tarkoin huomioonsa ja kohdistaa toimintansa päätarmon ranskalaisten työläisten herättämiseksi. Kommunistisella puolueella on suuri vaikutusvalta vaate- ja metalliteollisuudessa toimivien ammatillisten järjestöjen keskuudessa.

Kun kommunistit erotettiin Canadan työväenpuolueen Quebecin jaostosta, niin sen jälkeen on työväenpuolueen toiminta Montrealissakin tykkänään luisunut pois työläisten käsistä. Vaikka muutamilla työväenryhmillä onkin vielä edustajat työväenpuolueen paikallisessa neuvostossa, niin he eivät voi työläispetturein kanssa saada aikaan mitään sellaista, mistä olisi työväestölle hyötyä. Näin ollen on siis vain ajan kysymys, milloin työläiset tekevät täydellisen pesäeron täkäläisestä työväenpuolueen keskusjärjestöstä ja perustavat uuden keskusjärjestön.

Quebecin maakunnassa ja Montrealin kaupungissa vaaditaan suurta työtä ja uhrautuvaisuutta, ennenkuin työväen joukkotoiminnalla voidaan saada huomattavampia tuloksia. Lannistua emme silti saa, vaan pyrkiä eteenpäin. Kirkonhelmoissa olevatkin työläiset on saatava ymmärtämään, että ainoastaan työväen luokkavoimalla voidaan saada oloihimme parannuksia, joita ne niin kipeästi kaipaavat. — J.

Metsätyöläiset, Montreal maailmankartalle!

Muutamana viime vuotena on Montrealin kaupunki kehittynyt ikäänkuin maailmannavaksi monelle suomalaisellekin työläiselle, jotka ovat joutuneet Quebecin metsistä etsimään vaivaisen leipäpalansa. Kaupungista metsään ja päinvastoin on tavallinen metsämiehen kiertokulku.

Kun tämän kirjottaja alussa mainitsee, että Montreal maailmankartalle, niin katsotaanpa tarkemmin mitä sillä meinataan. Näin syyspuolella tekee moni poika taasen lähtöä Quebecin kodittomaan korpeen, metsään, jossa vielä on pieni toivo ansaita jokapäiväinen leipänsä, vaikka onkin vielä tuoreessa muistissa viime talven katkerat kokemukset kaikesta kurjuudesta. Mutta onkos tuo muisto meitä kesän aikana velvottanut mihinkään toimintaan, onko tullut tehtyä mitään, joka voisi noita muistissa olleita katkeruuksia vähääkään tulevaisuudessa poistaa? Tuskinpa lienee muistunut mieleenkään.

Unohtakaamme nyt kuitenkin se puoli, mikä tekemättä on jäänyt, vieläkään ei ole myöhäistä yrittää tehdä jotakin asiamme eduksi. Täälläkin Montrealissa, tunnetaan ainakin järjestyneiden kesken nimi L. W. I. Union of Canada, joka järjestää metsä- ja sekatyöläiset yhdeksi taistelevaksi voimaksi yli Canadan. Sen taistelukunto ja voima tunnetaan jo tarpeeksi hyvin naapurimaakunnassamme Ontariossa sekä työläisten että työnantajien kesken. Viime vuosina on L. W. I. Union of Canadan johdolla käyty useita onnistuneita työtaisteluja Ontariossa, joiden tähden metsätyöläiset ovatkin omistaneet sen järjestön omaksi asianajajakseen suurella luottamuksella.

Joku viikko sitten päättynyt pohjois-Ontarion metsämiesten lakko kelpaa kyllä esimerkiksi meille täällä Quebecissakin. Saatetaan kyllä joltakin taholta väittää, ettei täällä voida mitään tehdä, eikä saada mitään aikaan, mutta se väitös on pian kumottu kun ajatellaan, että joka paikassa muuallakin on ollut alussa sama suhde. Montrealissa on tällä kertaa uniotoiminnallekin jo paljon enemmän mahdollisuuksia alkaa kuin pari vuotta sitten, ja sitäpaitsi asialla on jo ennestään täällä kaunis alku, kun vaan jokainen työläinen huomaa velvollisuutensa liittyä jäseneksi. L. W. I. Union of Canadaan, niin, varmalla yrityksellä on aina ollut varmat seuraukset.

Montrealin kaupungissa ei tosin tehdä paperipuita eikä muitakaan metsätöitä, mutta toimintamahdollisuudet ovat yhtä hyvät kuin missä muualla tahansa. Ja kukaan ei halunne väittää, etteikö parannuksia myöskin kaivattaisi oloihimme myöskin täällä. Yleensä Quebecin maa-

(Jatkoa seuraavalla sivulla)

Montreal, Quebec, Liikemiesten Ilmoituksia

Canadian Export Co.

TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA

— Saatavana —

Kaikkia juoma sekä ruoka- ja sekatavaraa kohtuhinnoilla

1371 St. Antoine St. . . Montreal, Que.
Tel. Upt. 5631

Kadonnut hammas on kuin kadonnut ystävä

Hampaat rappeutuvat nopeaan, ja eivätkä ole huomattavissa ennenkuin on liian myöhäistä korjata niitä. Tulkaa konttoriini niin tarkastan hampaanne vapaasti.

Korjaamme ja laitamme hampaanne hyvällä siltatyöllä. Pahat hampaat synnyttävät huonon ruuansulatuksen, vatsa pakotuksen sekä muita hermostoon koskevia kipuja. Hampailla, jotka valmistetaan täällä on luonnollinen näkö, luonnollinen tunto ja sopivat hyvin.

Toht. S. Harris,
Hammaslääkäri

Länteen Chaborllez Sq. 520 Notre Dame West, — Tunnit: 9 e.pp.—9 j.pp. Puhelin—Main 8087

Kun tulette Montrealiin
niin käykää tutustumassa

Emil Salosen
ASUNTO- JA RUOKATALOON

Parturintyötä teen myös

St. Antoine 1309
Minuutin matka C. P. R. asemalta.

Heikkilän Sisarusten Ruokala ja Matkailijakoti

Ensiluokkaisesta ja puhtaasta tavarasta valmistetulla ruualla sekä siisteillä huoneilla sulkeudumme yleisön suosioon.

Montrealin suurin ja parhain SAUNA
samassa paikassa. Auki joka
TORSTAI JA LAUANTAI
kello neljästä alkaen iltapäivällä.

1399 St. Antoine St., Montreal, Que.
Huom.! Entinen Rannan paikka.

Suuret Kenttäjuhlat

S. J. Montrealin osaston suuret kenttäjuhlat osaston kentällä elokuun 19 päivä

Ohjelmassa paljon yksityisnumeroita sekä kaunis 1-näytöksinen laulunäytelmä "JUHANNUSTULILLA"

Kaikenlaisia kilpailuja. **Hyvä ravintola kentällä**

S. J. Osaston Huvitoimikunta

Metsätyöläiset, Montreal maailmankartalle!

(Jatkoa edelliselle sivulle)

kunta tunnetaan kaikin puolin pienistä palkoista ja kurjista asunto-oloista kaikkein kurjimmaksi perukaksi metsätyöläisten keskuudessa, miksi emme siis vaatisi niihin parannuksia? Ja ainoaksi keinoksi jää järjestyminen ja sen kautta alkaa toiminta. Ja samalla kun taistelemme elinehtojemme puolesta, kasvatamme itseemme sekä tovereihimme luokkataisteluhenkeä. Silloin kun jälleen palaamme metsästä kaupunkiin, on meillä hyödyllistä toimia järjestömme ja omaksi eduksemme edelleen; jotavastoin ennen on hukutettu aikamme kapakoissa, koiratorpissa y.m. enemmän tai vähemmän sopimattomissa paikoissa, joista Montreal on ollut ja on vieläkin kuuluisa.

Siis työläiset ja toverit, ottakaamme todelliseksi päämääräksemme saattaa Montreal maailmankartalle metsätyöläisten järjestämisessä. Tehkäämme L. W. I. Union entistä enemmän tunnetuksi. Silloin vasta on täytetty velvollisuus työväenluokkaa ja itseämme kohtaan.

Tätä toivoo toveruudella L. W. I. Union of Canadan Quebecin alueen sihteeri, jota voi tavata Montrealissa Vapauden Montrealin konttorissa, osote 1387 St. Antoine St., Montreal, Que. — J.

Montrealin suomalaisen naisosaston toiminnasta

Naisosaston toiminta on täällä vielä, voidaanpa sanoa, "lapsenkengissä". Vaikka kohta vuosi on kulunut siitä kun toimintaa alulle pantiin, niin siitä huolimatta on jäsenmäärämme pieni verrattuna naisten lukumäärään suomalaisten keskuudessa. Eikö meillä työläisnaisilla olisi syytä järjestyä? Onko meidän elämämme niin ruusuilla kulkemista, ettemme tarvitse valistaa itseämme emmekä pyrkiä parempaan olotilaan?

Suomalaisia naisia on täällä noin viidensadan paikkeille, ehkä enemmänkin. Näistä on tuskin enempää kuin 2 pros., jotka eivät joudu käymään työssä ulkona kodin palveluksessa, pyykinpesussa tai "haussien" siivoamisessa. Elämisen pakko ajaa perheenäidinkin hankkimaan lisätuloja, kun miehen pieni palkka ja usein toistuva työttömyys ei riitä perheen elatukseen. Luulisi tämän jo aukaisevan perheenäidin silmät näkemään mihin kuuluu, sillä näkeehän siellä pyykillä ollessa kuinka toiset komeasti elävät, vaikka tuskin käyvät työssä ollenkaan, tai ainoastaan muutaman tunnin viipyvät virastossaan.

Palvelustyttöjen silmien uskoisi myös avautuvan täyttäessään rouvansa monimutkaisia oikkuja ja päivät pitkät hikoillessaan herkkupöytiä kattaissa. Tosin suomalainen tyttö pääsee harvoin oikeaa "herrasväkeä" palvelemaan, vaan "nappulaherratkin" osaavat porsastella sen verran, että vertaamalla työläisten elämään, saa selvän rajan näiden ja työläisten olosuhteista.

Palkat täällä Montrealissa palvelustytöille eivät ole ainakaan kehuttavat. Suomesta juuri saapunut tyttö saapi myydä työvoimansa jopa alle 20 dollarin kuukaudeksi. Vieläpä on tapauksia, että saa ensimäisen kuukauden tehdä työtä ilman palkkaa. Ruokaa antavat myös eräissä paikoin niin niukalti, että tuskin hengissä pysyy. Näissä oloissa luulisi ainakin olevan parantamisen varaa.

Naisosastossa olisi näistä asioista keskusteltava, olisi ruvettava miettimään keinoja tällaisen kurjan olotilan poistamiseksi. Keinoja luulisi ainakin löytyvän, jos niitä yksissä tuumin ruvettaisiin etsimään ja sitten täytäntöön panemaan. Sen sijaan, kun nyt palvelijat yksin koettavat omalta kohdaltaan parantaa asemaansa, etsimällä aina uutta ja uutta palveluspaikkaa, menettävät he useiden viikkojen palkat ilmaiseksi kun eroavat entisistä paikoistaan ja vielä useita dollareita paikanvälitystoimistoille, jotka "bisnestä" tehdäkseen eivät välitä, minkälaiseen paikkaan he milloinkin tytön työntävät.

Naisosaston toiminta, kesäloman jälkeen, alkaa taas syyskuulla . Rientäkääpä silloin palvelijat samoin kuin perheen äiditkin kokouksiin. Paljon on meillä asioita, joista olisi keskusteltava. Paljon on meillä oppimista, että voisimme taistella menestyksellisesti uuden yhteiskunnan luomiseksi.

L. H.

Montrealin kaupunki

On melkein turhaa huomauttaa, että Montrealin kaupunki on St. Lawrence-joen rannalla, kuuluen Quebecin maakuntaan ja että se on Canadan suurin kaupunki. Entinen kaupunkimme pormestari Martin mainitsee kirjoituksessaan, että Montreal on suurin viljanlähetyspaikka maailmassa ja että sen asukasluku on yli miljoonan. Montrealin kaupunki yksinään ei ole niin suuri, vaan siinä laskussa on otettava huomioon Montrealin esikaupungit, joista muutamat ovat omalla kaupunginhallituksellakin varustettuja.

Ensimäiset asukkaat lasketaan Montrealiin tulleen 1642; samana vuotena on myöskin laskettu pohja Notre Dame-kirkolle, jossa nykyään sijaitsee Place D'Armes. Se rakennettiin 1824—29 ja mahtuu sinne 15 tuhatta henkilöä yhtä aikaa. Kaupungiksi laillistettiin Montreal 1832.

Montrealista on muodostunut Canadan suurin kaupunki hyvän satamansa vuoksi, joka on auki suurille valtamerilaivoillekin 7 kuukautta vuodessa, muodostuen kaupunkista yksi tärkein Canadan merisatamakaupunki. Se on tärkeä vienti- ja tuontisatama. Teollisuuslaitokset ovat myöskin kehittyneet nopeassa tahdissa. Sillä jo v. 1926 oli Montrealin yhteisen tuotannon arvo 444 miljoonaa dollaria, ja sen jälkeen on tuotanto melkoisesti noussut. Huomatuimpia teollisuudenhaaroja ovat lihanpakkauslaitokset, jauhomyllyt, sokerinpuhdistustehtaat, laivanrakennustelakat, eräänlaiset vaateteollisuustehtaat, kumitehtaat ynnä yleensä kaikenlaisten tavarain valmistaminen, joita lähetetään maailmanmarkkinoille.

Väestöstä on suurin osa Canadan ranskalaisia, seuraavina englantilaiset, juutalaiset ja monet muut pikku kansat. Pääkieli on ranskan- ja englanninkieli, ranskankieli ollen kuitenkin yleisempi, vaikka siirtolaisten keskuudessa näkee harjoitettavan enempi englannin kuin ranskankieltä. Yleinen virastokieli on ranskankieli, vaikka englanninkielellä voi myöskin kaikki asiansa toimittaa.

Väestö yleensä on kovin uskonnollista. Lukematon joukko kirkkoja on näet todistamassa, että niiden käyttäjiä on paljon, myöskin kirkko tahtoo olla määrääjänä politiikassa sekä yleensä kaikissa asioissa. Katolilainen kirkko on johtavin ja myöskin määräävin kaikissa johtavissa elimissä Montrealissa.

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupungin pormestari valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, samaten 35 valtuusmiestä, yksi kustakin äänestyspiiristä, jotka muodostavat kaupunginhallituksen. Viisi näistä muodostaa kaupungin toimeenpanevan keskuskomitean. Sivukaupungit niinikään valitsevat jäseniä yleis-montreallilaiseen keskuskomiteaan, tällä tavalla muodostaen yhtenäisyyden ja suur-Montrealin.

VÄESTÖN ELINTASO

Tässä suhteessa ei ole käytettävänämme mitään tilastollisia tietoja nykyään, mutta kuitenkin voidaan sanoa, että elintaso Montrealissa on alempana kuin monessa muussa Canadan kaupungissa. Palkat ovat pienet melkein kaikilla aloilla, pitäen elintason alhaalla. Esim. rakennustyöläinen on Montrealissa huonommin palkattu kuin muissa suurkaupungeissa; sama pitää palkkansa mulhinkin työpalkkoihin nähden. Kun työväen järjestötoiminta saadaan pitemmälle Montrealissakin, niin voimme sen avulla nostaa myös työläisten elintasoa. — J.

Montrealin uutisia

S. J. OSASTON KENTTÄJUHLAT

S. J. osasto tulee ensi sunnuntaina järjestämään tämän kesän ehkä viimeiset kenttäjuhlat osaston omalle kentälle, missä on koko kesä jo käyty sunnuntaisin. Nyt kenttäjuhlissa tullaan esittämään myöskin paljon hyvää ja puoleensa tempaavaa ohjelmaa. Eniten tietenkin tulee juhlissa vetämään puoleensa ulkoilmakappale, Juhannustulilla, kauniine kansallistansseineen. Juhannustulilla on yksi suosituimpia laulunäytelmiä, joten yksin tämän takia kannattaa tulla tähän tilaisuuteen. Ravintolatoimikunta tulee myöskin järjestämään hyvän ravintolan kentällä. On ymmärrettävää, että kukaan Montrealin suomalainen ei halua jäädä pois näistä juhlista. Jos silloin sattuisi kaikista sopimuksista huolimatta satamaan, niin juhlat vietetään seuraavana pyhänä.

VAPAUS JA MONTREALIN SUOMALAINEN VÄESTÖ

Vapaus-lehti, joka on ainoa suomenkielinen työläisten päivälehti Canadassa, on etenkin meille Montrealin suomalaisille yksi tärkeimpiä lehtiämme, sillä Vapauden välityksellä saamme kaikki päivän tärkeimmät tiedot. Missä eläisimme jos meillä ei olisi suomalaista päivälehteä? Olisimme kuin missäkin putkassa tai erämaassa, ilman minkäänmoista turvaa, vaan oman suomenkielisen lehtemme kautta pysymme aina yhteydessä yleismaailman kanssa. Emme voi väittää eikö meille ilmesty täällä paljon englanninkielisiä päivälehtiä, suuria ja "hyviä", joista saamme lukea uutisia, mutta useinkin ihan vääristeltyinä ainakin ne uutiset, jotka koskevat työläisten pyrkimyksiä. Mutta vaikka meille ilmestyykin englanninkielisiä lehtiä, niin hyvin harva meistä voi niitä lukea niin paljon, että voimme ilman ajatusvirhettä sieltä uutisen ulos ottaa, joten suomalainen lehti on meille aina parempi. Kuitenkin vaikka tilanne on tällainen, niin Vapauden tilaajamäärä ei ole suhteellisen suuri verraten Montrealin suomalaisten lukumäärään. Meille voisi olla jo kaksi tai kolmesataa tilaajaa täällä, mutta emme ole vielä edes saaneet puoltakaan tästä. Kaikkien tulisi nyt heti tilata Vapaus-lehti itselleen, sillä ainoastaan sillä tavalla voimme seurata työläisten liikehtimisiä sekä yleismaailmallisten asiain kulkua.

Vapaus jokaisen suomalaisen käteen Montrealissa. — J.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

Miesten Vaatekauppa

Ensiluokkaisella tavaralla ja kohtuullisilla hinnoilla tarjoamme teille vaatetusalaan kuuluvia vaatteita. Monet tuhannet ostajamme lausuvat tyydytyksensä meidän pukuihin ja päällytakkeihimme.

Pukuja tehdään myöskin tilauksen mukaan

The Diamond Clothing House

555-559 St. James Street —— Montreal, Que.
(Vastapäätä C. N. R. asemaa)

—Telefooni—Harbour 0767—

Hardware - R. DEREY - Hardware

1001 St. Antoine St., Catherial ja St. Antoine St. kulmassa

Työkaluja, Maaleja ja kaikkia Sähköalan tarpeita ynnä muita.

R. DEREY RAUTAKAUPPA

Siistiä ja puhtaita huoneita

on saatavana viikottain ja päivittäin

I. KORKALA,

1334 St. Antoine St., Montreal, Que.
Parin minuutin kävely C. P. R. asemalta.

Suomalainen Majatalo

Puhtaus on elinehto. Suosittelemme puhtaita ja siistiä huoneitamme matkustajille sekä Montrealissa asuville, viikottain ja päivittäin vuokrattavaksi.

SANNY KINBERG

1336 St. Antoine St., Montreal, Que.

Suurella ja laajalla ensiluokkaisella ja monipuolisella

Kenkävarastolla

voimme tyydyttää suuren ostajapiirimme. Käykää tutustumassa meidän varastoomme.

ROBITAILLES SHOE STORE

2381 NOTRE DAME, WEST —— TELEFOONI, MAIN 1959
827 NOTRE DAME, WEST —— TELEFOONI, MAIN 0472
190 BENNARD AVE., WEST, —— TELEFOONI, CRES 5566

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön sinoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1838. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Tullaanko heille esittämään tosiseikkoja?

Erinäisten brittiläisten ja myös canadalaisten laitosten taholta pyritään tehostamaan siirtolaisuutta Brittein saarilta Canadaan. Canadan hallitus esim. kuluttaa 16.71 dollaria jokaista Brittein saarilta Canadaan saapuvaa siirtolaista kohti ja vain yksitoista senttiä itsekutakin Europan mannermaalta saapuvaa siirtolaista kohden, kuten pääministeri King selitti viime viikolla eräässä puheessaan, jonka hän piti Saskatchewanin maakunnassa. Sitten ovat järjestöt semmoiset kuten Valtakunnan tyttäret, Canadan kansalliset rautatiet, "The London Daily Record", pelastusarmeia y.m. järjestäneet useille Britannian nuorison edustajistoille erikoisia kiertomatkoja Canadaan. Näistä nuorison kiertomatkueista on todennäköisesti kaikkein huomattavin n.s. "valtakunnan lähettiläiden" joukkue, johon kuuluu viisikymmentä jäsentä ja jotka parhaillaan vierailevat Canadassa. Näiden "lähettiläiden" matkakulut on korvattu sillä perusteella, että he pystyvät kirjottamaan isänmaallisia kertomuksia Britannian valtakunnasta; m.m. hiiliparoonit tukevat tämän joukkueen matkaa.

Kiinnittääkseen näiden Britanniasta saapuvain erinäisten nuorisolähetystöjen huomiota kuvan "toiseenkin" puoleen, Canadan työläisten elämän synkkään todellisuuteen, on Canadan kommunistisen nuorisoliiton kansallinen tp. komitea julkaissut lentolehtisen, joka on osotettu brittiläisille ja canadalaisille nuorille työläisille ja jossa m.m. sanotaan:

Canadaan saapuville nuorille kiertomatkailijoille on puhuttu paljo siitä hyvinvoinnista, minkä oletetaan Canadassa vallitsevan; samaten ihmeellisistä canadalaisista onnistumisen mahdollisuuksista. Kun Ontarion pääministeri Howard Ferguson meni Englantiin avustamaan siirtolaisuuden tehostamista, niin eikö hän ollut tietoinen Ontarion työläisten todellisista olosuhteista — alhaisista palkoista ja suuresta työttömäin lukumäärästä? Todennäköisesti hän oli, mutta valtiomiehet, politiikot ja rautateiden asiamiehet valehtelevat tahallisesti. "Enempi orjia, enempi työläisiä riistettäviksi, suurempia liikevoittoja", siinä heidän tunnuksensa. Turisteille eli kiertomatkailijoille tullaan näyttämään idän ja lännen ihania maisemia. Mutta tullaanko heille osottamaan kaivosmiesten kurjia hökkeleitä, Montrealin ryysyläiskasarmeja, tuhansien canadalaisten farmarien poloista kurjuutta? Tullaanko kiertomatkailijoille kertomaan, että tuhansille Canadan nuorille työläisille maksetaan vain kuuden tai seitsemän dollarin viikkopalkkaa? Entä kymmenen tai kahdentoista dollarin kuukausipalkkoja, mitä nuoret farmityöläiset saavat siitä, kun raatavat auringonnousustá laskuun? Kun nuoret turistit loisteliaasti ajaa huristavat rautatiellä länttä kohti, niin he eivät tule huomaamaan nuorten elonkorjuutyöläisten kivun pakottamia selkiä ja raajoja; kiertomatkailijoille ei tulla osottamaan niitä tuhansia nuoria elonkorjuutyöläisiä, jotka työttöminä ja puutteessa harhailevat lännen aroilla. Näille kiertomatkailijoille ei tulla puhumaan mitään niistä työttömäin joukoista, jotka kylmän talven aikana kerääntyvät työnvälitystoimistojen ympärille Winnipegissä, Vancouverissa, Montrealissa ja Torontossa.

Heille ei tulla myöskään puhumaan mitään niistä 70,000 alle kuusitoistavuotiaasta lapsesta, jotka ovat Canadan teollisuuden palveluksessa.

Tietävätkö nämä kiertomatkailijat, että monet niistä nuorista siirtolaisista, jotka saapuvat Canadaan pelastusarmeian tai muiden samanlaisten välittäjien kautta, joutuvat tavallisesti olemaan noin vuoden päivät pelastusarmeian orjuudessa. Tietävätkö he niistä monista raakalaismaisista tapauksista, joiden alaisiksi nuoret siirtolaiset ovat joutuneet farmeilla? Ovatko he kuulleet niistä monista itsemurhista, joita nuoret siirtolaiset ovat tehneet? Entä niistä monista nuorista siirtolaisista, jotka ovat karanneet farmeilta? Farmarit, jotka ovat pankkien, kiinnityslainayhtiöiden ja rautateiden riistettävinä, vuorostaan pyrkivät riistämään nuoria työläisiä, koettaessaan saada maasta vaivaisen toimeentulonsa. Tietävätkö nämä kiertomatkailijat, että useat lännen mielisairaaloista ovat täpö täynnä farmareita, jotka ovat menettäneet järkensä yksinäisillä, laajoilla farmiseuduilla? Tietävätkö nämä kiertomatkailijat, että Montrealissa on aikuisten työläisten keskinkertainen viikkopalkka viisitoista dollaria ja nuorten työläisten kuudesta yhdeksään dollariin? Tietävätkö nuo kiertomatkailijat Hollingerin kaivosmiesten joukkomurhasta, mikä tapahtui Timminsissä ja missä 39 kaivosmiestä sai surmansa kaivospomojen huolimattomuuden ja suurten liikevoittojen kiskomisen takia?

Tätä Britannian ja Canadan nuorille työläisille osotettua lentolehdistä on ilolla tervehdittävä. Vaikka se on erikoisesti osotettu nuorille työläisille, niin sopii sitä varsin hyvin jakaa myös Englannista Canadaan tuotaville elonkorjuutyöhön aikoville kaivosmiehille, joista ensimäinen lähetys saapunee Canadaan viikon kuluessa.

Kaikkien työväenjärjestöjen, jotka sijaitsevat yli maan kulkevain rautateiden läheisyydessä, olisi viivyttelemättä tilattava tätä Britannian ja Canadan nuorille työläisille osotettua lentolehtistä, että voisivat tosiasioilla tervehtää tähän maahan saapuvia brittiläisiä työläisiä. Tätä lentolehtistä voidaan tilata Canadan kommunistisen nuorisoliiton päämajasta, Room 20, Athena Bldg., 163½ Chursh St., Toronto 2.

Uusien tilaajien hankkiminen

Kuten lukijat huomaavat, on lehtemme tämän numeron toinen ja kolmas sivu täytetty tykkänään Montrealin toverien hankkimilla kirjotuksilla ja ilmotuksilla. Kolmannella sivulla löytyvän, "Montrealin uutisia"-nimisen kirjotuksen toisesta kappaleesta tahdomme alleviivata pari lausetta. Ne kuuluvat: *Kuitenkin vaikka tilanne on tällainen, niin Vapauden tilaajamäärä ei ole suhteellisen suuri verraten Montrealin suomalaisten lukumäärään. Meillä voisi olla jo kaksi- tai kolmesataa tilaajaa täällä, mutta emme ole vielä saaneet puoltakaan tästä."*

Tovereilla toisissa kaupungeissa ja keskuksissa, olivatpa nämä keskukset suurempia tai pienempiä kuin Montreal, idästä äärimäiseen länteen saakka, on syytä seurata Montrealin toverien esimerkkiä, tehdä ensi tilassa laskelma siitä, kuinka monta sataa tai kymmentä uutta tilaajaa olisi mahdollisuus hankkia Vapaus-lehdellemme itsekultakin paikkakunnalta. Sillaikaa kun toisten keskuksien toverit ottavat selville mahdollisten uusien tilaajain lukumäärän, on Montrealissa mobilisoitava kaikki voimat, hankkimaan sieltä lehdellemme sata tai sataviisikymmentä uutta tilaajaa. Siten täyttävät Montrealin toverit vain velvollisuuttaan luokkatietoisina työläisinä. Ellei Montrealin toverien paikalliset voimat riitä tuon päämäärän toteuttamiseen, on järjestökeskuksien varattava heille apuvoimia ulkopuolelta. Vapauden tilaajamäärä on saatava suhteellisen suureksi, ei yksin Montrealissa, vaan jokaisessa Canadan suomalaiskeskuksessa.

Vapaus Canadan jokaisen suomalaisen työläisen käteen.

Kansainvälinen tilanne ja Kommunistisen kansainvälisen tehtävät

Kominternin tp. k:n toimintaselostus kuudennelle maailmankongressille. Lyhennys tov. Buharinin raportista

II. Porvarillisten maiden sisäiset poliittiset prosessit

SISÄISTEN RISTIRIITOJEN KÄRJISTYMINEN

Kapitalististen maiden sisäiset ristiriidat **kärjistyvät ja kiertämättä täytyy kärjistyä.** Kuitenkin näiden ristiriitojen luonne on jo toinen. Nyt nämä ristiriidat kärjistyvät erikoissyiden johdosta ja huomattavasti kärjistävät luokkataistelua. Osittaisen ja väliaikaisen stabilisoinnin perspektiivissä häämöttää sota.

Stabilisoitumisprosessi vaikuttaa suurimpien kapitalististen maiden asemaan monella tavalla. Osittainen stabilisoituminen on kaksipuolinen prosessi. Yhtäältä tapahtuu jonkunlainen kapitalismin teknillis-taloudellinen lujittuminen, toisaalta, — tätä ei saa milloinkaan unohtaa, — **kasvavat ristiriidat, kärjistyy luokkataistelu, lisääntyy työttömyys.**

Tämän yhteydessä on meidän myös analysoitava proletariaatin sisäiset yhteiskunnalliset suhteet. Tässä asetan yleisesti **kysymyksen sosialidemokratiasta.**

Olemme esittäneet ja esitämme, että sosialidemokratia, opportunismi on vararikkoutunut — ja tämä on aivan oikein, mutta kuitenkin kirottu sosialidemokratia viettää vielä olemassaoloaan. Muutamissa maissa se kasvaa sekä lukumäärällisesti että merkitykseltään. Kominternilla on Saksassa suuria saavutuksia, varsinkin kärsittyjen tappioiden jälkeen. Siitä huolimatta sosialidemokratia sai vaaleissa 9 milj. ääntä, tämä ei ole mikään vähäpätöinen asia. Kehityksemme ja taistelumme nykyisessä vaiheessa meidän täytyy pohtia kysymystä tämän ilmiön perusteista.

SOSIALIDEMOKRATIAN ELINVOIMAISUUDEN LÄHTEET

Olemme tavallisesti asettaneet kysymyksen opportunismin lähteistä kysymyksen yhteydessä siirtomaista, kapitalistien siirtomaista saamistaan lisävoitoista, joilla porvaristo lahjoo työväenluokan huippukerrokset. Mutta Saksalla ei ole siirtomaita. Mistä johtuu sitten Saksan sosialidemokratian eräänlainen voimistuminen tai vaikkapa sen asemien lujuus? Sosialidemokratian elinvoimaisuuden tosiasia liittyy läheisesti stabilisoitumisprosessiin. Tämän asian taloudellinen puoli on hyvin monimutkainen. Tähän saakka olemme puhuneet lisävoitoista, jotka joku valtio välittömästi puristaa siirtomaista. Yhdysvalloilla ei ole niin paljon siirtomaita. Mutta saavatko ne lisävoittoa? Saavat. Reformismin taloudellisena perustana ei ole ainoastaan välittömästi siirtomaista saatu lisävoitto, vaan myöskin lisävoitto, joka yleensä saadaan maailman tavaranvaihdossa, pääoman viennin pohjalla **ei** ainoastaan "omiin" siirtomaihin **eikä** ainoastaan yleensä siirtomaihin j.n.e.

Selvittääkseen itselleen kyllin riittävästi, mistä johtuu sosialidemokratian voima, on ehdottomasti vielä käsiteltävä monia sangen oleellisia tekijöitä. Niihin on laskettava kyllin huomattavat **sisäiset poliittiset** muutokset monessa maassa. Huomattava joukko entisiä sosialidemokraattisia ja ammatillisen liikkeen toimitsijoita on nykyään valtion virkamiehinä, kunnallisissa viroissa, kapitalististen järjestöjen palveluksessa. Reformististen työväenjärjestöjen sulattamispyrkimys kapitalististen järjestöjen ja imperialistisen porvariston valtioelinten kanssa merkitsee käytännössä ammattiliitto- ja puoluebyrokratian osittaista muuttumista valtion ja kapitalististen järjestöjen palveluskunnaksi.

LUOKKATAISTELUN VOIMISTUMINEN

Kapitalismin sisäisten ristiriitojen tuloksena kussakin maassa on luokkataistelun kärjistyminen, kommunistisen vaikutuksen kasvu. Tämän voi osoittaa monilla tosiasioilla. Tarkoitan lakkoaaltoa eri maissa — Ranskassa, Tshekko-Slovakiassa, Saksassa j.n.e. — n.s. proletariaatin vasemmistumista, myötätunnon kasvua Neuvostoliittoa kohtaan, niiden porvarillisten puolueiden hajoamista, joiden mukana proletariaatti on kulkenut. Vaalien tulokset Ranskassa ja Saksassa osoittavat myöskin luokkataistelun kärjistymistä. Stabilisoitumisprosessi on täynnä ristiriitoja, siksi **mekin kasvamme,** joskaan ei aina lukumäärällisesti, niin melkein jatkuvasti poliittiseen vaikutukseen nähden.

Viime vuosina on sosialidemokratiassa tapahtunut syvällinen evolutsioni. Kun puhumme sosialidemokratiasta, olisi virhe arvostella sitä siltä kannalta, mitä se oli sanokaamme, v. 1914. Elokuun 4 p:nä v. 1914 oli sosialidemokratia vain nykyisen sosialidemokratian sikiö, itu. Sosialidemokratian nykyinen ideologia on kadottanut viimeiset jätteetkin marxilaisuudesta. Sosialidemokratian aatteellisena ravintona on nyt sen Englannista saama macdonaldilainen sekasotku, jonka ohella sosialidemokraattiset johtajat pyrkivät yhä suuremmalla halulla tätä soppaa valmistamaan.

SOSIALIDEMOKRATIAN NEUVOSTOVALLANVASTAINEN TOIMINTA

Kaikkien kommunistien täytyy käsittää, että tulevassa sodassa on sosialidemokratian merkitys inhoittavaisuuteensa nähden kaikkia ennustuksiamme suurempi. Tietenkin on tehtävä ero sosialidemokraattisten huippujen ja sosialidemokraattisen proletariaatin välillä, jonka riveissä on havaittavissa kriisejä, kuohuntaa, uudelleen ryhmittelyä y.m. Mutta ulvova huippusakki tulee toimimaan käsikädessä imperialistisen leirin suurimpien rikoksellisten kanssa. Tästä meillä ei ole pienintäkään epäilystä. Nytkin on jo herra Hilferdingillä otsaa esittää seuraavia argumentteja: Europassa on myös työttömyys; tämä työttömyys johtuu siitä, että kapitalismin asiat eivät edisty kyllin hyvin; olisi parempi jos Neuvostoliitto vedettäisiin kapitalististen maiden yleiskompleksiin; esteenä tähän on ulkomaankaupan monopoli. Tästä vedetään johtopäätös, että proletariaatin edut vaativat Neuvostoliiton ulkomaankaupan lakkauttamista. Mitä tämä on? Tämä on juuri hyökkäyssodan aatteellista valmistelua Neuvostoliittoa vastaan.

Kaikki tiedämme, että Kominternin tp. k:n viimeinen laajennettu täysistunto piti välttämättömänä muuttaa Ranskan ja Englannin kommunististen puolueiden taktiikan ja jossain määrin muuttaa sitä yleismittakaavassakin.

III. Taktiikkamme

TAKTIIKAN MUUTOS ON OIKEA VASTAUS OBJEKTIIVISIIN MUUTOKSIIN

Objektiiviset tilannemuutokset pakottivat meidät muuttamaan taktiikan. Muutos Englannin puolueessa johtui objektiivisesta tilannemuutoksesta, työväenpuolueen uusista järjestelymetodeista, työväenpuolueen ja puolueemme uusista keskinäissuhteista.

Mitä tulee Ranskan kommunistiseen puolueeseen, niin oli tässäkin useita momentteja, jotka pakottivat meidät muuttamaan taktiikan. Kaikki tiedämme, että Ranskan puolueessa havaitaan vielä parlamentaaristen harhojen jätteitä. Äskeiset vaalit olivat käännekohtana puolueelle, käännekohtana, jota pelkästään ei ole arvioitava kyseessä olevien vaalien kannalta, vaan myöskin koko Ranskan kommunistisen puolueen tulevan politiikan kannalta. Koska olemme merkinneet, että edessämme ovat valtavat luokkataistelut, joiden aikana parlamentarismi, sanan huonoimmassa merkityksessä, voi näytellä perin halpamaista osaa, täytyi tehdä kaikki, mikä vain meistä riippuu, tämän traditsionin poiskitkemiseksi.

Näin ollen saneli taktiikkamme käänteen objektiivinen tilannemuutos, joka antoi aiheen muuttaa taktiikkamme suurimmissa kommunistisissa puolueissamme. **Tämän käänteen poliittisena vipuna** oli muuttunut suhde sosialidemokraattisiin puolueisiin.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

IV. Kysymys vallankumouksesta siirto- ja puolsiirtomaissa

OIKEA PERUSLINJA JA VIRHEET SITÄ TOTEUTETTAESSA KIINASSA

Ennenkuin siirryn analysoimaan perustehtäviämme yleensä, tahdon vielä käsitellä kysymystä siirtomaaliikkeistä. Kajoan Kiinaan ja Intiaan.

Kuten kaikille on tunnettua, on Kiinan kommunistinen puolue kärsinyt sangen oleellisen tappion. Tämä on tosiasia. Johtuiko tämä tappio Kominternin toteuttamasta virheellisestä taktiikasta Kiinan vallankumouksessa?

Yleensä ja kokonaisuudessaan ei virhe ollut taktillisen orientoinnin peruslinjassa, vaan poliittisissa toiminnoissa ja käytännöllisessä linjassa, jota Kiinassa on toteutettu. **Ensiksi** oli virhe Kiinan vallankumouksen alkukaudella, yhteistoimintakaudella Gomindanin kanssa, siinä, että puolueemme ei ollut kyllin itsenäinen, että puolueemme ei riittävästi arvostellut Gomindania. Liittolaisesta muuttui puolueemme ajoittain Gomindanin lisäkkeeksi. **Toiseksi** oli virhe se, että puolueemme Kiinassa ei käsittänyt objektiivisen tilanteen muutosta, siirtymistä yhdeltä etapilta toiselle. **Ja kolmanneksi** esiintyi puolue ajoittain joukkoliikkeen, agraarivallankumouksen ja työväenliikkeen jarruna. Nämä virheet olivat kiertämättömiä ja edistivät luonnollisesti kommunistisen puolueen ja Kiinan proletariaatin tappiota.

VALLANKUMOUSAALLON NOUSU KIINASSA ON KIERTÄMÄTÖN

Kiinan vallankumouksen nykyistä vaihetta pidämme suuren vallankumousaallon korkealle nousseen kauden päättymisenä ja kauden alkamisena, jolloin päätehtävänä on joukkojen yhdistäminen ja voimien kokoaminen, valmistautuminen uuteen suureen vallankumoukselliseen nousuun.

Kaikki objektiiviset merkit osoittavat sitä, että vallankumousaallon nousu on kiertämätön. Edellisen taistelun koko kokemus osoittaa sitä, että ilman jättiläismäistä joukkoliikettä ei voida ratkaista Kiinan vallankumouksen probleemia ja että on olemassa objektiivisia edellytyksiä sen voittoisaan toteuttamiseen.

UUDET PROSESSIT INTIASSA

Toisin kehittyy tilanne **Intiassa:** siellä tilanne ja voimasuhteet ovat toisenlaiset kuin Kiinassa, jossa porvaristo useita vuosia on taistellut ase kädessä imperialisteja vastaan. Täällä ei ole pidetty mahdollisena, että Intian porvaristo näyttelisi kokonaisen pitkän ajanjakson samanlaista vallankumouksellista osaa. Tämä ei tietenkään koske erinäisiä pikkuporvarillisia puolueita eikä Intiassa toimivia terroristisia järjestöjä. Tarkoitan porvariston kantajoukkoja, schvaradshistien puoluetta.

Oletan, että schvaradshistinen porvaristo hyvin pian tekee joukkojen itsenäisen esiintymisen sattuessa enemmän tai vähemmän vallankumouksellisilla tunnuslauseilla kompromissin Englannin imperialismin kanssa. Kommunistisen puolueen, on alusta alkaen räikeästi paljastettava porvariston kaksinaisuus, terästettävä tunnuslauseet, alusta alkaen esiinnyttävä porvaristoa vastaan ja avattava työväenjoukkojen silmät näkemään, miten Intian schvaradshistinen porvaristo tulee tulevaisuudessa menettelemään.

(Jatket.).

Osuustoiminta

Katsaus Kirkland Laken suomalaisen poikatalon (Finnish Associationin) kuluneen vuosipuoliskon toimintaan

Heinäkuun 22 p:nä pidettiin Kirkland Laken poikatalon sääntömääräinen puolivuosikokous. Kokoukseen osanotto ei ollut niin suurilukuinen, kuten olisi ollut toivottavaa. Mutta kai kesäinen aika vaikuttaa sen, että ei tahdota tulla lainkaan kokouksiin.

Ensinnä kuultiin johtokunnan laatima toimintakertomus, josta ilmeni että liike on kasvanut oikein huimaavin askelin, joskin se on vaatinut toimitsijoiltaan suurta innostusta ja tositarmoa, että ovat aikansa uhranneet liikkeen hyväksi.

Jäsenmäärä on ollut kuluneen vuosipuoliskon aikana keskimäärin 128, jotka ovat samalla vakinaisia ruokailijoita. Viikkomaksulla käy ruokailemassa noin 65—70 henkeä. Ja tämän lisäksi käy vielä huomattava määrä ruokailijoita kertamaksulla, joten aterioitsijain luku päivittäin nousee paljon yli kahdensadan.

Palveluskuntaa on nykyisin liikkeen palveluksessa 12 henkilöä, jotka ovat liikkeen puolesta vakuutetut Ontarion tapaturmavakuutusyhtiössä.

Nykyisin on parhaillaan suunnittelun alaisena toisen talomme laajennus, koska yhäti liike käy ylivoimaiseksi nykyisessä huoneustossa. Laajennus tulee koskemaan pienempää taloa, jossa ruokailu tapahtuu. Ja saadaan vielä tontille mahtumaan 24 jalkaa lisää rakennusta, joka huomattavasti suurentaa ruokailuhuonetta ja keittiön. Tämän laajennuksen jälkeen on meillä taasen mahdollisuus laittaa ruokaa yhä suuremmille joukoille. Myöskin on liikkeemme voinut varata 72 jäsenelleen ja palvelluskunnalleen asunnon. Tämä on ollut arvaamattomasta merkityksestä jo senkin vuoksi, kun se on säännöstellyt huoneiden vuokrat, sillä poikatalo on perinyt ainoastaan 5 dollaria kuukaudessa vuokraa, ja on yksityistenkin täytynyt edes osittain pysyä samoissa tasoissa, joskin monissa paikoissa peritään aina kymmeneen dollariin saakka huoneen vuokraa.

Kurinpidollisesti on jouduttu eroittamaan poikatalon jäsenyydestä 5 henkilöä. Ollen erottamisen syynä juovuspäissään räyhääminen poikatalolla, joka räyhääminen on ankarasti kielletty. Myöskin täytyy jokaisen poikatalon jäsenen kuulua jäsenenä johonkin vasemmistotyöväenliikkeeseen. Sama koskien myöskin palveluskuntaa.

Tämän jälkeen seurasi liikkeen tiliraportti. Se osoitti, että viiden kuukauden aikainen liikevaihto on ollut kaikkiaan 31,128.30 dollaria. Puhdas voitto tältä ajalta 3,470.11 dollaria. Velkaa maksettu 2,660.67 dollaria. Omaisuus, kaksi taloa ja irtaimisto 22,505.12 dollaria. Ja varat kokonaisuudessaan 26,005.06. Liikkeessä on velkoja: toverilainoja 9,840.00 dollaria; pankkiin y.m. 6,864.27 dollaria, tehden yhteensä 16,704.27. Nykyisin puhdas omaisuus 9,300.79 dollaria, joka on ollut hyvä tulos tältä ajalta mitä poikatalo on ollut toiminnassa. Tämä on loistava esimerkki yhteistyömme tuloksista, samalla se on ollut osoitus, että suuret joukot ovat ottaneet osuustoiminnallisen liikkeen työläisten joukkoliikkeen kannalta, ja antaneet sille voimakasta tukea.

Toivossa että edelleenkin jatkamme samalla tavalla, ja kaksinkertaistutamme nämä numerot seuraavaan vuosikokoukseen mennessä, piirrän poikatalon puolesta, — V. T.

Kommunistipuolueen toiminta Montrealissa

Canadan kommunistipuolue on vallannut itselleen koko paljon huomiota Montrealin työläisten keskuudessa. Vaikka puolueen jäsenmäärää ei voida pitää suurena Montrealissa, niin kuitenkin puolueen vaikutusvalta on huomattavan suuri Montrealissa vallitsevasta uskonnollisuudesta ja vanhoillisuuden sekasotkusta huolimatta. Ensinnäkin on puolue kyennyt saamaan toiminnan melkein jokaisen kansallisuuden keskuuteen mitä Montrealissa on, puolueryhmiä ollen kaikkialla. Nykyään on ollut juuri keskustelua erään ranskalaisen kasvatuksellisen yhdistyksen jäsenien kanssa ja ovat he ilmaisseet halunsa yhtyä Canadan kommunistipuolueen jäsenyyteen. Jos tämä yhtyminen toteutuu, niin tulee se lisämään paljon jäsenmäärää ja samalla vahvistamaan puolueen toimintaa Montrealissa, sillä juuri ranskalaisten keskuuteen on puolueen toiminta Montrealissa ja koko Quebecissa tähdättävä, sillä ranskalainen väestö muodostaa tämän maakunnan varsinaisen väestön.

Vaikka Montrealissa onkin monta suurta unioiden keskustakin, niin nämäkään eivät voineet vetää sellaisia kansajoukkoja mukaan kuin ovat ne järjestöt saaneet, joita kommunistipuolue on ollut tukemassa. Palautamme mieliin vappujuhlatilaisuuden, joka vanhoillisilta kuivi kokonaan olemattomiin; toisena unioiden valistusliiton järjestämä tilaisuus, jossa oli viistisentuhatta läsnä ja joka voitiin pitää ainoastaan kommunistipuolueen suosiollisella avustuksella, sillä puolueen jäsenet oli mobilisoitu pitämään järjestystä tässä tilaisuudessa, jota vanhoillisten satalukuinen roskajoukko oli järjestetty hajottamaan, missä se kuitenkin epäonnistui.

Puolueen paikallinen keskuskomitea on myöskin valvonut tarkkaan eri työrettelöitä mitä on kaupungissa tapahtunut ja ollut heti tekemässä valistustyötä lakkolaisten keskuudessa. Viimeisen kumityöläisten lakon aikana esim. jaettiin puolueen taholta paljon lentolehtisiä näiden työläisten keskuuteen, kasvatuksellisessa tarkoituksessa. Tuloksia tästä työstä ei tietenkään ole vielä paljoa voitu nähdä, mutta kuitenkin heti jakamisen jälkeen saimme muutamia lakkolaisia kokoukseemme, jossa lausuivat mielihyvänsä puolueen toiminnasta.

Vanhoillinen aines on nostanut kyiläkin ankaran taistelun kommunistipuolueen toimintaa vastaan täällä niinkuin muuallakin ja tätä johtaa kuuluisaksi tullut kaupunginvaltuuston jäsen Chubert, joka on valtuustossa muka työväen edustajana. Kuitenkaan ei hän ole kovinkaan paljon vielä päässyt vahingoittamaan toiminnallaan kommunistipuolueen toimintaa, sillä puolue on pystynyt kaikki hänen syytöksensä torjumaan ja samalla paljastanut hänen työväen asian kavaltajana.

Meillä suomalaisilla on olemassa muutamia suomalaisia puolueryhmiä (soluja), mutta ei vielä siinä määrässä kuin Montrealin suomalainen väestö edellyttäisi. Paljon on vielä suomalaisia pois puolueen toiminnasta. Vaikka he sanovat olevansa puolueen kannattajiakin, mutta on mahdottomuus ymmärtää miksi eivät nämä samat henkilöt yhdy puolueen toimintaan ja jäseneksi Canadan kommunistipuolueen Montrealin ryhmiin. Tulkaa ja yhtykää kaikki Canadan kommunistipuolueen toimintaan ja kehittäkää Montrealin puoluetoiminta yhdeksi tämän mantereen vankimmaksi puoluetoiminnaksi.

J.

Viikon tapahtumista

Elonkorjuuseen lännelle kiirehtää
moni työläinen tässä maassa.
Myös Englanti työttömät lähettää,
vapaamatkoin on avustamassa.
Mutta talven tullessa katsotaan,
kuka alkaa työtöntä hoivaamaan.

Työn, tieteen ja rahan voimalla
jo Sahara mereksi tehdään.
Siihen suunnitelma on Ranskalla,
ehkä totena kerran se nähdään.
Tiedemiehiä toisia "huolettaa",
tekomeri voi maapallon mullistaa.

On poliisit Pittsfieldissä
lisätointa nyt saaneet varmaan,
koska kulkevat autojen perässä,
käryt nuuskien aivan tarkkaan.
Kenen "Lissu" liiaksi savuaa,
siitä oikeus kympillä sakottaa.

Kommunistien tuominta käynnissä
on Turussa parhaimmillaan.
Ovat ohranatuomarit ihmeissä,
tekosyytteillä, "todistuksillaan".
Yhä kanteita syytetyt kumoilee,
ja aatteen puolesta todistelee.

On Kelloggin sopimus tulossa,
sen Pariisin poliisit tietää.
He työläisjoukkojen marsseissa
rauhanvaatijat rammoiksi pieksää.
Tämä kuulunee kai "ohjelmaan",
sodan vastustajia kun vangitaan.

Kahdessa tunnissa kuusisataa
juttua tuomari "tutki".
Ei saatu siinä paljon puolustaa,
koska tuomiot samalla hutki.
Se ennätys Torontossa tekaistiin,
kun kerrankin kiirettä pidettiin.

MAGNUS RAEUS.

"Painovirheitä"

Lehtemme eilisessä numerossa julkaistiin ensimäinen jakso tov. Buharinin raportista "Kansainvälinen tilanne ja Kommunistisen kansainvälisen tehtävät". Sen yhdeksännen ja kymmenennen paragraafin väärään paikkaan sattuneet korjausrivit pahasti sotkeneet ajatuksen. Näiden paragraafien tulee kuulua:

"Miten on teesiemme laita osittaisesta, väliaikaisesta j.n.e. stabilisoitumisesta,— siitä stabilisoitumisesta kaikkine määritelmineen ja lähimmäisineen? Miten on kysymyksen laita **kapitalistisen maailmanjärjestelmän yleisestä kriisistä,** kun me itse toteamme kapitalismin taloudellisen omajärjestelmän ja sen osien kapitalistisen edistyksen, kun me tässä mielessä toteamme kapitalismin huomattavan lujittumisen?

"Millainen oli meidän käsityksemme jo noin vuosi sitten kapitalistisen järjestelmän stabilisoitumisesta ja luhistumisprosessista? Kajoan ensimäiseen ohjelmaluonnokseemme. Silloin me teeseissä kapitalismin tilasta sanoimme: kapitalistinen järjestelmässä on käynnissä luhistumisprosessi ilman minkäänlaisia ehtoja."

Niinikään oli lehtemme eilisessä numerossa julkaistussa Jussi Andersonin kirjotuksessa "Viimevuotisia mestareita ja mestarien tulostasoa"

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

pujahtanut virhe. Tämän kirjotuksen neljännentoista ja viidennentoista paragraafin tulee kuulua:

"Pituushyppy: Häkkinen, 5.91; toisena Walli ja kolmantena Eerola.

"Seiväshyppy: Ristonen, 2.85; toisena Rautio ja kolmantena Korpinen, Kisa, ynnä Leppinen, Creighton Yritys". — Toimitus.

Timminsin uutisia

METSÄTYÖLÄISTEN UNION KENTTÄJUHLAT

Metsätyöläisten union kenttäjuhlat vietettiin Timminsissä 5 pnä tätä kuuta ja onnistuivat ne kohtalaisen hyvin. Väkeä oli kentällä seuraamassa urheilua aikalailla. Ohjelmassa ei ollut muuta henkistä puolta kuin puhe tov. Gilbertiltä. Hän puhui myöskin illalla iltamissa. Urheilua oli naisille, lapsille ja miehille. Palkinnot jakaantuivat seuraavasti:

Naisten 3-ottelu: 1) Laina Honkala, 2) Helmi Heino ja 3) Anni Kärkkäinen. Osanottajia oli ainoastaan kolme.

Tyttöjen alle 15 v. 3-ottelu: 1) Viesti Tynjälä ja 2) Irma Haataja. Muita osanottajia ei ollut.

Poikain alle 15 v. 3-ottelu: 1) Taisto Ellmen, 2) Paavo Ojanen, 3) Eero Petterson, 4) Helmer Suomu, 5) Torsten Tanner ja 6) Taisto Viitasaari. Osanottajia oli kuusi. Palkintoja jaettiin myöskin saman verran.

Poikain alle 18 v. 5-ottelu: 1) Aarne Jaakkola, 2) Eero Salomaa ja 3) Arvi Jutila. Osanottajia kolme.

Miesten 3-ottelu: 1) E. Bask, 2) A. Himanka ja 3) J. Saloranta. Seuraavana H. Jaakkola.

Pohjois-Ontarion piirin L. W. I. U:n osastojen välisen viestin 4x400 m:n voitti Pottsvillen osasto ajalla 4.14,9. Toisena oli Timminsin joukkue ajalla 4.15,9.

Tyttöjen alle 12 v. 60 m:n juoksu: 1) I. Riihinen, 2) E. Honkala, 3) A. Friiman.

Poikain alle 15 v. 60 m:n juoksu: 1) V. Kyllönen, 2) H. Ellmen, 3) V. Ellmen.

Illalla esitettiin Timminsin osaston haalilla 3-osainen näytelmä "Sekaisin". Esitys kai meni kohtalaisen hyvin, koskapa yleisö ei sitä arvostellut oikein ankarasti, joka muuten on tavallista täällä Timminsissä. Arvostelu on terveellistä, kun arvostellaan oikein. Mutta useinkaan sitä ei kyetä tekemään oikein eikä kai liene joskus haluakaan ja silloin se muuttuu epäterveelliseksi.

Tulot eivät näistä juhlista olleet oikein hyvät, ei niinkään hyvät kuin me metsäjätkät olimme toivoneet. Mutta siihen lienee osaltaan ollut syynä kun nuorisokurssilaiset järjestivät iltamat samaksi ajaksi Pottsvillen haalille, joka muuten tuntui tämän kirjoittajasta sangen epätoverilliselta järjestää samaksi ajaksi näin lähelle toisiaan iltamia. Sitäkin suuremmalla syyllä kun meillä metsätyöläisillä on niin perin harvoin tilaisuutta juhliamme järjestää.

Tulot kentältä juhlamerkeistä oli $50.30 ja iltamista $44.40. Yhteensä $94.70. Menot olivat kaikkiaan 25.85, joten puhtaaksi jäi $68.85.

Timmins, elokuun 11 p:nä, 1928.

Isak Mäenpää.

Suomesta

Satamatyöläisten suurtaistelu

Kuljetustyöläisten liitosta ilmoitetaan: Satamatyöläisten lakko jatkuu kaikessa laajuudessaan. Lakkorikkurien työteho ei kohoa entisestään. Liikennevaikeudet lakon johdosta tulevat yhä ilmeisemmiksi. Ulkomaiset laivanvarustajat tulevat yhä varovaisemmiksi laivojen Suomeen lähettämisessä niiden lastaus- ja purkamisvaikeuksien takia, joita taistelun vuoksi esiintyy sekä Suomessa että ulkomailla. Varsinkin sahatun puutavaran käy kovin huonosti, johon lisäksi tulevat vaikeudet sen purkamisessa ulkolaisissa satamissa. Asian näin ollen on Kuljetustyöväen liiton toimikunta ollut pakoitettu kiinnittämään huomiota niihin tiedonantoihin, joihin Suomen ulkomailla olevat lähettiläät Suomen sanomalehtien mukaan näyttävät olevan oikeutettuja ja joista ministeri Setälän Tanskassa antamat "tiedonannot", että Suomen satamalakko olisi muka loppumaisillaan y.m., ovat selvimpiä osoituksia. Suomen ulkomaiset ministerit esiintyvät siten k.o. selostuksillaan satamakapitalistien etujen mukaisesti väärien tietojen levittäjinä. Tällainen virallinen apu on kapitalisteille paras apu. Kuljetustyöläisten liiton toimikunta on näiden ulkomailla levitettävien väärien tietojen vastapainoksi ja jotta totuus tulisi tunnetuksi, lähettänyt Kansainvälisen kuljetustyöväen liiton (ITF) ja Skandinavian kuljetustyöläisten federatsionin välityksellä seikkaperäisen selostuksen todellisesta lakkotilanteesta kaikkien maiden työläisille ja muullekin yleisölle tietoon saatettavaksi.

Järjestynyt työväki ulkomaillakin näyttää pian jo osaavan antaa oikean arvonsa ylempänä mainituille virallisille tiedonannoille.

Saarto Englannissa herpaannuttaa Suomen vientiä

Mikään lakkotaistelu Suomessa ei ole saanut niin suurta kansainvälistä huomiota kuin parhaillaan käynnissä oleva satamalakko. Skandinavian maissa on saarto ollut voimassa jo pitemmän ajan ja elokuun 8 p:nä on alettu Tanskassa boikottaa kaikkia suomalaisia tuotteitakin. Mutta myötätuntoisuustoimenpiteet eivät rajoitu vain Skandinaviaan. Muissakin maissa aina Englantia myöten ovat työläiset käyneet tukemaan satamalakkolaisiamme.

V.k. 23 päivän englantilainen "Daily Herald" kertoo lauantaina Plymouth'issa pidetystä kokouksesta, jossa on puhunut rautatieläisten liiton apulaissihteeri J. Marchbank. Hän on käsitellyt ammattiliittolakia, jonka nojalla vanhoillinen hallitus luulee voivansa estää kaikki myötätuntoisuuslakot ja -toiminnan ja samalla erikoisesti kosketellut Suomessa parhaillaan käytävää satamataistelua. Marchbank on lausunut: "Kuljetustyöläiset ja rautatieläiset ovat päättäneet kieltäytyä käsittelemästä kaikkea sellaista tavaraa, joka tuodaan Suomesta ja joka on rikkurien käsittelemää. Suomen satamatyöläiset ovat lakossa." Sen jälkeen on Marchbank käsitellyt työläisten suhtautumista toimintaa kieltäviin lakeihin ja lausunut: "Jos kuvittelee, että joku laki voisi estää toiminnan silloin, kun työläisten vaatimukset ovat kohtuullisia, niin se elää hullujen paratiisissa. Milloin on tarpeellista, kuten tässä Suomen tapauksessa, tulevat työläiset toimimaan vaikka hallitusta ja lakeja vastaankin."

Edelläkosketeltu Englannin työläisten päätös olla käsittelemättä rikkurivoimin käsiteltyjä ja Englantiin lähetettyjä tavaroita, muodostuu ,oikeastaan murhaavaksi iskuksi sekä satama- että muillekin kapitalisteille Suomessa. On näet otettava huomioon, että Englantiin viedään Suomesta tavaroita enemmän kuin mihinkään muuhun maahan. "The Statesman's Year-Book 1928"-niminen vuosikirja, jolle Suomea koskevat numerot lienevät annetut juuri hallituksen taholta, tietää Suomen viennistä, jonka kokonaismäärän se merkitsee 5,636,549.00 markaksi, 2,162,188,856 markan arvosta, eli n. 2/5 menevän Englantiin. Englantiin Suomesta vietyjen tavarain arvo oli v. 1926 13,288,753 puntaa eli n. 2.657 milj. markkaa ja v. 1927 15,901,692 puntaa eli noin 3,180 milj. markkaa. Kun Englannin työläiset nyt kieltäytyvät koskemasta rikkurien Suomessa lastaamiin puutavaroihin, paperiin ja voihin, on seurauksena se, että Suomen kapitalistien rahamassit jäävät tältä vuodelta paljon ohuemmiksi. Jo nyt on tuonti noin 1,000 milj. markkaa suurempi kuin vienti, eikä englantilaisten suursaarto ole vielä ehtinyt lainkaan vaikuttaa. Miten tuleekaan käymään, kun englantilaiset työläiset ovat ehtineet lyödä salvan Suomen rikkurituotteille.

Englantilaisten saartopäätös on joka tapauksessa tuntuvampi isku Suomen kapitalisteja vastaan kuin mikään tähänastinen ja mikäli se vaikuttaa täydellisenä, tulevat kapitalistit pakoitetuksi taipumaan.

OLIPA SIINÄ HYPPYÄ KERRAKSI

Huiman hypyn teki eräs Eino Kunelius-niminen juopunut Helsingissä, hypätessään erään talon 4-kerroksen parvekkeelta alas, paetessaan poliisia. Miekkonen säilyi kuitenkin miltei vahingoittumatta, mennen vain hiukan pökerryksiin.

Toht. A. Herzfeld lukee Suomen lakia

Suomen suuren kommunistijutun käsittelyn ensimäinen vaihe päättyi Turun hovioikeudessa v. k. 26 p:nä, jolloin puolustusasianajajat saivat vihdoinkin oikeuden esittää vastinekirjelmänsä. Vastinekirjelmiä esittivät syytettyjen suomalaiset puolustajat tuomarit Asser Salo ja Eino Pekkala sekä ulkomaalaiset puolustuslakimiehet Branting ja Herzfeld. Näistä vastinekirjelmistä julkaisemme tässä saksalaisen asianajajan, lakitieteen tohtori A. Herzfeldin laatiman kirjelmän, minkä tuomari Pekkala esitti suomenkielisenä käännöksenä. Myöhemmin tulemme julkaisemaan toisten puolustuslakimiesten vastineet, sikäli kuin tila sallii. — Toimitus.

Adolf Taimea y.m. vastaan nostetun syytteen johdosta saan kunnioittaen esittää seuraavaa:

Adolf Taimea syytetään:

I Valtiopetoksesta:

1) koska hän on ollut sisä- ja sota-asiain valtuutettuna vallankumoushallituksessa vuonna 1918;

II. Valtiopetoksen valmistelusta:

1) koska hän on vallankumouksen kukistamisen jälkeen Moskovassa ottanut osaa Suomen kommunistisen puolueen perustavaan kokoukseen;

2) koska hänen väitetään olevan Suomen kommunistisen puolueen keskuskomitean jäsenen ja ottaneen tehokkaasti osaa puolueen työhön;

3) koska hän toukokuussa 1928 saapui Suomeen tutkiakseen Suomen kommunistisen puolueen tilaa ja esittääkseen siitä selostuksen keskuskomitealle Moskovaan. Poliisi väittää sen lisäksi, että hän on jo syksyllä 1927 saapunut Suomeen ottaakseen osaa puolueen johtamiseen.

I kohtaan nähden pyydän huomauttaa seuraavaa:

Ensiksi on tutkittava, onko armahdus Suomen oikeuden mukaan ulotettu kaikkiin poliittisiin tekoihin vallankumousajalta 1918. Saksassa samoinkuin muissa länsieuropalaisissa maissa on asianlaita niin. Jopa Kappkaappauksen johtajat, jotka vuonna 1920, siis sen jälkeen kun Saksan valtiomuoto taistelut olivat jo päättyneet, valtasivat valtiovallan ja pitivät sitä vähän aikaa hallussaan, eivät ole tulleet ainoastaan armahduksesta osallisiksi, vaan Saksan korkein oikeus on myöntänyt heille valtakunnan armeijan entisinä kenraaleina ja korkeina viranhaltijoina oikeuden edelleenkin pysyä viroissaan.

Muuten on ensi sijassa tutkittava, oliko sinä aikana, jolloin vallankumoushallitus muodostettiin, jonka hallituksen jäsen Taimi oli, Suomen hallitusmuoto valtio-oikeudellisesti olemassa, s.o. oliko se koko maassa tosiasiallisesti voimassa. Ellei sellaista valtiosääntöä ollut, ei minkäänlaista valtiopetosta sen kumoamiseksi myöskään ole voinut tapahtua.

Hallitusmuoto lakkaa olemasta lakina sekä voimassa, kun sen perusteella asetetut valtaakäyttävät vallanpitäjät eivät enää pysty heille uskottua valtaa käyttämään,

vaan heidän vastustajansa ovat ottaneet vallan käsiinsä ja sitä myöskin tosiasiallisesti käyttävät. Uusi valta muodostuu lailliseksi valtiovallaksi maassa ja ne jotka yrittävät kumota sitä, tekevät itsensä syypääksi valtiopetokseen, elleivät he yrityksessään onnistu. Sen mukaisesti on Saksan korkein oikeus lausunut, että kun syyskuussa 1918, jolloin Saksan keisarikunta kukistui, sosialidemokraattinen puolue oli julistanut tasavallan ja tosiasiallisesti käytti valtiovaltaa, Saksan vanha hallitusmuoto oli lakannut voimassa olemasta ja uudet vallanpitäjät eivät olleet tehneet valtiopetosta, vaan olivat tulleet maan laillisiksi vallanpitäjiksi. Sellainen olotila oli Suomessa, kun tammikuussa 1918 Suomen vallankumoushallitus otti vallan käsiinsä. Kukistettu hallitus ei ollut enää silloin vanhan valtiomuodon perustalla. Venäjän tsaarin valtiovalta Suomen suuriruhtinaana oli syrjäytetty. Eduskunta oli joulukuussa vuonna 1917 päättänyt ottaa korkeimman vallan käsiinsä, mutta rajat eduskunnan vallan ja hallituksen vallan välillä, sellaisina kuin vanha valtiomuoto ne määräsi, olivat kadonneet. Tämä horjuvalla valtiomuotoperustalla lepäävä hallitus oli pakoitettu pakenemaan ja vallankumoushallitus käytti tosiasiallisesti valtaa maassa ainakin Etelä-Suomessa.

Kun tämä valta myöhemmin kansalaissodassa saksalaisten apujoukkojen avulla kukistettiin, niin oli tämä valtiopetosta, jos vallankumoushallituksen valtaannousemista katsotaan valtiopetokseksi. Sillä uusi hallitus kumosi myöskin vanhan valtiomuodon. Joulukuun 5 päivänä 1917 oli nimittäin Suomen eduskunta julistanut Suomen tasavallaksi ja pian sen jälkeen 4 päivänä tammikuuta 1918 oli Venäjän neuvostohallitus tunnustanut Suomen itsenäiseksi.

Uudet vallanpitäjät valitsivat kuitenkin saksalaisen prinssin Suomen kuninkaaksi

muuttaen riippumattoman tasavallan kuningaskunnaksi ja silloisen Saksan keisarikunnan vasalliksi, jonka sotajoukot olivat Suomessa ja käyttivät tosiasiallisesti valtaa maassa.

Tämä oli valtio-oikeudellisesti sen valtiomuodon vallankumouksellista kumoamista, jota valtiomuotoa vastaan Taimen ja hänen toveriensa väitetään tehneen valtiopetoksen. Ei voida myöskään sanoa, että valtiopäivillä on valtiosäännön mukaan oikeus muuttaa tasavaltalainen hallitusmuoto monarkistiseksi hallitusmuodoksi. Kaikki valtio-oikeuden tutkijat ovat yhtä mieltä siitä, että jonkun maan lakia säätävä valta vain valtiomuodon puitteissa ja perustuslaillisessa järjestyksessä voi säätää lakeja, muttei muuttaa perustuslaillista valtiomuotoa päinvastaiseksi. Tasavalta antaa kansanedustajille heidän valtuutuksensa tasavaltalaisen hallitusmuodon perusteella, mutta heillä ei ole oikeutta tuhota valtuutuksensa antajia.

Kun Saksan armeijan keisarikunnan kukistumisen jälkeen marraskuussa 1918 kuninkaantekijöitten valtiomuodon rikkominen voittajavaltojen mahtikäskyn johdosta ei pysynyt voimassa, vaan 17 päivänä heinäkuuta 1919 maan perustuslaiksi tuli uusi tasavaltalainen hallitusmuoto, niin osoittaa tämä selvästi, että vuoden 1918 alussa, kun bolshevikit olivat jo vallanneet Venäjän valtiovallan ja kumonneet Venäjän valtakunnan yhteydessä olevien kansojen hallitusmuodot, myöskin Venäjän valtakunnan yhteydessä olevassa Suomessa valtiomuoto joutui horjumaan, niin ettei ollut mitään pysyvää valtaa ja hallitusmuotoa, joka olisi voitu normaalisella tavalla toteuttaa ja että kansalaissodan puhkeaminen, jolloin vallankumoushallitus muodostui, oli vain seuraus ja kuva tästä tilanteesta ja sentakia

rikosoikeudellista käsitettä valtiopetos ei voida soveltaa näihin vallankumouksellisiin valtataisteluihin.

Näin on asian ratkaissut äskettäin Itävallan oikeusministeriö Bela Kunin tapauksessa, kun Unkari vaati Itävallalta Bela Kunin luovuttamista, koska hänet oli vangittu Itävallassa. Bela Kun oli melkein samoihin aikoihin vallankumoushallituksen jäsenenä Unkarissa kuin Taimi Suomessa, jonka hallitus myöskin sotilaallisesti kukistettiin. Bela Kun pakeni silloin Venäjälle ja oleskeli siellä siitä lähtien, kunnes 1928 saapui Wieniin tutkiakseen Unkarin kommunistisen puolueen tilaa ja antaakseen siitä selostuksen Moskovan keskuskomitealle, jolloin hänet Wienissä vangittiin. Taimen tapaus on lisäksi paljon suotuisampi. Hän tuli myöskin 10 vuoden perästä takaisin Suomeen ottaakseen selvää kommunistisen puolueen tilasta Suomessa ja antaakseen siitä selostuksen. Tällöin hänet vangitaan ja pannaan syytteeseen valtiopetoksesta vuoden 1917 hallitusmuotoa vastaan, jonka voimassaolo on epäselvä ja epävarma ja joka 1918 on kumottu monarkistisella valtiomuodolla ja kumottiin jälleen vuonna 1919 uudella eli voimassa olevalla tasavaltalaisella hallitusmuodolla. Tämän hallitusmuodon 95 pykälän 2 momentissa sanotaan sanamukaisesti: "Täten kumotaan hallitusmuoto 21 päivältä elokuuta 1772 sekä Yhdistys- ja Vakuuskirja 21 päivältä helmikuuta ja 3 päivältä huhtikuuta 1789 niin myös kaikki muiden lakien ja asetusten säännökset, jotka ovat ristiriidassa tämän hallitusmuodon kanssa."

Tuomioistuin, joka käyttelee valtaa heinäkuun 17 päivänä 1919 annetun hallitusmuodon perusteella ja erikoisesti sen 87, 92 ja 93 pykälien perusteella, tahtoo rangaista valtiopetoksena sellaista tekoa, joka on kohdistettu valtiomuotoa vastaan, joka sitä seuraavilla valtiomuodoilla on jo kumottu. Siihen se ei ole pätevä. Se on pätevä ja sillä on valta suojella rikosoikeudellisesti nykyistä eli voimassaolevaa hallitusmuotoa, muttei kymmenen vuotta sitten kumottua hallitusmuotoa, josta se ei johda valtaansa ja jonka suojelemista nykyinen valtiomuoto ei voi vaatia. Mitä sanottaisiin, jos saksalainen tuomioistuin syyttäisi saksalaisia kymmenen vuotta sitten voimassaolleen hallitusmuodon kukistamisesta!

Poliittisesti tulisi Taimen rikosoikeudellinen tuomitseminen poliittisesta teosta kansalaissodan aikana kymmenen vuotta sitten vaikuttamaan taannehtivasti ja tulisi herättämään suurempaa suuttumusta kuin rikosprosessi, jonka voittajavaltiot olisivat panneet vireille jotakin saksalaista voitettua kenraalia vastaan sotilaallisesta teosta maailmansodan aikana kymmenen vuotta sitten. Versaillesin rauhansopimus Saksan ja liittovaltojen välillä sisältää sellaisen määräyksen. Yksimielinen suuttumus ja sellaisen

yksimielinen tuomitseminen Europan julkisen mielipiteen taholta on vaikuttanut, ettei tällaista oikeudenkäyntiä ole voinut syntyä.

II kohtaan nähden huomautan seuraavaa:

Taimen väitetään tehneen itsensä syypääksi valtiopetoksen valmisteluun sillä tavalla, että hän on ottanut osaa Moskovassa pidettyyn kommunistisen puolueen perustavaan kokoukseen. Tämä voinee pitää paikkansa jos

a) päätös kommunistisen puolueen perustamisesta jopa pelkkä myöntymyksen ilmaisu tämän päätöksen tekoon Suomen rikosoikeuden mukaan rangaistaan valtiopetoksen valmisteluna ja

b) jos päätös, joka on tehty Venäjällä, voidaan panna syytteen alaiseksi Suomessa.

Suomen rikosoikeuden mukaan tekee valtiopetoksen se, joka aikoen laittomalla tavalla kumota tai muuttaa hallitusmuodon tekee teon, jolla hän aikomuksensa toteuttaa tai sitä yrittää ja valtiopetoksen valmistelun se, joka valtiopetoksen aikomuksessa rupeaa yhteyteen vieraan hallituksen kanssa taikka väärin käyttää hänelle uskottua virkavaltaa taikka hankkii aseita tahi väkeä taikka tekee muun sellaisen valmistelun. Täytyy siis olla

a) aikomus väkivaltaisesti kumota hallitusmuoto,

b) suunnitelma sen toteuttamiseksi,

c) valmistelun toteuttamiseksi panna täytäntöön tuo suunnitelma, hankkia aseita tai väkeä taikka tehdä muu sellainen valmistelu.

Laki vaatii ainakin vähintäin valmisteluun ryhtymisen, väkivaltaisen teon toteuttamisen hallitusmuodon kumoamiseksi tai muuttamiseksi, hankkimalla väkivaltavälineitä.

Vaikkapa otaksuttaisiinkin, että henkilöt kuten Taimi, jotka 1918 päättivät perustaa Suomen kommunistisen puolueen, olisivat tarkoittaneet, että tämä puolue kumoaisi väkivaltaisesti tämän maan hallitusmuodon, niin ei voi olla epäilystäkään siitä, että

päätös sellaisen järjestön perustamisesta ei vielä ole valtiomuodon kukistamisen alkua,

puhumattakaan siitä, että se olisi merkinnyt aseiden tai muiden väkivaltavälineiden hankkimista tätä valmistelua varten. Sillä järjestöä, joka hallitusmuodon väkivaltaiseksi kumoamiseksi hankkisi aseita, ei ole vielä ensinkään olemassa. Päätös sellaisen perustamisesta ei sitä vielä synnytä. Vasta toiminta tämän päätöksen perustalla, jäsenten hankinta ja järjestämistyö voi perustaa puolueen, saattoi kerätä ihmisiä, jotka laatisivat suunnitelman hallitusmuodon kumoamiseksi ja hankkisivat väkivaltavälineitä aikomuksensa toteuttamiseksi.

Vaikkapa asetuttaisiinkin sille lainvastaiselle kannalle, että jonkun puolueen olemassaolo, jonka ohjelmassa on päämääränä porvarillisen hallitusmuodon kumoaminen, olisi itsessään valtiopetoksen valmistelua, niin sellaista valmistelua ei voi olla olemassa ennenkuin on olemassa puolue, joka ryhtyi valmisteluun eikä vain päätös sen perustamisesta.

Se olisi valmistelun valmistelua, jollaista rikoslaki ei tunne,

lukuunottamatta sitä, että ennenmainittuja valtiopetoksen valmistelun tunnusmerkkejä ei ole olemassa Taimen teossa nimittäin siinä, että hän oli mukana perustamassa Suomen kommunistista puoluetta. Parhaimmalla tahdollakaan ei voi koota väkivaltavälineitä suutansa avaamalla tai kättänsä nostamalla myöntymyksen merkiksi sellaisen päätöksen tekemiseen.

Ei tarvinne huomauttaa siitä, että kun valtiopetoksen valmistelusta uhkaa hyvin ankara rangaistus, oikeudessa on tarkasti näytettävä toteen ne teot, jotka rikoslaki pitää valtiopetoksen valmistelun tunnusmerkkinä eikä koetettava päästä asiasta pelkillä väitteillä. Muutoin

ei enään olla tuomareita, vaan muututaan politikoiksi, jotka käyttävät korkeata tuomiovaltaa poliittisen vastustajansa tuhoamiseksi.

Lisäksi on huomattavaa seuraavaa: Taimi ja hänen toverinsa, jotka 1918 tekivät kysymyksessä olevan päätöksen, ovat politikkoja, jotka yhteiskunnallisten tosiasiain ja valtasuhteitten perusteella tekivät päätöksensä ja suunnittelivat taktiikkansa. He eivät ole juristeja, jotka opereeraavat pelkillä juriidisilla käsitteillä. Ovatko Taimi ja 1918 politikot, jotka ottivat osaa 1918 vallankumouksen syntyyn ja kulkuun ja, tunteneet sen omassa ruumiissaan, voineet uskoa ja tahtoa, että perustettava Suomen kommunistinen puolue laatisi määrätyssä ajassa toteutettavan suunnitelman Suomen hallitusmuodon väkivaltaiseksi kumoamiseksi ja väkivaltaisten keinojen hankkimiseksi sen valmistelua varten? Suomessa ei ollut puoluetta, ei mitään paikallis- ja piirijärjestöjä. Niiden jäsenet olivat hajallaan, ilman yhteyttä ja verisesti maahan lyödyt.

Tuhansittain työläisiä oli murhattu vankiloissa, työväenluokan joukot pettyneitä, katkeroituneita ja välinpitämättömiä.

Porvarillisella hallituksella oli käsissään valtakeinot ja se osoitti sen leppymättömällä menettelyllään vallankumouksellisia työläisiä kohtaan. Talouselämä alkoi jälleen vakiintua ja kulki hyviä konjuktuureja kohti ja sodan sekä vallankumouksen johdosta jälhäiriintyneet olot korjaantuivat jälleen. Venäjällä raivosi kansalaissota ja pian senjälkeen voittajavaltiot tunkeutuivat sinne. Voitettujen valtioitten kansat olivat lyötyinä. Saksassa ja useimmassa Europan maissa toimeenpantiin verisiä sotaretkiä kommunisteja vastaan ja kaikkialla lyötiin heidät maahan. Saattoivatko nämä politikot sellaisen tappion jälkeen ja sellaisten taloudellisten ja poliittisten olosuhteiden vallitessa suunnitella hallitusmuodon kumoamista Suomessa kommunistisen puolueen avulla ja sitä valmistellakseen koota aseita ja muita väkivaltavälineitä! He olisivat silloin olleet mielettömiä. He eivät olleet sitä eivätkä tehneet sitä.

Ja paras todistus on se tosiasia, että syyttäjä väittää sellaista tehdyksi, mutta ei esitä mitään todistuksia

sen puolesta. Se, mitä hän lausuu, osoittaa päinvastaista. Hän väittää, että kommunistinen puolue yritti uudestaan järjestäytyä, että se valtuutettujensa välityksellä yritti muodostaa paikallis- ja piirijärjestöjä ja että se tätä tarkoitusta varten koetti kasvattaa henkilöitä Venäjällä ja Ruotsissa. Sen nämä tietysti olisivat mieluimmin tehneet Suomessa, jos heillä olisi ollut siihen mahdollisuutta. Mutta tämä järjestämistyö ei onnistunut kuten on helposti ymmärrettävissä 1918 tappion ja yllä kuvattujen poliittisten olojen takia. Vuoteen 1923 asti, jolloin Suomen sosialistinen työväenpuolue hajoitettiin, ei ole ollut mitään suunnitelmaa valtiomuodon kumoamiseksi eikä edes mitään toimenpiteitä sellaisen valmistamiseksi aseita tai muita väkivaltavälineitä kokoamalla. Jos näin olisi asianlaita, niin syyttäjä olisi aikaisemmin esittänyt ja esittäisi nytkin, että sellaisia suunnitelmia ja valmisteluja olisi olemassa. Mutta hän ei esitä siitä, kuten sanottu, yhtään ainoata tosiasiaa. Sillä mitä hän esittää ja mitä minun tietojeni mukaan korkeimman oikeuden päätöksessä Suomen sosialistista työväenpuoluetta vastaan nostetussa jutussa on lausuttu, ei ole mitään tekemistä niiden tunnusmerkkien kanssa, jotka lakikirjan mukaan ovat oleellisia valtiopetoksen valmistelulle. Tämä tuomio on minun käsitykseni mukaan sekä oikeuden että valtiomuodon vastainen.

Perusteluissa vedotaan väitettyyn Suomen sosialistisen työväenpuolueen ohjelmaan, jonka kanssa Taimella ja hänen tovereillaan ei ole ollut mitään tekemistä. Poliittisen puolueen ohjelmassa esitetään sen poliittiset ja taloudelliset päämäärät, jotka se ajattelee toteutettavaksi, kun se on saanut vallan käsiinsä ja yhteiskunnalliset tekijät tekevät sen mahdolliseksi. Syyttäjä väittää, että kommunistinen puolue on niin järjestäytynyt, että puolueen päämäärä on ajateltu toteutettavaksi väkivaltakeinoin puolueeseen liittyneiden joukkojen avulla läheisessä tulevaisuudessa, jos olosuhteet kehittyisivät suotuisiksi. Mitään todistuksia ei tästä kuitenkaan esitetä ja se kielletään. Vaikkapa niin olisikin asianlaita kommunistisiin puolueisiin nähden muissa maissa, niin sillä ei ole Taimeen nähden mitään merkitystä.

Tämän jälkeen tulen II kohdan 2) ja 3:ssa) mainittuihin syytteisiin. Ei kuulu asiaan, mitä toiset toisissa maissa ovat tehneet eikä myöskään, miten toiset ovat toisissa maissa puolueita järjestäneet, yhtä vähän kuin mitä kolmannen internationalen teeseissä on sanottu tulevasta poliittisesta kehityksestä tai mitä niissä sanotaan kommunistiselle puolueelle soveltuvista järjestömuodoista. Asiaan ei vaikuta myöskään, onko Taimi tuntenut tai ei nuo teesit ja päätökset. Asiaan kuuluu ainoastaan, mitä Taimi on Suomessa tehnyt, mitä tekoja hän on Suomessa suorittanut ja sisältävätkö nämä teot objektiivisesti katsoen valtiopetoksen valmistelun tunnusmerkkejä siinä mielessä kuin Suomen rikoslaki edellyttää. Siinä suhteessa ei ole mitään todistettu eikä edes väitetty.

Ei ole ensinkään väitetty vielä vähemmän todistettu, että Taimi olisi koonnut joukkoja tai hankkinut aseita

tai muita sellaisia väkivaltavälineitä valmistaakseen suunnitelmaa valtiomuodon kumoamiseksi. Tätä eikä mitään vähempää vaatii Suomen rikoslaki. Vaikkapa olisi tosiasia, että Suomessa olisi aseistettu kommunistinen puolue, mikä kielletään, niin olisi tämä Taimeen nähden vaikuttamatonta, sillä täytyisi todistaa, että Taimi on ryhtynyt tekoihin valmistaakseen valtiomuodon kumoamista.

Kommunistisen puolueen järjestö sellaisenaan edellämainittuine päämäärineen, näyttäköönpä se porvaristosta kuinka vaaralliselta tahansa, ei ole valtiopetoksen valmistelua rikoslain mielessä, vaan on Suomen valtiomuodon mukaan laillinen ja sopusoinnussa valtiomuodon kanssa. Jos puolue tahdotaan estää toimimasta, niin on rikoslakia muutettava. Nykyisen lainsäädännön mukaan se on lainmukaista, sillä hallitusmuodon 2 §:ssä sanotaan: "Valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta." 10 §:n mukaan "Suomen kansalaisella on sanan vapaus sekä oikeus kirjoituksen ja kuvallisen esityksen painosta julkaisemiseen kenenkään niitä ennakolta estämättä, niin myös oikeus edeltäpäin lupaa hankkimatta kokoontua keskustelemaan yleisistä asioista tai muussa luvallisessa tarkoituksessa sekä perustaa yhdistyksiä tarkoitusten toteuttamista varten, jotka eivät ole vastoin lakia tai hyviä tapoja.

Perustuslakien mukaan on Suomen kansalaisella taattu äänioikeus riippumatta maailmankatsomuksesta,

uskonnosta sekä sukupuolesta. Tämän mukaisesti on myöskin kommunistisen maailmankatsomuksen omaavilla Suomen kansalaisilla, jotka myös kuuluvat kansaan, jolle valtiovalta on hallitusmuodon mukaan kuuluu ja jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta, oikeus äänioikeutensa käyttämiseen ja lähettää omaa maailmankatsomustansa edustavia edustajia eduskuntaan ja myöskin oikeus perustaa yhdistyksiä ja harjoittaa propagandaa maailmankatsomuksensa hyväksi sanomalehdistön, kokousten ja yhdistysten välityksellä kuten muidenkin puolueisiin lukeutuvat. Sillä hallitusmuodon 5 §:n mukaan ovat kaikki Suomen kansalaiset yhdenvertaisia lain edessä. He eivät vain saa järjestöissään, lehdissään, kokouksissaan eikä yhdistyksissään loukata kirjoitettua lakia. Ei ole vähimmässäkään määrässä todistettu, että kommunistit olisivat näin tehneet. Miten voi olla lakia ja hyviä tapoja vastaan, kun kommunistinen puolue hallitusmuodon 2 §:n mukaisesti ja sen toteuttamiseksi yhdistää ja järjestää aatetovereitaan, s.o. yhdistää heidät puolueeksi. Sellaista oikeudenkäyttöä on ulkomaalaisille juristeille käsittämätöntä.

Tuomarin ei ole tuomittava tarkoituksenmukaisuusnäkökohtia silmälläpitäen, vaan lain mukaan.

Hallitusmuodon 92 §:n mukaan on tuomarin kaikessa virkatoiminnassa laillisen edesvastuun uhalla noudatettava tarkoin lakia. 95 §:n mukaan pitäisi tämän valtiomuodon olla kaikilta osiltaan voimassa peruuttamattomana perustuslakina ja 93 §:n mukaan "jokainen, joka on kärsinyt oikeudenloukkauksen tai vahinkoa virkamiehen lainvastaisen toimenpiteen tai laiminlyönnin kautta, olkoon oikeutettu vaatimaan virkamiestä tuomittavaksi rangaistukseen ja korvaamaan vahingon."

Samanlaisia säännöksiä kuin Suomen hallitusmuodossa on useimpien länsi-europalaisten maiden hallitusmuodoissa. Kaikkialla on niiden perusteella olemassa suuria kommunistisia puolueita ja kommunistisia nuorisoliittoja. Ei minkään oikeuden päähän näissä maissa ole pälkähtänyt kieltää kommunistisia puolueita tai kommunistisia nuorisoliittoja sellaisinaan eikä rangaista niiden jäseniä valtiopetoksen valmistelusta agitatsionin ja järjestämistyön takia puolueessa, vielä vähemmän pelkän puolueen jäsenyyden takia. Heitä on rangaistu vain siinä tapauksessa, että heidät on todistettu syypäiksi määrättyihin tekoihin valtiomuodon väkivaltaiseksi kumoamiseksi, etenkin aseiden tai muiden väkivaltavälineiden hankkimiseen ja kokoamiseen. Mutta siinäkään tapauksessa ei ole puoluetta hajoitettu, vaan ainoastaan rangaistu puolueen yksityisiä jäseniä.

Poliittisesti on sellainen käsitys nurinkurinen, että kommunistinen puolue, senvuoksi että sen poliittisena päämääränä on vallitsevan järjestelmän kumoaminen, tahtoisi, luulisi voivansa tai saavuttaa tämän päämääränsä kaappauksen (Ritsch'in) kautta. Sellainen käsitys on pelon synnyttämä. Kommunistiset puolueet ovat päinvastoin sitä mieltä, kuten niiden julkaisut ja viime vuosien taktiikka osoittavat, että

kumous on mahdollinen ja voidaan panna toimeen vasta sitten, kun yhteiskunnalliset ja poliittiset olosuhteet ovat tulleet kansan suurelle enemmistölle sietämättömiksi

ja se liittynyt näihin pyrkimyksiin. Siitä johtuu kommunistisen puolueen pyrkimys ja taktiikka voittaa enemmistö ammattiyhdistyksissä, tehtaissa, konttoreissa, työpaikoilla, pelloilla ja metsissä. Epäilemättä tahtovat ne poliittisen vallan valtausta ja sen käyttämistä järjestääkseen poliittiset ja taloudelliset olot uudelleen, mutta ennenkuin ne ovat saaneet kansan enemmistön puolelleen tämän päämäärän saavuttamiseksi, eivät ne järjestä väkivaltatekoja eivätkä kokoa väkivaltavälineitä tämän päämäärän saavuttamiseksi. Tämän ovat osoittaneet bolshevikit Venäjällä Leninin johdolla, kun he järjestivät aseellisen kapinan vasta sitten, kun neuvostojen suuri enemmistö oli asettunut heidän puolelleen.

Mitä kommunistiset puolueet ovat vuosikausia tehneet ja edelleen tekevät ei ole mitään muuta kuin mitä kaikki puolueet tekevät päämääränsä hyväksi ja mitä Suomen porvaristo on myöskin tehnyt, kun Suomi oli Venäjän valtakunnan yhteydessä. Se harjoitti agitatsionia kansan keskuudessa ja järjesti sitä taisteluun tsaarivaltaa vastaan ja feodaalijärjestelmän syrjäyttämiseksi. Sen esitaistelijoita vangittiin ja lähetettiin Siperiaan, mutta kun Venäjän vallankumouksen jälkeen taloudelliset ja poliittiset olosuhteet olivat kypsiä, julistettiin Suomi riippumattomaksi porvarilliseksi tasavallaksi.

Saksassa on käsitetty, että poliittiset vainot nykyisten taloudellisten ja poliittisten olosuhteiden vallitessa ovat tarpeettomia ja synnyttävät vihaa ja katkeruutta ja horjuttavat tuomioistuinten arvovaltaa ja auttavat ainoastaan vainotun kommunistipuolueen vahvistumista.

Samaan aikaan kuin Suomessa asetetaan syytteeseen 47 miestä ja naista

väitetyn osanottonsa vuoksi Suomen kommunistisen puolueen toimintaan on Saksan hallitus tämän vuoden kesäkuussa antanut valtiopäiville esityksen, jonka mukaan armahdetaan ja päästetään vankiloista kaikki poliittiset vangit, lukuunottamatta niitä, jotka on tuomittu rikoksista henkeä vastaan. Sitäpaitsi säädetään esityksessä, että kaikki syytteet armahduksenalaisista teoista, jotka ovat tapahtuneet ennen 1 päivää tammikuuta 1928, jätetään sillensä. Valtakunnan oikeusministeri Koch-Weser perusteli valtiopäivillä 11 p:nä heinäkuuta 1928 esitystä lausumalla, että nykyisissä taloudellisissa ja poliittisissa olosuhteissa, sellaisena kuin ne ilmenevät Saksan viimeisissä vaalien tuloksissa — Saksan kommunistinen puolue sai n. 3½ milj. ääntä annetuista 20 milj. äänestä — uusi valtakunta oli niin vakiintunut, että se voi kestää sellaisen armahduksen, minkä vuoksi hän suositteli ristin vetämistä menneisyyden yli. Valtiopäivät ovat tämän esityksen melkein yksimielisesti hyväksyneet.

Senjälkeen kuin on osoitettu, että Taimen toiminta Suomen kommunistisen puolueen hyväksi: sekä hänen osanottonsa puolueen perustavaan kokoukseen että hänen väitetty toimintansa puolueen johtamiseen, mikä ei ole kielletty, ja jäänyt todistamattomaksi, ei ole rangaistavaa, ei ole tarpeellista pohtia kysymystä siitä, ovatko hänen teot rangaistuksesta vapaita senvuoksi, että ne on suoritettu ulkomailla. Samasta syystä ovat kaikki muut syytetyt, joiden väitetään ottaneen osaa Suomen kommunistisen puolueen [illegible]hön rangaistuksesta vapaita. Tämän vuoksi anon kaikkien syytettyjen vapauttamista.

THE YOUTH SECTION

To British Young Workers, to Canadian Young Workers

At the present time a number of British youth delegations are coming to Canada. In all, about one thousand British youths are coming to Canada on special tours, backed by such organizations as the Daughters of the Empire, Canadian National Railways, Cunard Steamship Company, "The London Daily Record", Salvation Army, etc.

Possibly the most outstanding of these tours is that of the 50 "Ambassadors of Empire" who are now in Canada as the result of their ability to write jingoistic essays about the British Empire. It is significant that this particular tour is backed by a group of British coal owners and controllers of a chain of newspapers, the Cunard Steamship Lines and Canadian National Railways. The scheme is part of a $100,000 Empire Travel and Scholarship plan. Among the people who give their endorsation to it are such a notorious anti-labour leader as Stanley Baldwin and such a contemptible lackey of Imperialism as MacKenzie King.

Why all this sudden pilgrimage to Canada? In the first place the steamship and railway companies who so energetically and piously propagate the extension of immigration, are necessarily interested in financial returns from increased ocean and cross-country traffic.

Secondly, the extension and growth of the Young Communist movement in different parts of the Empire, rapid development of the British Young Communist League as a leader of the young workers in Great Britain, has inspired the apprehension of the Imperialists. Young workers from Great Britain have visited Russia and brought back enthusiastic reports of the conditions of the working youth in that country. These reports have put to shame the much vaunted freedom that exists under the British flag. The tours are undoubtedly to a great extent for the purpose of combating revolutionary working class youth organization within the Empire.

Thirdly, large masses of workers in Great Britain are jobless; hundreds of thousands, particularly among the miners, cannot get jobs again. This large army of unemployed must sooner or later act as a working class army against the bosses. It is for the purpose of easing the unemployment situation in Great Britain, i.e., of eliminating any cause that may exist for the revolutionary organization of the British workers, that these workers are crowded into boats and sent across the ocean to hunt for work in Canada. In Canada there are approximately 200,000 unemployed. These immigrants who are being deluded through lies and misrepresentations into coming into Canada are being used by the bosses as an instrument to lower the wages and living conditions of the workers in Canada.

Fourthly, the British capitalists are seriously concerned over the fate of their fast-slipping Empire. Mass unemployment at home, the growing revolutionary movement for national independence among the oppressed and exploited peoples in the colonies, the separatist tendencies in the Dominions, the whole economic decline of the Empire, the rapid ascendency of American Imperialism,—all these compel the Imperialist statesmen to turn their eyes frantically towards means of preserving their crumbling Empire. The historical process of disintegration cannot be held up. And so the Imperialists turn towards armaments. Sooner or later rivalries for economic world domination will lead them to wars of Imperialist conquest. For these wars they must have the youth, the future soldiers of the Empire, well prepared. The Imperialistic ties must be tightened. The youth of the working class turn their eyes increasingly towards Soviet Russia, the first workers' republic. The Imperialists of Great Britain would have them look only towards the declining British Imperialist sun.

WILL THEY TELL THE TRUTH?

The young tourists who are coming to Canada are being told about the prosperity that allegedly exists in Canada, about the wonderful opportunities for success. When Howard Ferguson, Premier of Ontario, went to England to assist in immigration traffic, did he not know the actual conditions of the workers in Ontario, the low wages, the large numbers of unemployment? These people—statesmen, politicians and railroad agents are deliberately lying. "More slaves, more workers to exploit, greater profits," is their cry. The tourists will be shown the scenic beauties of the East and West. But will they be shown the hovels of the miners, the slums of Montreal, the aject misery of so many thousands of Canadian farmers? Will they be told about the six-or-seven-dollars-a-week wage of thousands of Canadian young workers? Will they be told of the ten-or-twelve-dollars-a-month wage of the young farm workers who toil from dawn to dark? As the tourists luxuriously speed over the rails towards the West they will not see the aching backs of the young harvest hands; they will not be shown the thousands of young harvesters stranded out West without jobs. They will not be told of the masses of unemployed that converge around the employment bureaus in Winnipeg, in Vancouver, in Montreal and Toronto during the cold winter months.

They will not be told of the 70,000 children under sixteen years of age employed in Canadian industry.

Do they know that young immigrants who come to Canada through Salvation Army and similar schemes are usually held in bondage for a year by the Army? Do they know of the frequent cases of brutality meted out to young immigrants on the farm? Have they heard of the many suicides on the part of young immigrants? Have they heard of the many immigrants who run away from farms? The farmers, miserably exploited by the banks, the mortgage sharks, the railroads,—in their efforts to scrape out of the soil a bare existence, turn upon the young workers and attempt to exploit them in turn. Do these tourists know that many western asylums are filled with farmers driven mad by the lonely wastes of unbroken farm stretches? Do they know that in Montreal the average wage for adults is fifteen dollars per week, and that of young workers from six to nine dollars a week? Do they know of the where 39 miners had their lives snuf- where 37 miners had their lives snuffed out on account of the negligence of the mining bosses, and to pile up larger profits for the bosses?

YOUNG WORKERS! EXPOSE THE LIE!

THIS is prosperity in Canada. It shoud be nothing new to the young immigrants who are being herded into Canada. They will not stop miserable conditions in all parts of the British Empire by immigration. Exploitation of young workers, unemployment, war, will always exist while there is a capitalist system. It is only throught the united revolutionary struggle of all young workers and the whole working class, for the overthrow of the capitalist system, that exploitation, unemployment and war can be abolished. Young workers of Great Britain, young workers of Canada, young workers of the whole world must stretch out their hands of solidarity and equip themselves for struggle side by side, not with the blackguard Imperialists, but with their fellow workers in Soviet Russia and throughout the world.

Young workers, where you have relatives in Great Britain and Ireland, write to them, tell them of true conditions of affairs in Canada.

The whole tour is based upon a vicious lie. It is rank Imperialist propaganda. It is an attack upon the exploited youth in India, China, Egypt, Africa, and wherever the fangs of Imperialism have bitten into the flesh of the workers.

Expose this lie!
Down with the Bourgeois youth organizations!
Down with the British industrial exploiters!
Down with Imperialism!
Down with the slave traffic in immigration!
Long live the solidarity of the international working youth!

NATIONAL EXECUTIVE COMMITTEE YOUNG COMMUNIST LEAGUE OF CANADA.

Winnipeg Y. C. L. Unanimously Rejects Opposition

Claims have been made by the opposition elements who were expelled from the Toronto Young Communist League, that they had the support of the membership in Winnipeg and in Montreal. That these claims are, as the whole platform of this group, without basis in fact and exist only in the imagination of the disgruntled few leaders, was shown by the verdict of the Membership Meeting which was held in Toronto immediately after the expulsion, and which unanimously endorsed the action of the NEC; also by the reply of the Montreal League with but a few abstentions from vote, who desired more time to consider the matter. The latest rebuff to the claims of the oppositionists can be seen in the resolution which was unanimously adopted by the Membership of the Winnipeg League.

That the opposition is fast crumbling is apparent. How long the leaders who have been instrumental in misleading the expelled YCL'ers, will be able to confuse and deceive their group, is a question of time. The better elements among the expelled will necessarily turn their eyes towards readmission into the ranks of the Young Communist League.

The Membership of the important centres have given their reply to the opposition group. The Winnipeg meeting is the latest rebuff.

THE RESOLUTION

We, members of the Young Communist League of Winnipeg, assembled at a general membership meeting at the Headquarters on Wednesday, August 1st, 1928, to discuss the situation that has arisen in the Toronto YCL, and,

After discussing the statement of the NEC of July 25th, 1928, which also includes the charges against the NEC and the statement of the Jewish Branch,

Declare, that as—the struggle between the NEC and certain members of the CCC is not an ideological struggle and not a difference in policy

And as—the opposition is directed mainly against 2 or 3 comrades of the NEC and not against the NEC as a body and is therefore an opposition to personalities

And as—nothing is proven in regard to those members injuring the work of the YCL

And as—the present personnel of the NEC has been elected by the 4th National Convention of the League and therefore constitute the highest body in the YCL of Canada.

We find that—the opposition members have been breaking the basic principles of the democratic centralism of the YCL by breaking or refusing to submit to the decisions of the NEC as in the case of Roth and others

And that—the opposition members have forsaken the interests of the YCL and the working class movement by introducing such petty charges against the NEC which, even if correct, are not sufficient for a revolt against the NEC, and therefore,

We declare ourselves as fully supporting the position taken by the NEC in regard to so-called "opposition" and

We further declare that we condemn all those of the opposition leaders responsible for the breaking away of some 50 comrades, and

We also appeal to these comrades to return to the ranks of YCL and continue the struggle for the working class as members of the YCL

And we ask the NEC to give an opportunity to those who were misled and wish to return to the ranks of the YCL.

Adopted unanimously.

Kansainvälinen nuorisopäivä

Maailmansodan kauhun päivinä nousi se osa työläisnuorisoa, joka ei hyväksynyt ihmisteurastusta isänmaallisuuden varjollakaan, vastustamaan sotaa. Jotta imperialistisen sodan vastainen agitationi saisi suuremman kantavuuden päättivät, pääasiassa sotaa käyvien suurvaltojen (Saksan, Ranskan) sekä lisäksi muutamien muitten maiden työläisnuoriso viettää kansainvälistä nuorisopäivää. Tämän päivän tunnukseksi tuli silloisen tilanteen mukaisesti, imperialistisen sodan vastustaminen. Monet sadat työläisnuoret saivat silloin hengellään tai vankila kärsimyksillään sovittaa tuon militarismia vastaan kohdistuvan "rikollisen" toimintansa. Mutta mikään ei kyennyt sitä aatetta, minkä he olivat omaksuneet tuhoamaan. Kansainvälistä nuorisopäivää vietti työläisnuoriso juoksuhaudoissa, vankiloissa ja ammustehtaissa, huolimatta sotatila-asetuksista. Kulovalkean tavoin kiiri viesti maasta toiseen "vihollismaan" luokkatietoisen työläisnuorison toimenpiteistä sotaa vastaan. Se rohkaisi yhä suurempaan ja uhrautuvampaan työhön. Se sai yhä uusia työläisnuorisojoukkoja rintamalla, tehtaissa ja pelloilla työhön imperialistisen sodan lopettamiseksi. Se työ lujitti ja laajensi kansainvälisen yhteenkuuluvaisuuden tunnetta.

Maailmansodan verileikki on ohi, eikä saa häipyä työtätekevän nuorison tietoisuudesta. Ympäri maapallon vieläkin luokkataistelukannalla oleva nuoriso viettää kansainvälistä nuorisopäivää syyskuun ensimmäisenä sunnuntaina. Näillä juhlilla kunnioitetaan niitten rohkeiden työläisnuorten muistoa, jotka joutuivat maailmansodan aikana kokemaan kärsimyksiä ja kidutuksia sodanvastaisen työnsä vuoksi.

Parhaillaan elämme jälleen kriisikaudessa, jolloin saamme milloin tahansa odottaa ruutitynnyrin räjähtävän, t.s. uuden maailmansodan alkavan entistä tuhoisampana, entistä kauheampana. Siksi olisi mielestäni syytä tälläkin kertaa myöskin kansainvälistä nuorisopäivää viettää syyskuun 2 p:nä juhlien ja valistustilaisuuksien muodossa.

Köyhälistön kansainvälisen toiminnan selostaminen on tärkein tunnus, johon kysymykseen mainittuna päivänä täytyy kiinnittää nuorten raatajien huomio. Tosin kyllä joutuu kunkin maan köyhälistö taistelemaan sortajiansa vastaan kotimaassaan, mutta ilman kansainvälistä yhteyttä on toimintamme, kansainvälisesti keskittynyttä kapitalismia vastaan, hajanaista ja heikkoa, vailla sitä apua, minkä eri maiden köyhälistö voi toisillensa tarjota niin työtaistelujen kuin muunkin toiminnan yhteydessä. Kansainvälisen toiminnan tärkeys on painettava jokaisen raatajanuoren mieleen, että säästyisimme vastaisuudessa niiltä vauroilta, joita työväki on tähän mennessä saanut kokea heikon ja hajanaisen kansainvälisen toiminnan takia.

Kansainvälisyyskysymyksen ohella mainittuna päivänä on käsiteltävänä myöskin kysymyksiä, jotka koskettelevat nuorten työläisten asemaa ja elinehtoja omassa maassa. Voipa ottaa aivan paikallisiakin kysymyksiä, sillä juuri ne puutteellisuudet, jotka lähinnä rasittavat kunkin paikkakunnan nuorisoa jokapäiväisessä elämässä, ovat omansa kiinnostamaan mieltä ja tuntee nuoriso omaksi asiakseen taistella niiden poistamiseksi.

Tehdas ja auringonsäde

Kirj. E. Salometsä.

Arkana tunkeutui keväinen auringonsäde rikkoontuneesta tehtaan akkunasta sisälle. Uteliaana se tarkasteli ympärilleen — harvoin sillä oli tilaisuus pistäytyä sisäpuolelle — akkunaruudut kun olivat maalatut tai pölyn ja noen mustuttamat, niin ne ehkäisivät sisäänpääsyn, vaikka kuinka uteliaasti olisi ruudun takana pälynnyt.

Mutta nytpä sillä olikin tilaisuus pistäytyä rikkoutuneesta ruudusta sisälle.

Ilakoiden se leikitteli surisevien työkoneiden metallipinnoilla ja siitä takaisin kimmoten se vilkutti veitikkamaisesti keväistä tervehdystään koneiden ääressä ahertaville työläisille.

Mutta — surukseen se huomasi, että koneiden ääressä ahertavat ihmiset pysyivät kylminä sen leikittelylle samoin kuin itse konekin.

Tätä ei se jaksanut ymmärtää. Kuinka iloisia olivatkaan olleet lapset äsken tuolla seinävierustalla.

Paljain päin ja ilosta telmien olivat he ottaneet vastaan keväisen sanansaattajan ensi tervehdyksen.

Iloisia olivat myöskin olleet sen tuolla jäälakeudella kohtaamat herra ja rouva, jotka olivat hiihtoratsastuksella.

Hänet kohdattuaan alkoivat he puhua heti tulevan kesän riemuista, kylpy- ja kalastusmatkoista.

Toista oli täällä hämärässä, noen ja pölyn täyttämässä huoneessa näiden ihmisten laita, jotka hikeä valuvin otsin ahersivat työnsä ääressä. He eivät huomanneet kevään ja kesän sanansaattajaa.

Uteliaana jatkaa keväinen auringonsäde tarkasteluaan hämärässä tehdashuoneessa.

Mitä! Tuollahan on hänen äsken kohtaamansa herra erään toisen herran seurassa. Hän antaa joitakin määräyksiä toiselle matkassaan olevalle miehelle, jota hän kutsuu mestariksi.

Tämän jälkeen kulkee mestari jokaisen työläisen luona toistaen saamiaan määräyksiä.

Nyt poistuvat äskeinen herra ja mestari yhdessä, mutta työläiset kiihdyttävät tahtiaan saamiensa määräysten vaikutuksesta.

Tästä se teki auringonsäde sen havainnon, että työläisillä ei ole aikaa kiinnittää huomiotaan siihen. He ovat ihmisiä, jotka joutuvat kestämään vuosikausia samanlaista koneellistunut heiluvaksi lihasmassaksi.

Uteliaana kuuntelee säde miesten keskustelua. Mistä he keskustelevat?

Työstä ja leivästä. Kukin tekee laskelmiaan, miten työstä saatu korvaus pystyisi tyydyttämään välttämättömät toimeentulotarpeet. Toiset kiroilevat uuvuttavaa työtä, kun kone kuluttaa heidät loppuun, herpaisee elinvoiman, johtaen siten ennenaikaiseen hautaan.

Siinä liikkuu miesten keskusteluaihe pääasiassa. Ihmetellen ajattelee säde tätä kaikkea ja kuinka se olikaan kerran kohdannut miehen, joka kokeiluhuoneessaan oli suunnittelemassa koneita vapauttaakseen ihmisen.

Nyt osoittautui kuitenkin, että kone, tuo inhimillisen ajattelun suurtyö, oli muodostunutkin ihmistä orjuuttavaksi, henkisesti tylsistyttäväksi välikappaleeksi. Kone, jonka tehtävänä oli vapauttaa ihminen ja päästää hänet osalliseksi elämän riemuun, nauttimaan elämän suomista kauneusarvoista!

Kaiken näkemänsä jälkeen ymmärsi auringonsäde syyn siihen, miksi työläinen ei huomannut sen keväistä tervehdystä.

Vaan vielä se jatkoi tarkasteluaan, puikkelehtien koneiden ohi, vähänväliä pysähtyen tarkastelemaan työn kulkua.

Tuolla häärii miehiä voimavasaran alasimen ääressä. Sulavasti muovautuu hehkuva rautamähköle voimavasaran voimakkaista iskuista. Hetken kuluttua siirretään se, täydellisen muotonsa saavutettuaan jyrsinkoneen terävien telkien muovailtavaksi ja viimein joutuu se täyttämään paikkansa rakenteilla olevassa koneessa.

Tuolla taasen juoksee sulana hehkuva metalli valumuotteihin. Katso minne vain, aina näet ahkerat työläiskädet toiminnassa, jokaisen silmäparin seuratessa hermostuttavalla tarkkuudella koneensa liikettä.

Kuumeisena jatkui työ hetkeäkään hellittämättä.

Kuin tykinlaukaus, räiskähtäen, halkesi vauhtisiiva — vinhaa vauhtia lensivät siivan kappaleet sorvia kohden. Tuskan huuto — pian kokoontuivat miehet sorvin ympärille, jonka vieressä makasi äsken vielä terveenä, voimakkaana, mutta nyt muodottomaksi ruhjoutuneena toveri Eino Saarela.

Työtoverit koettivat auttaa loukkaantunutta toveriaan. Tuskissaan tämä, vertavuotavana rukoili vettä. Joku tovereista nostaa likaisen vesikauhan loukkaantuneen polttaville huulille.

Paikalle ilmestyy myös mestari luoden ynseän silmäyksen loukkaantuneen ympärillä seisovaan miesjoukkoon, alkaen sitten jaella tiukkoja määräyksiään:

"Te haette paarit, viette tämän sairaalaan. Te puolestanne menette laittamaan varasiivan paikoilleen ja te muut menette työnne ääreen. Tässä ei ole aikaa laiskotteluun."

Nuristen lähtevät miehet täyttämään annettuja määräyksiä. Kunkin rintaan hiipi salainen katkeruus, tulee ajatus: milloinkahan on minun vuoroni?

Ihmetellen katseli iloinen auringonsäde äskeistä inhimillistä murhenäytelmää.

Mutta jo hetken kuluttua se näki, kuinka koneet taasen alkoivat laulaa tuttua lauluaan ja kuinka niiden ääressä työskentelevät miehet vakavina, kuiskaillen keskustelivat äskeisestä tapahtumasta.

Loukkaantuneen tilalle oli tullut uusi mies, ja tarkkana pälyili mestarin silmä jokaisen työläisen liikettä. Mutta turhaan odotti Eino Saarelan vaimo miestään palaavaksi, tuuditellen käsivarsillaan pienokaista, joka myös odotti isää.

Tämä oli keväisen auringonsäteen näkemys sen päästessä katselemaan tehdasmuurien sisäpuolelle aikomuksella tuoda iloinen kevättervehdys raatajille.

Kyllästyneenä näkemäänsä se vetäytyi suruisena pilvien verhoon, miettimään olemassaolon taistelun arvoitusta.

Ja tämänlainen näkemys on sitä kohtaava niinkauan kuin työläinen murskaa kapitalismin kahleet — ottaen koneen palvelemaan ihmistä. Silloin voi työläinenkin ottaa iloisin mielin vastaan kevään ja kesän riemut — tuntea olevansa ihminen, jolla on oikeus päästä osalliseksi elämän riemuun.

Mutta silloin vasta kun ahertavat työläiskädet ovat nostaneet sosialismin punaisen lipun, joka on elämän kevään tervehdys työnraatajalle!

Kirjallisuutta

Aseistettu Rakkaus, kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid. — .85
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutuksista, suomennos — .40
Ange Pitou, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen aikoja) — .75
Ajan Unohtama ..., kirj. ... Burroughs, nid. — .85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. — .55
Aavoilla Ulapoilla, ... kirj. Jack London, nid. — 1.00
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen ... — 5.50
Anaski, kirjoitti: Kauppis-Heikki, nid. — .50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. — .55
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .75
Aviovaimo, kirj. Anna Baadsgaard, nid. — .40
Assmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .50
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid. — 2.00
Avattomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid. — .50

Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. — .50
Bastiljen Valloitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen aikana tapahtunut — .75
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid. — 1.50

Cynthia, kirj. Courts-Mahler, nid. — .40

Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid. — 1.50
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid. — 1.25
Erämaa kutsuu, kirj. Jack London, sid. — .75
Elollisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. — .50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen — 2.65
Elsa, kirj. Teuwo Pakkala, nid. — .65
Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courths-Mahler, sid. — 1.00
Englantia Aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid. — 1.75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid. — 2.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva, sid. — 2.00
Eksyneitä, kirj. A. N. Koskela, nid. — .60

Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid. — .40
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid. — .65

Halikon Hakoniskat, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid. — 1.40
Hiiri, romaani, kirj. Ninna Clasen, nid. — .40
Huoltoyhdistyksen Vuosikirja III, 1927 — .25
Huilunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid. — .75
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (jatk. kirjaan Maison-Rougen Ritari) — .75
Hopeakuilu, Jännittävä intiaanikirja, kirj. George Manville Fenn, nid. — .75
Haaksirikko, kirj. intialainen Rabindranath Tagore, sid. — 1.50
Hänen Englantilainen Rouvansa, kirj. Rudolph Stratz, sid. — 1.25
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos — .45
Humuhannun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid. — .50
Hypatia, kirj. Charles Kingsley, nid. — .75

Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassan, sid. — 1.25
Ikuisen Päivän Maa, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .65
Ikuinen Rakastaja, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. — .90
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. — 1.75
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid. — .40
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid. — .75
Ikuinen Linna, kirj. Rudolph Stratz, sid. — 1.25
Isänmaattomat, kirj. Herman Bang, sid. — 1.50
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid. — .50
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid. — 1.50
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid. — .40
Josef Balsamo, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 2 — .90
Jumalan Maa Ja Nainen, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan pohjoisseuduissa, nid. — .75
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid. — .90
Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid. — .90
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid. — 1.00
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid. — 1.25
Jenkkejä Maailmalla, kirj. Mark Twain, sid. — 1.75
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller — 1.25

Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, nid. — 1.00
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid. — 1.50
Kauhea Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .75
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid. — 3.75
Kaupunki-Kansakoulun Laskuoppi ja Tuloskirja, sid. — 1.00
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid. — 1.25
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid. — 1.00
Kairosta Niilin Latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid. — .90
Kadotuksen Kansa, kuvaus London itäpäästä, krij. Jack London, sid. — 1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. — .75
Kansakoulun Karttakirja, toim. Jotuni, sid. — 1.00
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid. — .30
Kirja Naisille, kirj. Mrs. E. B. Duffy, nid. — .60
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .60
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .50
Kansakoulun Kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila — 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. — 1.00
Kurjat, ens. osa Fantine, kirj. Victor Hugo, sid. — 1.50
Kuudes Maanosa, kirj. Arvid Lydecken, nid. — .65
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Böök, sid. — 1.25
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaani — .75
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London — 1.25
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiall. romaani No. 5, nid. — .75
Kreivitär de Charny, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 8, nid. — .75
Kansan Mies, kirj. A. Dumas, romaani Ranskan vallankumouksesta, nid. — .75
Kipinälennättimen Toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis, sid. — .50
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Grimeton, nid. — .40
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toivisinen, nid. — .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero — 1.50
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid. — 2.00
Kolme Muskettisoturia, jännitysromaani, kirj. A. Dumas, 3 osaa, nid. — 1.00
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid. — 1.25
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid. — 1.00
Kurkien Keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukert., kirj. B. Berg, nid. — 1.75
Kultainen Paula, kirj. James O. Curwood, nid. — .65
Kuvia Metsän Elämästä, kirj. R. H. France, Tietoaarre, Uusi Sarja I, nid. — .40
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. — 1.00
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid. — .40
Kaunis Ambrosine, miellyttävä rakkausromaani, kirj. Elinor Glyn, nid. — .40
Kuunlaakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid. — 2.00
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid. — .40

Leonora, hieno romaani, kirj. Arnold Bennett, nid. — .40
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid. — .75
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid.; — .40
Lumikenttien Tytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid. — 1.25
Lappalaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhempi ja Hänen Aikalaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid. — .55
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. nuottipainos — .35
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. — .50
Luolatyttö, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. — .65
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. — .25
Lääkärin Muistelmia, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 1 — .80
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid. — .85
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovits — .35
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .25
Lynne Courtin Salaisuus, kirj. J. S. Fletcher, nid. — .50
Läpi Seinän, kirj. Cl. Moffett, Jännitys romaaneja II, nid. — .85
Lajien Synty, luonnonhistoriaa, kirj. Charles Darwin, sid. — 3.00

Maison-Rougen Ritari, kirj. Alexandre Dumas, nid. — .75
Marseljeesi, romaani Ranskan vallankumouksesta, kirj. A. Dumas, nid. — .85
Maan Uumenissa, kirj. Edgar Rice Burroughs (Ikuisen Päivän Maa on tähän jatkoa), nid. — .75
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. — 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. — 1.25
Mabelin Häämatka, D. D. Wells, nid. — .40
Marsin Prinsessa, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .65
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky — .75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. — 1.75
Mansaaren Tyttö, romaani, kirj. Hall Caine, nid. — 1.00
Maapallon Kehityshistoria, Tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. — .50
Maailmanliike, Tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. — .50
Martin Eden, kirj. Jack London, sid. — 1.50
Mitä Olen Sinulle Tehnyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .60
Minkä Jumala on Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .50
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .50
Metsin Tyttö, kertomaromaani, kirj. Maurize Barres, nid. — .75
Minun Marttani, kirj. Arvid Järnefelt, sid., kertomus — 1.25
Minä Tahdon, kirj. H. Courths-Mahler, nid. — .50
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sota-aikana, kirj. Felix von Luckner, sid. — 1.25
7.000 Mailia Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltins-Goldfels, sid. — 1.25
Meren Erakot, kirj. Arvid Lydecken, nid. — .40

Murrossajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. — 1.25
Miekkamiehen Onni, seikkailuromaani, kirj. R. Bringer, nid. — .40
Minua Sanotaan Puusepäksi, yhteisk. romaani, kirj. Upton Sinclair, sid. — 1.25
Myrkky-Nuoli, kirj. A. E. V. Mason, Jännitys romaaneja I, nid.
Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, kirj. H. Valtonen, sid. — .75
Norma, kirj. Kathleen Norris, nid. — 1.25
Naamioimiskoulu, hyvä näyttämölle, kirj. Juurioja, nid. — .75
Napoleon III Vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. — .75
Nelitahtinen Räjähdysmoottori, käsikirja moottorin rakentajille, toim. insinööri Väinö Laurinen, sid. — .75
Naisvoimistelu II, kirj. Elli Björksten, nid. — .75
Naisten ja Tyttöjen Urheiluopas, toim. Anni Collan (kuvitettu) — 1.25
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens — .50
Neiti Taverney, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 3, nid. — 1.50
Naisvoimistelu I, kirj. Elli Björksten, nid. — .75
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid. — 1.00
Nyrkkeilyn Alkeet, Arthur Koch (kuvitettu), sid. — 1.00

Osakeyhtiö Europa vai Europan Yhdysvallat, kirj. Edo Fimmen, nid. — .75

Polttomoottorit, kirj. Väinö A. Airas, sid. — .75
Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides. Suom. Emil Härdh, nid. — 1.25
Puolineitsyet, kirj. Marcel Prevost, sid. — 1.25
Pimeys, Erik XIV ja Juhana III, II osa, kirj. Carl Blink — .75
Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid. — .55
Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid. — .50
Perintö Reinin Rannalla, romaani nykyvuosilta, kirj. Rene Schickele, nid. — 1.00

Rata- ja Kenttäurheilun Käsikirja, kirj. Jaakko J. Mikkola (172 kuvaa) — 1.00
Rannerengas, kirj. David Potter, nid. — .40
Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid. — .40
Rämekorven Laiskottelijat, kirj. Veikko Korhonen, nid. — .50
Rämekorven Viinakuninkaat, kirj. Veikko Korhonen, nid. — .50

Pieni Tietosanakirja, 3 osaa, kpl., sid. — 6.00
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari — .30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka — .30
Pieni Komentokirja, kouluja ja lyhyitä kursseja varten, kirj. E. Kallio — .25
Primitiivinen eli Perusvoimistelu (naisille), kirj. Kaarina Kari, sid. — .25
Pariisin Salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid. — 1.00
Papukaija ja Kumpp., kirj. Harold MacGrath, sid. — 1.25
Pelastusrengas, rakkausromaani, kirj. Leo Leipziger, nid. — .75
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London — 1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. — 1.00
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid. — .30
Poikien Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. — .50
Pohjolan Kukka, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan sunrilla saloilla, nid. — .90
Pakolais Kuningas, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 10. — .75

Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. — 1.25
Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid. — .25
Saksan Suuri Talonpoikaissota, kirj. Daniel Greiner, suom., nid. — .50
Sata Kuusikymmentä Ohjetta Lasten Taudeissa, kirj. tri Jules Comby, nid. — 1.00
Satukontti (pikkulapsille), toim. Helmi Krohn, nid. — .25
Salomaiden Samoilijat, kirj. James Oliver Curwood, luonnonromaani, nid. — .90
Salaliittolaiset, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 9, nid. — .75
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid. — .75
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, nid. — .75
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, sid. — .75
Setä Tuomon Tupa, Lapsille, Lyhennetty, Kuvitettu, Suom., kirj. Harriet Beecher-Stowe, nid. — 1.00
Silkkilaiva, romaani, kirj. Elenius, nid. — .25
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. — .75
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. — .40
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid. — .75
Suloisen Järjettömyyden Kaupunki, erittäin hieno rakkausromaani, kirj. E. Temple Thurston, sid. — .75
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid. — 1.50
Sireenien Alla, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. — 1.25
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid. — 1.00
Sielullisesti Sairas Ihminen ja Hänen Hoitonsa, kirj. Karin Neuman-Rahn — 1.75
Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid. — .25
Synöve Päivänkumpu, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. — .50
Syömisen Taito, kirj. S. Henning Belfrage, lääket. tri., sid. — 1.50

Tarzanin Pedot, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .75
Tarzanin Poika, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .75
Tarzan ja Oparin Aarteet, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .75
Tarzan ja Valkoinen Nainen, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .75
Tarzan Ja Pikkuvaki, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. — .75
Tarzan ja Kultaleijona, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. — .75
Tarttuvista Sukupuolitaudeista, kirj. tri Pirilä, nid. — .75
Talttumaton Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .75
Tie Terveyteen ja Kauneuteen, naisten kotivoimisteluopas, kirj. Hilma Jalkanen—Helvi Salminen (88 valokuvaa), nid. — .75
Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid. — .65
Thuvia, Marsin Neito, kirj. E. R. Burroughs, nid. — .65
Tietosanakirja, täydellinen 11 osaa, vaatekansissa — 80.00
Tulenliekki, seikkailu- ja rakkausromaani, kirj. L. J. Vance, nid. — .40
Tropiikin Hehkussa, seikkailuromaani, kirj. Maud Diver, nid. — 1.00
Tyttöjen Oma Kirja, toimittanut Helmi Krohn, nid. — .50
Templen Vangit, kirj. A. Dumas — .85
Tom Sawyerin Seikkailut, kirj. Mark Twain, nid. — .75
Tom Sawyerin Seikkailut, kirj. Mark Twain, sid. — 1.00
Tuomo Sedän Tupa, kirj. Harriet Beecher-Stowe, nid. — 1.00
Taistelu Naisesta, kirj. Edgar Rice Burroughs, seikkailuja Alaskasta, nid. — .85
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, y.m., sid. — 1.25
Terveyteen Itsesuggestionin Avulla, kirj. Harry Brooks, nid. — .50
Tuhat Sanaa Englantia, mainio oppikirja, nid. — 1.50
Tuhlaajapoika, romaani, kirj. Hall Caine, sid. — 1.30
Tuliliemen Tuttavana, kirj. Jack London, sid. — 1.00
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid. — .40
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma — 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma — 1.00
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. — .60
Työväen Laulukirja, nuottipainos, sid. — 1.10
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid. — .50
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid. — .85
Toiselle Luvattu, kirj. Emilie Flygare-Carlen, romaani, nid. — .75

Urheilupoikain opas, kirj. Väinö Laherma, kuvitettu, sid. — .60
Urheiluväen Käsikirja 1925, toim. Yrjö Halme, nid. — .35
Uttarouva ja Metsämies, romaani, kirj. Rudolph H. Bartsch, sid. — .75

Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid. — .85
Vanhan Arvoituksen ratkaisu, kirj. T. J. Lahtimies — .50
Vanhaan Hyvään Aikaan, kirj. Alma Aarni. Kuvaus kansanelämästä Vanajassa 1800-luvun edellisellä puoliskolla, nid. — .75
Valkeat Sisaret, kirj. Florence L. Barclay, tarina kahdenneltatoista vuosisadalta, nid. — 1.00
Valkeat Sisaret, kirj. Florence L. Barclay, sid. — 1.50
Villiruusu, kirj. Kate Douglas Wiggin, kehitys romaani, nid. — .75
Voimistelun Teoria, kirj. Viktor Heikel, nid. — 1.00
Valaveljet, romaani Islannin asuttamisen ajoilta, kirj. G. Gunnarson, sid. — 1.50
Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, romaani elämästä, kirj. Hall Caine, nid. — 1.75
Värmlannin Matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Ernst Lampen, nid. — 1.00
Voimistelusali sekä Voimistelupuvut ja Telineet (13 kuvaa), ylipainos E. Kallion Voimistelu Käsikirja I:sen osan 7:mestä luvusta — .10
Voimistelu Ohjelmia, Sauva-liikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. — .75
Voimistelu Ohjelmia, Vapaa-, Seura- ja Permantoliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. — .75
Voimistelun Rytmiharjoituksia Musiikin Mukaan, kirj. Hilma Jalkanen (naisille), nid. — .75
Voimistelun Käsikirja, kirj. Eino O. Kallio, nid. (etupäässä naisv. varten) — .75
Viimeisen Tuomion Mestari, kirj. Leo Perutz, nid. — .75
Vierasta ja Omaa Kieltä Viertysten, engl.-kielen oppikirja — .75
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid. — 1.50
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, nid. — 1.00
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kirj. Y. Hirn, nid. — 1.75
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid. — 1.50

Ylös Helvetistä, romaani, kirj. Konrad Lehtimäki, sid. — 1.75
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav Laitinen, sid. — 3.00
Yleinen Johdatus Luonnontieteisiin, Tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. — .50
Yön Kuningatar, kirj. Headon Hill, nid. — .25
Yhdistysopas Naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid. — .75

Valkoset Intiaanit, romaani, kirj. E. G. Seliger, nid. — .40
Vedonlyönti, romaani, kirj. Heinz Tovole, sid. — .90

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja 7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoin kuin omiakin kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA — Box 69, Sudbury, Ont.

Nobile Narvikin "napavyöhykkeessä"

Tiedonantojen lisäksi jääkylmästä vastaanotosta, minkä Nobilen seurue sai Narvikissa, paluumatkallaan "mustien maanosaan", ansaitsee lainata kirjeen, minkä narvikilainen työväenlehti "Fremover" julkaisi. Kirje kuului:

"Ei, herra toimittaja. En tahdo istua alaslaskettujen uutimien takana päivänä jolloin Nobile saapuu kaupunkiin. Tahdon nähdä miehen, joka pani väkensä hengen peliin juhliessaan päivää, jolloin hänen isänmaansa (kapitalistit) kavalsi vanhat liittolaisensa ja hyökkäsi näiden selkään. Mielin nähdä hänet, joka antoi pelastaa itsensä ensimäiseksi, hänen, joka jätti haavoitetut toverinsa, mutta otti mukaansa koiransa. Haluan nähdä nuo kaksi sankaria, Marianon ja Zappin, jotka kaivoivat haudan sairaalle toverilleen, jotka ottivat mukaansa kaiken ruu'an ja lähtivät hänen luotaan tämän kuolinhetkellä. Kun nuo siat laskevat kirotut koipensa Norjan maaperälle, haluan minä kohdata heidät huudolla: Malmgren? Missä on Malmgren?"

Lehti oli myös saanut Hälsingborgista sähkösanoman, missä kehotettiin antamaan Nobilelle mitä kuuluu.

Nobilen raukkamaisuutta kuvaa, ettei uskaltanut lainkaan astua maihin Narvikassa, luvaten jäädä laivaan siihen asti, kun ihmiset poistuisivat satamasta, mikä oli tietysti Norjassa paljon pyydetty. Hän olisi saanut jäädä laivaan tuomiopäivään asti, ellei laivan miehistö olisi kyhännyt hänelle seilikankaalla verhottua käytävää aina junavaunuun asti, niin että hän saattoi hiipiä junaan kenenkään näkemättä.

Todella sankarillinen kohtaus!

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikki maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan ta(i) muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland. Room 918

1410 Stanley Street, Montreal. (Corner St. Catharine and Stanley.

AKSELI RAUANHEIMO pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

Luokkamoraalia

Vihollisemme ylvästelevät sivistyksellään — herrassivistyksellä, jonka edustavin ja silmäänpistävin piirre on kaikkien ja kaiken sen halveksuminen, joka ei sovellu heidän hyväksymiensä käsitysten piiriin. Nykypäivän porvari, normaalikvaliteettia nimittäin, on siitä erikoinen, että hänet on vapautettu kaikesta omintakeisesta ajattelusta. Mikään aikaisempi yhteiskunta ei ole kyennyt luomaan niin yhtenäistä ja kaikinpuolin henkisesti kahlehtivaa kasvatusjärjestelmää, kuin mitä porvarillinen yhteiskunta on luonut. Kasvatus alkaa jo iässä, jolloin lapsi on vasta heittänyt äitinsä rinnat, ja loppuu kun ihminen on hautansa partaalla. Koulut, kirkko ja sanomalehdistö ovat tämän kasvatuksen mahtavia välineitä. Näin onkin luotu ihmistyyppi, jolle omintakeinen ajatus ja objektiivinen erittelykyky on ylen heikkoa, usein olematonta, mutta koulussa opitut säännöt kaikki kaikessa.

Tästä johtuukin, että pelkäämätön ja vapaa ajattelu onkin luonteenomaista vain palkkatyöläiselle, joka vähimmin on koulua käynyt, mutta jonka elämä — raskas palkkatyö, koneen orjuutus ja ainainen epävarmuuden tila — pakosta työntää nuoresta pitäen ajattelemaan mahdollisuutta tällaisen järjettömän, henkeä kahlitsevan ja lohduttoman olotilan muutokselle.

Näin siis porvariskasvatuksen rajojen ulkopuolelle kasvaa — uusi ihminen; tyyppi, jolle luonteenomaista on omakohtainen ajattelu ja vapaa maailmankatsomuksen muodostaminen; vapaa kuitenkin vain siinä mielessä, että häntä sitoo yhteiskunnallinen asemansa, vaikkakaan eivät yhteiskunnan määräämät kasvatukselliset periaatteet. Tällaisesta ihmisestä muovailtuu yhteiskunnalle sen tosivaarallinen vihollinen, vihollinen, joka ei hetkeksikään herkeä hakemasta aseita vastustajansa kukistamiseksi, ja joka ei lopeta vihollissuhdettaan ennenkuin vastustajansa on täysin ja ainaiseksi nujerrettu. Työläisvihollinen on porvarille sitäkin vaarallisempi, kun hänen on ollut pakko hakea aseitaan porvarin omasta asearsenaalista.

Porvari on kasvatusmenetelmiään toteuttaessaan ja kouluuttaessaan täydentäessään pitänyt silmällä vain rahansaalistusta. Entisajan totuuden hakijat — filosofiset mietiskelijät ja vapaat luonnonsalaisuuksien tutkijat — ovat saaneet väistyä matematiikkaa tai muita valmiiksi muovailtuja tieteen tuloksia ahmivan rahansaalistajan ja hyvän virkapaikan tai hyvätuloista riistäjäruoskan heiluttajan asemaa toivovan tieltä. Porvari on muuttanut tieteenkin rahansaalistajan välikappaleeksi, jonka arvo mitataan vuositulojen mukaan.

Samalla tavalla on taiteilija alistettu palvelemaan mammonaa. Mecenaatti — taiteen hyväksi liiallisista varoistaan rippeitä antava porvari — on taiteen sisällön määrääjä. Myöskin naisen arvo mitataan rahalla. Köyhän, kauniin naisen arvon mittaa porvari tavallisessa katukaupassa iltahämyn aikana tai yölyhdyn valossa. Ja rikkaan naisen, jolloin ei kauneus tule enää kysymykseen, arvo mitataan herrojen klubihuoneissa tai hajuvesiltä löyhkäävissä naisten pudoarissa. Edellisten arvo mitataan sadoissa, jälkimmäisten miljoonissa markoissa. Kummassakin tapauksessa ovat naiset porvariyhteiskunnassa siis eräässä mielessä tasa-arvoisia. Kumpikin on vain rahalla mitattava nautintoväline, olkoonkin, että ensimmäisessä tapauksessa porvari antaa ja jälkimmäisessä tapauksessa porvari saa rahaa. Voitto kuitenkin niinkuin nähdään on porvarille edullinen.

Tätä luokkamoraaliaan, jonka tässä muutamilla piirteillä olemme esittäneet, verhoaa porvari kauneilla olio- ja lautasanoilla, viimemainitut vielä mieluisasti ylistävillä superlatiiveilla vahvistettuina. Milloin se on sivistyksen korkein saavutus; milloin taas henkisen kulttuurin kaunein kukka ja korkein ihmiskunnan ihanne, ellei se ole ihan kumoamaton jumalallinen totuus, riippuen siitä kuinka paljon kulloinkin maksetaan arvostelijalle tai kirjoittajalle.

Kun koneen ääreen kytketty tai pitkään uuvuttavaan ruumiilliseen raadantaan sidottu nuori palkkaorja, jonka nuori sielu epätoivoisesti tempoilee korkealle kohotakseen, tuskissaan hakee ulospääsyä, on ensimmäisenä "totuutena", jonka hän toteaa häntä ympäröivässä yhteiskunnassa, ylläkerrottu alaston raakuus, jonka päältä hän joutuu vetämään peitteen. Tätä raakuutta ei hänen silmissään lievennä sekään, että rippeitä vanhemman ajan patriarkaalisista oloista on vielä jälellä henkisesti tyhjää ilmaa haukkovien käsityöläisten, pikkuvirkamiesten ja talonpoikaisperheitten keskuudessa. Ennen pitkää hän huomioi, kuinka nämä piirit eivät enään kykene mitään luomaan, eikä edes vanhaa varjelemaan, vaan päinvastoin, tylsäpäisesti pitäen kiinni menneestä maailmasta ja menneistä ihanteista, vihaisemmin vihaavat sitä uutta, mitä edustavat työläisten piirit, kun heitä todellisuudessa musertavaa kapitalismin kulttuuria.

Seuraava askel työläisnuorelle on siirtyminen työläisten omaan maailmankatsomukseen — uusien ihanteiden valloittamiseen — uuden luokkamoraalin omaksumiseen ja oman minänsä sovittamiseen uuteen henkiseen ympäristöön, sekä loppujen lopuksi aseisiin astuminen oman luokkansa päämäärän toteuttamista varten. Sellainen on suurin piirtein työläisyksilön kehitys.

ETELÄN AURINGON ALLA

Kirj. Eino Kataja.

Mustanmeren rannikon kuumilla rantakivillä loikoillen paistatteli eräs pohjolan poika maallista olemustaan. Mukavalta taisi auringon lämpö tuntua ruskettuneeseen pintaan, koska hän vähän väliä käänteli milloin mitäkin puolta auringon paahdettavaksi. Samalla hän tyytyväisenä silmäili lainehtivan meren sinisiä aaltoja.

Kun kuumuus alkoi rasittaa liiaksi, nousi hän ylös, käveli rantaan aivan veden rajaan asti ja etsi laiskasti katseillaan jotain päämäärää, jonne voisi uintinsa suunnata. Samalla huomasi hän uimarin, joka oikealta, tullen ui rannikon suuntaan noin kolmensadan metrin päästä rannasta. Päämääränä uimarilla näkyi olevan kaatunut puu, joka oli joutunut aaltojen kuljetettavaksi ja jonka oksat ja juuret törröttivät hauskasti vedenpinnan yläpuolella. Rannalla katseleva nuorukainen laski, että hän, jos uisi nopeasti, ehtisi puun luo ennen tuota toista, voisi vallata puun ja sitä tuuna käyttäen palata rantaan ...ulen kuljettamana. Aavistaen, että saattaisi ehkä syntyä kilpailu hänen ja tuon toisen uimarin välillä, sukelsi hän veteen ja alkoi voimakkain vedoin uida päämääräänsä kohden.

Välittämättä pitää silmällä kilpailijaansa ui hän suoraan puun luo, tarttui oksiin ja aikoi kiivetä rungolle istumaan. — Terve toveri, — kajahti äkkiä helakka tytön ääni ja tummakutrinen pää vilkisti esiin puun takaa, — kerkesimpäs ennen teitä, te veitikka. Te aioitte viedä tämän leikkikalun minulta, mutta olitte huonompi uinnissa ja hävisitte kilpailun.

— Sitä en aikonut — selitti nuorukainen puolustellen, — miten minä tuollaisen jättiläisen olisin voinut mukanani viedä. Tarkoitukseni oli kyllä ehtiä tänne ennen teitä, mutta siinä epäonnistuin.

Tyttö katseli poikaan nauravin silmin, tarttui erääseen oksaan ja heilautti itsensä rungolle istumaan. — Tule sinäkin tänne, sanoi hän, jättäen äkkiä teitittelyn, — ja kerro kuka ja mistä olet. Venäläinen et ole, sen kuulen puheestasi.

Poika noudatti kutsua asettuen vastapäätä tyttöä.

— Nimeni on Eino Koskela, — sanoi hän tarjoten samalla kätensä — olen kaukaa pohjoisesta, Suomesta.

Tyttö tarttui ojennettuun käteen puristaen sitä reippaasti.

— Minua kutsutaan Marusjaksi, olen Kaukaasiasta.

Seurasi hetken äänettömyys, jota häiritsi vain aaltojen loiske niiden sattuessa vasten puuta, joka hiljalleen kulkeutui maata kohti.

Eino hymyili.

— Tämä on koomillisin tilanne missä milloinkaan olen tehnyt uusia tuttavuuksia. Ajattelehan toveri, tämä "hevosemme" saattaa olla kotoisin Turkista, sinä olet Kaukaasiasta, minä Suomesta, ja koko tätä kansainvälistä yhtymää kuljettavat Mustanmeren aallot kohti Neuvostoliiton rantaa.

— Tilanne on todella hauska, kuten uusi tuttavuutemmekin. Toivottavasti ei se lopu tähän, vaikka onkin näin omituisella tavalla alkanut.

— Eipä tietenkään. Voimmehan tavata vaikka tänä iltana.

— Niin, illalla klo seitsemän vuorijuuren yli johtavalla sillalla. Sopiiko?

— Mainiosti.

— Näkemiin siis!

Puhuessaan oli Marusja noussut puun rungolle seisomaan ja viimeiset sanat sanottuaan sukelsi veteen.

Eino jäi paikalleen ihailemaan tytön mainiota uintia ja aaltojen yläpuolella kohoavaa tummankutrista päätä.

Sovittuna aikana tapasivat toisensa sillalla.

— Kerrohan minulle — pyysi Marusja heidän kulkiessaan hedelmäpuutarhan läpi vuoristoa kohden johtavaa polkua myöten, — minkälaista on sinun kotimaassasi siellä kaukana pohjolassa.

— Istutaan tuohon päärynäpuun alle, siinä on mukavampi keskustella.

Marusja suostui. Istuutuessaan he loivat katseensa siihen suuntaan, josta olivat tulleet.

Näköala oli todella ihana. Laskeva aurinko loi juuri viimeisiä säteitä hedelmäpuutarhojen, viiniviljelysten ja kukkakenttäin yli. Alhaalla rannassa Mustanmeren valtavat mainingit iskivät santavalliin pärskyttäen ilmaan hopean valkoista vaahtoa.

— Mikä ihana näky — huudahti Eino — vahinko vaan että se hetken kuluttua häviää pimeän peittoon. Niin, sinäkin pyysit minua kertomaan jotain kotimaastani. Sen kyllä teen mielelläni, mutta kerro sinä ensin jotain, kerro itsestäsi.

— Mitäpä minulla olisi kertomista — sanoi Marusja vältellen, mutta alkoi kuitenkin. — Työskentelen Tuapsen satamakonttorissa konekirjoittajana, Olen nuorisoliittolainen. Nykyisin olen kesälomalla. — Joko riittää?

— Sinähän teet pilaa pyynnöstäni, jos luulet niin vähällä pääseväsi. Missä olit kansalaissodan aikana?

— Puna-armeijassa sotilaana.

— Sotilaana? Miten jouduit sotilaaksi? Kerrohan!

— No, olkoon menneeksi, voinhan kertoa. Tuolla kaukana vuorten välissä olevassa pikku laaksossa on Staraja derevnja-niminen kylä. Siellä olin lapsuuteni pivät vanhempieni ja kahden nuoremman veljeni kanssa. Kylä on verrattain eristetyssä asemassa muuhun maailmaan nähden ja rauhassa sen asukkaat viljelivät maitaan, hoitivat puutarhojaan ja palvelivat jumaliaan. Sitten alkoi kansalaissota. Siitä kuulimme vain epävarmoja huhuja, kunnes eräänä päivänä joukko valkoisen armeijan sotilaita saapui kyläämme.

Ensi töikseen he hirttivät neljä kylämme parhainta miestä toisille pelotukseksi.

On luonnollista, että kylän väki ensi hetkestä sekä pelkäsi että vihasi raakoja muukalaisia. Vihaa kiihdytti vielä se, että he alkoivat ahdistella naisia. Kukaan ei ollut varma hengestään, eikä kukaan naisista uskaltanut liikkua kotinsa piiriä ulompana.

Sitten he vangitsivat minut. Ei siksi, että olisin jotenkin rikkonut heidän määräyksiään, vaan eräästä toisesta syystä. Olin silloin viisitoistavuotias ja meidän heimomme naiset ovat siinä iässä melkein täysikasvuisia.

Minut vietiin taloon, jonka valkoisia sotilaita komentava upseeri oli valinnut asunnokseen ja josta hän oli ajanut pois talonväen.

En viitsi yksityiskohtaisemmin kertoa mitä tapahtui illalla. Sanon vain sen, että se roisto ei onnistunut raa'alla voimallaan voittamaan "vuoriston villikissaa", joksi minua kyläläiset leikillään kutsuivat, vaan välillämme olleessa kahakassa sai hän oman tikarinsa rintaansa kahvaa myöten.

Kauhistuin itsekin tekoani ja pakenin talosta. Kotiin en uskaltanut mennä, sieltähän sotilaat minut löytäisivät, kun teko tulee ilmi. Ainoa kylästä johtava tie oli sotilaitten miehittämä, mutta minä tunsin vuorten yli johtavan polun ja pakenin sen kautta. Seuraavana päivänä jouduin sotilaiden vangiksi, ei valkoisten, vaan punaisten. Kerroin heille kaikki mitä tiesin valkoisista. He uskoivat puheeni, sillä heidän tiedustelijansa olivat myös todenneet valkoisten majailevan kylässämme.

Kun punaisten päävoimat hyökkäsivät kylään tien kautta, osoitin minä pienen joukon vuorten yli valkoisten selkään. Taistelu oli ankara, sillä valkoiset eivät voineet paeta korkeitten vuorten ympäröimästä kylästä.

Kun kylä oli vallattu, löysin kotini raunioina ja omaiseni ruumiina. Valkoiset olivat syyttömille kostaneet roistomaisen päällikkönsä kuoleman. Seisoin kotini raunioitten ja omaisteni ruumiitten ääressä ja — — — itkin . . .

Mutta minä itkin vain hetken. Meidän heimomme naiset itkevät harvoin. He kostavat.

Olin viisitoistavuotias, ilman kotia, ilman vanhempia, edessä vain yksi tie — kosto. Puin päälleni punaisen armeijan sotilaspuvun, tarttuin kivääriin ja seurasin heitä lukemattomiin taisteluihin. Minun tieni kulki kostoon, — ja jumal'auta — minä olen kostanut.

Eino katseli häntä ihaillen.

— Tuollaisia ovat Neuvostovallan naiset — huudahti hän. — Ei ole hyvä imperialismin saaliinhimoisten korppikotkain iskeä kynsiään siihen neuvostojen maahan, jota sinunlaisesi uljaat sankarit ja sankarittaret puolustavat.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB.
Box 297, Kirkland Lake. Ont.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. —6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia

TYÖLÄISTEN YSTÄVÄ
Muistakaa tämä. Kannattakaa miehiä jotka tuntevat työn arvon. Monet ovat tyytyväisiä palvelukseeni ja kohtuulliseen hintaan. Kaksi lajia ruumis- ja sairasvaunuja. (Hautaus koti ilman maksua)
JAMES CARDINAL
(Seuraava postikonttorista)
Puhelin S740—Auki päivällä ja yöllä
121 May St. N., Fort William, Ont.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Laulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Partanajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pääöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
—— valmistaa ——
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. - Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
819 Minnesota Street — Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

Miksi teidän tulee kannattaa osuusliikettä?
Osuusliike on työläisten ja farmarien oma liike, joka jakaa liikevoitot kuluttajilleen. Port Arthurin osuusliikkeestä jaettiin viime vuoden liikevoitto $6,000.00 osakkeissa ostajille. — Fort Williamin liikkeen kuluttajat siirsivät liikevoiton pääomaksi liikerahastoon. Tehdessänne ostokset yksityisessä liikkeessä luovutatte liikevoiton yksilön pussiin. — Osuusliikkeen kannattajana hyödytätte omaa liikettä ja itseänne. Ostamalla osakkeen osuusliikkeestä pääsette liikkeen hallintoon ja johtoon määrääväksi jäseneksi. — Luokkanne ja oma etunne velvoittaa teitä olemaan osuusliikkeen kannattaja.
Tehkää tilauksenne os.:
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
292 Bay St., Port Arthur, Ont. — 513 Simpson St., Fort William, Ont.
Leipomo: 605 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO.OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
—— Suositellaan ——
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

Hyväksi tunnettu AUTOMEKANIKKO
John Rajakisto on alkanut autojen korjaustyöhön alla olevaan liikkeeseen. Pitkäaikainen kokemus autoalalla. Kansalaiset, voitte täydellä luottamuksella kääntyä puoleemme. Työ ehdottomasti ensiluokkainen.
HUOM.! Gasoliinia, öljyä, rasvaa. Asiamies Durant ja Chandler autoille.
SERVICE GARAGE
Algoma ja Queen katujen kulmassa — PORT ARTHUR, ONT.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Second St. —— Port Arthur, Ont.

CITY GROCERY
(Entinen Smiley Grocery)
Jättäkää tilauksenne meille ja koleilkaa liikettämme, vakuutamme ensiluokkaisella tavaralla ja hyvällä kohtelulla saavuttavan suosionne.
86 South Cumberand Street, Port Arthur, Ont.
MATTILA & HIETANEN, omist.

ASIOIMISTON
olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin lainopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.
Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.
RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR — ONTARIO

Rouyn, Que., ilmoituksia

ROUYN OSUUSRUOKALA
Tarjoaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB (K)
Campbell St. —— Box 459 —— Rouyn, Quebec

PALLORUUMA
— ja —
Tupakkakauppa
Campbell St. — Rouyn, Que.
J. KEMPI

MARS HOTEL
Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Main ja Noranda Sts. kulmassa
ROUYN, QUE. (K

Jack Seppälän sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Me tarjoamme myytäväksi:
Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttönisua, paloteltua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täytettä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja lännen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.
Edward Grain Company
56 Elm St. W. — Sudbury, Ont.

A. FOURNIER
LIMITED
HENKI-, PALO-, TAPATURMA- JA AKKUNALASI.
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

J. N .DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Aterioita ja huoneita
Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla
Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

ILMOITUS
NATIONAL LUNCH
Ruokaa ja huoneita saatavana
MRS. SOFIA HOLM
14 Durham St. — Sudbury, Ont.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA —— LORNE STREET —— PUHELIN 86

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

PORT ARTHUR, ONT.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

HALKOSAHURI KUSTI KOSKI, 91 Ontario St. Puhelin 1873N., Port Arthur, Ont. (K

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua. Mandi Silander, 77 Ontario St., Port Arthur, Ont. (K)

PUUN SAHURI J. P. HANNULA, 146 Empire Ave. Puhelin 1874.

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

MONTREAL, QUE.

M. SOININ PARTURILIIKE, 963 St. Antoine St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont. (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

Anteeksipyyntö

Minä, allekirjoittanut räätäli A. Luoma täten tunnustan tehneeni väärin järjestyneitä Suomen työläisiä kohtaan kuuluessani Suomen suojeluskuntaan Oravaisissa, vuosina 1921—1924 tietäen sen olevan täydellisesti järjestyneiden työläisten pyrkimyksiä vastustavan sotilaallisen järjestön, jonka tekoni pyydän vilpittömästi anteeksi Suomen järjestyneiltä työläisiltä ja erittäin Oravaisten työväenyhdistykseltä. Ja lupaan tästä eteenpäin pyrkiä noudattamaan järjestyneiden työläisten harrastuksia kuulumalla heidän joukkoonsa mikäli se on mahdollista.

Simcoe, Ontario, Canada.
Kesäkuun 7 p:nä 1928.

Arvo Luoma.

Allekirjoituksen omakätiseksi todistavat:

Mauno Sulonen, Anna Sulonen.

Oravaisten Työväenyhdistys Sovinto on kokouksessaan 27. 7. 28 keskustellut edellämainitusta asiasta ja äänestyksen jälkeen päättänyt suostua Arvo Luoman anteeksipyyntöön.

Oravaisten Työväenyhdistys Sovinto

Matti Marttunen, puheenjoh. — H. Tiura, siht.

Ylläoleva ilmoitus on ollut julkaistuna Vaasassa ilmestyvässä Työn Ääni No. 85 heinäk. 25 p. 1928.

KAKSIPÄIVÄISET

Urheilujuhlat

— järjestää —

Timminsin suom. v.- ja u.-seura Ilo

18 ja 19 pnä kuluvaa kuuta

Lauantaina roimat

Alkajaistanssit

Alkaa kello 8.30 illalla orkesterin soitolla

Sunnuntaina kilpailujen päättäjäiset, alkaa kello 8 ill, jossa ohjelma tulee olemaan parasta saatavissa olevaa. M.m. puhe, runo, kertomus, voimistelua lapsilta, soittoa, palkintojen jako sekä kaksinäytöksinen huvinäytelmä:

Heinosen perhe huvimatkalla

C. S. T. U. Liiton mestaruuskilpailut alkavat lauantaina kello 4.30 ip. ja sunnuntaina klo 12 p.

Toivoen runsasta osanottoa

JUHLATOIMIKUNTA.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

AGIT.-PROP.-KOMITEAN KOKOUS

on huomenna, torstaina, kello 8 ip. — Jokaisen jäsenen välttämättä saavuttava.

PALVELIJATTARIEN KOKOUS

Palvelijataryhdistyksen työkokous on torstaina 16 p. elokuuta kello 8 illalla Liberty-haalilla. Kaikkien jäsenien läsnäolo välttämätön. Meidän on otettava tarmolla asioihin kiinni taloudellisen asemamme parantamiseksi. — Siksi jokaisen jäsenen on tultava kokoukseen.

MESTARUUSKILPAILUIHIN TIMMINSIIN

päätti Kisan johtokunta lähettää E. Ristosen, M. Kyrölän, A. Kantokosken ja P. Janssonin. He lähtevät matkalle aikuisin ensi perjantaiaamuna. Näiden lisäksi osallistuu Kisan jäseniä mestaruuskilpailuihin myös A. Heiskanen, joka jo viikon alussa lähti pohjois-Ontarioon.

LENTOKONE JATKAA MATKAANSA

Lentokone, jolla täällä poliisin kanssa tekemisiin joutunut Duke Schiller lensi Sudburyyn, on matkalla Red Lakelle ilmailija Youngerin hallussa. Schiller on palannut takaisin Torontoon.

MENETTI LUPAKIRJANSA HUOLIMATTOMASTA AJOSTA

Wilfred Bernier-niminen creightonilainen autonajuri sai tänään täkäläisessä poliisioikeudessa 30 dollaria sakkoa ja kulut, sekä menetti autonajolupansa yhden kuukauden ajaksi huolimattomasta ajosta. Bernier oli viime keskiviikkona ajanut Copper Cliffin tiellä kovalla nopeudella tieojaan, murskaantuen hänen autostaan etuakseli. Autossa olleet kaksi miestä ja yksi nainen eivät loukkaantuneet.

ELONKORJAAJIA VIEDÄÄN LÄNNELLE

Eilen meni taasen Sudburyn läpi junalastillinen elonkorjaajia lännen viljavainioille. Nämäkin työläiset ovat pakotetut etsimään niukkaa toimeentuloaan näin epävarmoista ja tuntemattomista lähteistä. Jos onnistuukin pääsemään orjanlailla raatamaan lyhyeksi elonkorjuuajaksi niin siitä huolimatta on tuntematon taipale edessä heti sen päätyttyä.

Syyriassa puhjennut poliittisia lakkoja

JERUSALEM, elok. 15. — Suuresti jännittynyt poliittinen tilanne vallitsee Syyrian huomattavimmissa kaupungeissa Ranskan pääkomissioneerin, M. Ponsotin, toimeenpiteen johdosta, jolla hajoitettiin perustuslaillinen kansalliskokous, joka oli vaatinut, että parhaillaan äänestettävänä olevaan perustuslakiin otettaisiin pykälä, missä selitetään, että Palestina ja Transjordania ovat osa Syyriaa.

Damaskuksessa on ollut yleislakko ja muissakin kaupungeissa lakkoja, joiden johdossa ovat syyrialaiset ylioppilas- ja nuorisojärjestöt. Katumielenosoituksia on järjestetty ranskalaista komentoa vastaan.

Satoja hukkunut laivan upotessa

HANKOW, Kiina, elok. 15. — Tänne saapuneet tiedot kertovat, että kiinalainen höyrylaiva "Hsinhsutung" upposi Jangstejoella vaarallisessa koskessa, hukkuen kaikkine miehistöineen ja matkustajineen, joita oli yhteensä useita satoja henkiä. Laiva oli matkalla Chungkiangista Ichangiin.

Ottawa, elok. 15. — Yhdysvaltain ja Ontarion hallitusten toimesta suunnitellaan kansainvälisen puistoalueen perustamista Minnesotan valtion ja Ontarion maakunnan väliselle Rainy Laken läheiselle alueelle. Se tulisi käsittämään noin 14,500 neliömailin laajuisen alueen. Puistoalueella tulisi metsä ja riista rauhoitetuksi.

YLEISIÄ UUTISIA

SUOMALAINEN NAINEN MARATHONUINTIIN

Toronto, elok. 15. — Täällä Canadan kansallisen näyttelyn yhteydessä pidettäviin Wrigleyn marathonuintikilpailuihin on ilmottautunut osanottajaksi Edith Heden, joka oli ainoa torontolainen, joka mainituissa kilpailuissa ulottui viime vuonna rahapussille saakka.

Toiseksi suomalaiseksi kilpailijaksi ilmoitetaan vartavasten Suomesta saapunut Matti Hämäläinen.

TYÖPAIKOILTA

Driftwood, Ont.

Täällä pidettiin Laprangnein kämpällä kokous, viime kuun 25 pnä, jossa puheenjohtajana oli V. Silti ja kirjurina E. Leppä. Uuno Norgord esitti, että hänen tilalleen olisi valittava paikallinen delikeitti. Valituksi tuli Otto Koskinen.

Cochraneen union ruokalan perustamista kannatti jokainen ja lupasivat raha-avustusta kukin varainsa mukaan.

Järjestäytyminen on kämpällämme ollut muuten hyvällä kannalla. Kämppäkomitea on myöskin ollut toiminnassa. Mutta ei niin hyvää, etteikö myöskin pahaa. Oikein vanhaan härmäläiseen malliinkin on myös eletty. Viinaa on myöskin käytetty ja siinä sivussa tietysti muitakin vehkeitä, kuten pamppuja ja pannun varsia. Menipä se elämä kerran niinkin pitkälle, että eräs Matti Mäki (Hill) otti v.k. 29 p:nä käytäntöön oikein Pohjanmaan sota-aseet, puukon ja kirveen. Kun ne häneltä riistettiin pois, niin meni hakemaan poliisia, kehuen, että kyllä hän muka saa virkavallan liikkeelle. Ja saikin. Kävi nim. niin hullusti, että hän itse joutui käpälälautaan, jonka johdosta t.k. 6 p:nä oltiin oikeudessa, jossa Mäelle tuomittiin edesottamisistaan kuukausi vankeutta. Tuomioon sai hän lievennystä kai sillä, että vannoi jumalan nimeen olevansa lahtari, ja että punikit häntä painostavat sen vuoksi että on — lahtari.

Sama Mäki kertoi, että hänellä olisi joskus ollut uniomme kortti, mutta että se on vanhennut. Pitäisi olla kaikkialla silmät auki, jos hän sattuu vielä joskus pyrkimään jäseneksi.

Muuten edelläkerrotunlainen elämä pitäisi olla meille jätkille tuntuvana varoituksena kuinka käy, kun kämpille tulee kuningas alkoholi. Toverit. jättäkää pois sen nauttiminen edes kämpillä ollessanne. — Job.

J. JARVIS

on jälleen avannut

ASIOIMISTON

Huone 8, Huron Chambers Block
SUDBURY, ONT.

Samassa talossa, samalla lattialla kun lakimiehet Cooper & Brodie ja Buchanan

CANADIAN PACIFIC
Sailings to EUROPE

Cherbourg, Antwerp, Hamburg, Cobh, Southampton, Liverpool, Glasgow, Belfast

Cherbourgiin—Southamptoniin

Elok 15| Syysk 5 .... Empress of Scotland
Elok 15| Syysk 12 .... Metagama
Elok 18| Syysk 15 .... Montroyal
Elok 22| Syysk 12 .... Empress of Australia
Elok. 29|Syysk. 19 .... Empress of France
Elok. 29|Syysk. 26 ....Montrose
Syysk. 1|Syysk. 29 ....Montnairn

Glasgowiin—Belfastiin

Elok 23|Syysk. 20 ....Melita
Elok. 31|Syysk. 28 ....Montcalm
Syysk. 6|Lokak. 4 ....Minnedosa

Liverpooliin

Elok 17| Syysk 14 .... Montclare
Elok 24| Syysk 21 .... Duchess of Atholl
Elok. 31|Syysk. 28 ....Montcalm
Syysk 7|Lokak. 5 Duchess of Bedford

Antwerpiin

Elok 15| Syysk 12 .... Metagama
Elok. 29|Syysk. 26 ....Montrose

Hampuriin

Elok 18| Syysk 15 .... Montroyal
Syysk. 1| Syysk. 29 ....Montnairn

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.

Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent, C. P. R. North Bay

WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Edullinen tapaturmavakuutus,

maksaa ainoastaan $5.00 vuosi

ja maksaa vakuutetulle loukkaantumisen sattuessa $25.00 viikolta korvausta, ja kuoleman tapauksessa $1,500 ja siitä ylöspäin, jos ette ole tilaisuudessa käymään konttorissani, niin kirjoittakaa, niin lähetän täyden selostuksen. (175

J. A. ERICKSON

Asiamies Maryland Casualty Companylle

Telefoonit 2131 ja 1758

27 ELM STREET — SUDBURY, ONTARIO

Halutaan tietää

Halutaan tietää missä nykyään oleskelee Heikki Hallikas eli Viipurin Heikki, Yngve eli Ymppe Silvasti, kotoisin Kalajoen Metsäkylästä, O.l. Valokuvaaja Verner Haavosoja, Antti Orava, V. Kuronen ja Edvard Aho eli yleisellä nimellä tiedetään Virtain Poika, ainakin pohjois-Ontariossa. Ellei he itse näitä huomaa niin pyydän jonkun heidän tuttavistaan minulle ilmoittamaan osoitteella:

J. Marjamäki,
Box 325, South Porcupine, Ont.

Missä olet veljeni **Edu Edward Hill**, o.s. Hokkanen. Ole hyvä ja anna tietoa itsestäsi. (177

Mr. Victor Hokkanen,
Camp Aimhi, North Windham, Maine

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti

tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.

Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 —— Puhelin 92
SUDBURY. ONT. (K)

C. S. Järjestön Vancouverin osaston

Näytelmäseuran Johtajan

toimi julistetaan täten täysin kykeneväin hakukelpoisten haettavaksi, joko vakituisena tahi sivutoimena. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja todistuksineen on lähetettävä syyskuun 1 päivään mennessä osoitteella: 2605 Pender St., E., Vancouver, B. C., Canada. Toimi on vastaanotettava kutsun saatua.

Hakian pyydetään ilmoittamaan mihinkä työväen järjestöön hän kuuluu.

C. S. J.
Vancouverin osaston johtokunta

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

"Star Delicatessan"

40 Station St. — Sudbury, Ont.

Kaikenlaisia suolattuja ja savustettuja kaloja Lax, anjovis ja suolattuja silliä, mustia oliivia ja suola kurkkuja.

Me täytämme tilauksia ympäri Canadan, kokeilkaa meitä niin tulette varmasti tyydytetyksi.

Uusia Victor ja Columbia levyjä

75 senttiä kappale

Leo Kauppi, Koomikko

079 FC Talkoo Polkka
Honolulu

Hannes Saari, Tenori

080 FC Proletaarit Nouskaa
Korven Raatajille

Tatu Pekkarinen, Koomikko

713 VF Kirkonkylän Tanssit
Meijän Kylän Tyttäret

Arthur Kylander, Koomikko

712 VF Lehto Lapsi
Vahingossa Syntynyt

Uusia Italialaisia Vilulevyjä

83 IC Ramona Valssi

Tatu Pekkarinen, Koomikko

38 VF Posetiiviveisu Suomesta
Riijuu Rallatus
64 VF Kyllä Tästä Selvitään
Meidän Talon Haitari
466 VF Jussi Laulaa Heilastaan
Ramperi Kesäleskenä
555 VF Vanhanpojan Veisu
Savon Ukon Esitelmä Rakkaudesta
631 VF Vanhat Viinaveikot
Laulu Almanakasta

Leo Kauppi, Koomikko

067 FC Oi Tyttö Tule
Meren Aallot Valssi
069 FC Sjöman Anderson 1
Sjöman Anderson 2
96 FC Renkjussi Palajaa Sodasta
Herra Petteri
95 FC Kulkijaksi Luotu
Juhannustanssit Paksulassa
81 FC Heitä Huolet Pois
Laulu On Iloni ja Työni
56 FC Rivakka Polkka
Maailman Matti
65 FC Helmi ja Kalle
Kuuliaiset Kottilassa
87 FC Salkolan Syntymäkemut
Kallaves

Hiski Salomaa, Koomikko

71 FC Askon Kolmerivinen
Tiskarin Polkka
073 FC Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista

Erik Kivi, Koomikko

258 VF Sunnuntai Otto
Hotelli Laulu
55 VF Vangin Laulu
Lapsuuden Koti

Arthur Kylander, Koomikko

85 VF Lumber Jakki
Selkäranka Tohtori
520 VF Neekeri Mailla Afrikassa
Paitaressu Vihtori

Hannes Saari, Koomikko

072 FC Musta Ratsu
Sinikellot
076 FC Viivin Jenkka
Pois Sormet
064 FC Sonja
Raatajan Serenaadi
97 FC Ei Kyytimies Kiirettä Oo
Valko-Tuomet
078 FC Lahto
Vanha Madrid
059 FC Meripojan Tervehdys
Kehtolaulu
062 FC Saukkosen Avioero
Oi Mistä Saataisiin
063 VF Bellona ja Rodrigo
Tilta Tuohimaa

Viola Turpeinen, Viulua ja Harmonikka

587 VF Emma Valssi
Kauhavan Polkka
634 VF Lenttilän Valssi
Jukan Sotiisi
077 FC Kulkurin Serenaadi
Vanhmanmaan Sottisi
074 FC Hollolan Polkka
Hämärä Sotiisi

HARMONIKKA LEVYJÄ

Willy Larsen

34 FC Kaipuu Valssi
Kerenski
35 FC Yksin Valssi
Heilani kanssa, polkka
36 FC Taika Yö Valssi
Pohjolais Polkka
37 FC Tyttöjen vienti, sotisi
Lyytin polkka
49 FC Rakkauden kaiho Valssi
Suomen Polkka
45 FC Kaiho Valssi
Vihuri Polkka
53 FC Viimeinen Valssi
Helmi Schottise
52 FC Syystunnelma Valssi
Hämärä Polkka
59 FC Eveliina Polkka
Unennäkijä Valssi

E. Jahrl, Harmonikka

58 FC Tonavan Aallot, Valssi
Yli Aaltojen Valssi
54 FC Koti Valssi
Kaiku Masurkka
011 FC Vapaa Venäjä, Marssi
Kulkurin Masurkka
94 FC Sorretun Elämä Valssi
Barrikaadeilla Marssi

L. Herranen, Harmonikka

070 FC Muistojen Valssi
Klarnetti Polkka
88 FC Keski Yön Valssi
Salon Ruusu Masurkka
86 FC Katkennut Kielet Valssi
Laurin Sotiisi

Uusia Venäiän Orkesteri levyjä

54 IFC Sonja, Valssi
Kesä Yö Valssi
125 RC Pääskys Valssi
Syksyn Tullen Valssi
128 RC Kevät Valssi
Ihanat Orvokit Valssi
132 RC Suru Valssi
Menneitä Muistoja Valssi
133 RC Tosca Valssi
Särkynyt Elämä Valssi
79 RC Manchurian Kukkuloilla Valssi
Vanha Sonja Valssi
6 RC Naurulevyjä
Panevat jokaisen nauramaan.

COLUMBIA MUSIC CO.

602 Queen St. West — Toronto, Ont.

Asiamiehiä halutaan

Jos haluatte ansaita sivutuloina, töittenne lomassa, niin kysykää lähempiä tietoja tästä tarjouksesta. Haluan saada useita asiamiehiä Sudburyyn ja ympäristölle. Tehtävän voi helposti tehdä aivan muun työn ohella, ja palkkio on siitä runsas. Tehtävä sopii yhtä hyvin naisille kuin miehillekin. Käykää konttorissani tai kirjoittakaa.

J. A. ERICKSON
Suom. Asioitsija

Bank of Commerce Building — Phone 2131 ja 1785

27 ELM STREET — SUDBURY, ONTARIO

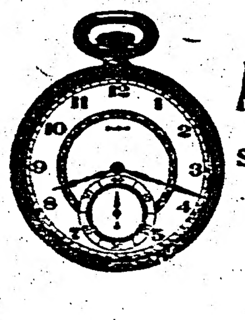

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Heikkilän sisarusten Matkailijakoti ja Sauna

243 St. Antoine St.

MONTREAL, QUEBEC